

4.3

TOFTEGÅRD V/J MORTENSEN
Bjørnkjærvej 13
7830 Vinderup

Dato: 09-05-2011
Sagsnr.: 010418-2010
Henv. til: Allan Ehrenskjold Clausen
Tlf.: 96117820

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af svinebruget
Toftegård

Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
Beliggende på matr. nr. 1b Sønderhede, Sevel

**MILJØGODKENDELSE ER MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF
4/12-2009 OM MILJØGODKEN-
DELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.**

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	8
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	9
GENERELLE FORHOLD.....	9
Dokumentation	9
Frist for udnyttelse af godkendelse	9
Ansøger og ejerforhold	9
Ophør af husdyrbruget	9
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	10
Det ansøgte husdyrhold	10
Stalde.....	10
Ventilation	11
Rengøring af staldanlæg	11
Foder.....	11
Døde dyr	11
Opbevaring af flydende husdyrgødning/ afgasset biomasse	11
Påfyldning af gyllevogne	12
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	12
Lugt	12
Transport.....	13
Støj.....	13
Støv.....	13
Spildevand	13
Skadedyr	14
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	14
Miljø- og ressourcestyring	14
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	15
Drift af husdyrbrugets arealer	15
Udbringning af husdyrgødning/ afgasset biomasse.....	16
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer</i>	16
Forebyggelse af forurening af vandmiljøet	16
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	16
KLAGEVEJLEDNING	16
OFFENTLIGGØRELSE	17
RETSBESKYTTELSE	18
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	19
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	19
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	20
GENERELLE FORHOLD.....	20
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	20
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	21
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i>	23
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	24
<i>Alternative muligheder</i>	24
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	25
Det ansøgte husdyrhold	25
Produktionsniveau	25
Stalde.....	25
BAT i staldanlæg	26

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ventilation	30
Rengøring af staldanlæg	30
Foder	30
Fyringsanlæg	35
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof	35
Affald	36
Døde dyr	37
Sprøjtemidler og medicin	38
Opbevaring af flydende husdyrgødning/ afgasset biomasse	39
Påfyldning af gyllevogne	40
Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning	41
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>41</i>
Ammoniak	41
Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning	42
Lugt	43
Transport	44
Støj	46
Støv	47
Lys	48
Spildevand	48
Skadedyr	49
Driftsforstyrrelser eller uheld	49
Renere teknologi og ressourcestyling	51
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	54
Drift af husdyrbrugets arealer	54
Udskiftning af udbringningsarealer	57
Sædskite	57
Udbringning af afgasset biomasse	57
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	<i>60</i>
Grundvand	60
Bilag IV-arter	62
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	<i>63</i>
<i>Limfjordens delopland 374 (Skive fjord, Lovns- og Risgårde Bredning)</i>	<i>63</i>
<i>Beskrivelse af Natura 2000-område (N40) Karup Å og udpegningsgrundlaget</i>	<i>66</i>
<i>Beskrivelse af Natura 2000-området Flyndersø, Stubbergård Sø, Helle Sø og Skalle Sø (N41) og udpegningsgrundlaget</i>	<i>67</i>
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	<i>71</i>
Grundlaget for forhåndsvurdering for opland N30, N40 og N41	82
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	82
BILAG	84
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	84
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN	85
BILAG 3 – SITUATIONSPLAN M. NAVNE FRA IT-ANSØGNING	86
BILAG 4 – TERRÆN OMKRING ANLÆG	87
BILAG 5 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER	88
BILAG 6 – GYLLETRANSPORTRUTER	89
BILAG 7 – § 7 NATUROMRÅDER	90
BILAG 8 – § 3 NATUR	91
BILAG 9 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE	92
BILAG 9 – AREALER DEL 1/4	93
BILAG 9 – AREALER DEL 2/4	94
BILAG 9 – AREALER DEL 3/4	95
BILAG 9 – AREALER DEL 4/4	96
BILAG 10 – SØ OPLAND OG HABITATOMRÅDE	97
BILAG 11 – JORDBUNDSTYPER	98
BILAG 12 – HERNING KOMMUNES § 21 UDTALELSE – DEL 1/6	99
BILAG 12 – HERNING KOMMUNES § 21 UDTALELSE – DEL 2/6	100
BILAG 12 – HERNING KOMMUNES § 21 UDTALELSE – DEL 3/6	101

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 12 – HERNING KOMMUNES § 21 UDTALELSE – DEL 4/6	102
BILAG 12 – HERNING KOMMUNES § 21 UDTALELSE – DEL 5/6	103
BILAG 12 – HERNING KOMMUNES § 21 UDTALELSE – DEL 6/6	104
BILAG 13 – VIBORG KOMMUNES § 21 UDTALELSE	105
BILAG 14 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 2	106
BILAG 14 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 2	107
BILAG 15 – KOMMENTARER I HØRINGSPERIODE - DEL 1/3	108
BILAG 15 – KOMMENTARER I HØRINGSPERIODE - DEL 2/3	109
BILAG 15 – KOMMENTARER I HØRINGSPERIODE - DEL 3/3	110

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	11-05 2011
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§12 over 250 DE
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Toftegård v/ J Mortensen
CVR-nr. / P-nr.	57017716/ 1002056422
Husdyrbrugets adresse	Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97452483 og 21752483
Husdyrbrugets kontaktperson	Kaj Jensen
Matrikel	1b Sønderhede, Sevel
CHR nr.	97039
(i)-mærket, bek. 1640 / 13/12-2006	ja
Ejendomsnr.	661-0186251
Husdyrbrugets konsulent	Jesper Blaabjerg, LandboMidtØst, Asmildklostervej 11, 8800 Viborg E-mail: jbl@lmo.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 08-02 2010 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup. Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet². Husdyrbruget er miljøgodkendt i 2003 til mere end 250 DE, hvorfor godkendelsen ikke er omfattet af § 12 stk. 2 og har dermed ikke været i for offentlighedshøring i 6 uger.

Kaj Jensen og Jane Mortensen ansøger om miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12 til udvidelse af staldanlægget og dyreholdet på adressen Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup.

Bedriften består yderligere af ejendommen på Bjørnkjærvej 15, 7830 Vinderup, hvor der foreligger en ansøgning om at producere 74,5 DE efter husdyrlovens § 10.

På ejendommen Bjørnkjærvej 13 er der i dag en soproduktion med smågrise til fravæning og polte svarende til 385,66 DE. Der ønskes en produktion med søer, smågrise og polte svarende til 551,35 DE. Udvidelsen er på ca. 166 DE. Udvidelsen ønskes med henblik på at udvide og samle hele produktionen på denne ejendom. Dog vil der fremadrettet være karantænestald (74,5 DE som ansøgt efter husdyrlovens § 10) på Bjørnkjærvej 15 af veterinære årsager.

Ansøgning om miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12 på Bjørnkjærvej 13 tager udgangspunkt i miljøgodkendelse af 14. oktober 2003, der blev givet af Vinderup Kommune.

Bygningsmæssige ændringer:

Der opføres 1 ny farestald på ca. 1.550 m² og eksisterende løbe- drægtighedsstald udvides med ca. 2.300 m². Derudover opføres der to nye gyllebeholdere på hver 3.000 m³. 4 ud af 5 beholdere overdækkes med teldug. De 2 nye beholdere skal bruges i forbindelse med et gårdbiogasanlæg, hvortil der bliver lavet en selvstændig miljøgodkendelse efter Miljøbeskyttelseslovens § 33.

Placering af nyt byggeri:

Nyt byggeri opføres i tilknytning til eksisterende byggeri, og der vil blive etableret slørende beplantninger omkring.

Husdyrgødning/ afgasset biomasse

Som følge af staldindretningen produceres der i dag gylle på ejendommen, hvilket bliver det samme i ansøgt drift. I ansøgt drift afgasses gyllen i gårdbiogasanlæg.

I ansøgt drift vil afgasset biomasse blive opbevaret i ejendommens gyllebeholdere. Den afgassede biomasse nedfældes indenfor bufferzoner til sårbar natur på bar jord og i græs. I foråret nedfældes en stor del af den afgassede biomasse forud for afgrødeetablering. Udbringning af afgasset biomasse sker med slæbeslanger i vintersæd om foråret, da der

¹ Lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF.

endnu ikke er udviklet brugbart udstyr til nedfældning i vintersæd. Transporter over store afstande sker i lukkede tanke med lastbil. Transporter igennem byer vil foregå i dagtimerne.

Udbringningsarealer

I ansøgt drift rådes der over 477,39 ha ejet og forpagtet areal til udbringning af husdyrgødning/ afgasset biomasse. Alle udspretningsarealer ligger relativt samlet omkring ejendommen inden for en radius af ca. 2 km, et mindre areal ligger dog 5 km fra ejendommen.

Transporter til og fra ejendommen

Antallet af transporter forventes at stige fra 944 til 1.187 transporter om året som følge af udvidelsen.

Forventet udvikling i støv, støj og fluer

Udvidelsen kan forventes at give anledning til øgede perioder med støv og støj. Dette skyldes at antallet af transporter til og fra ejendommen øges. Øgede støvgener i forbindelse med transport vil dog kun kunne opleves i tørre perioder. Øgede perioder med støj skyldes, at der vil blive udleveret grise 3 gange om ugen mod i dag 2 gange. Perioden med støj fra dyrene begrænser sig dog til max ½ time pr. ind/udlevering. Der vil blive øgede transporter med afgasset biomasse. Denne transport finder dog kun sted i en begrænset del af året, hvor transport vil kunne finde sted udenfor normal arbejdstid. Der forventes ingen øgede gener i form af fluer, idet fluer bekæmpes effektivt i stalden vha. rovfluer.

Resultat af it-ansøgningssystemets lugt beregninger

It-systemets lugtberegninger viser, at staldanlægget overholder afstandskravene til naboer, samlet bebyggelse og by vedr. lugt. Der forventes derfor ingen væsentlige gener som følge af udvidelsen i form af lugt.

Resultat af it-ansøgningssystemets ammoniak beregninger

Staldanlægget lever op til det generelle ammoniakreduktionskrav om reduktion af ammoniakfordampningen med 25 % fra alle stalde, hvor der sker ændringer i staldsystem eller dyrehold målt i forhold til fastlagte referencetalde. Kravet nås ved at nye stalde indrettes med delvis fast gulv, ved etablering af gyllekøling i de nye drægtighedsstalde og ved overdækning af de nye gyllebeholdere. Endvidere anvendes foderkorrektioner til yderligere ammoniakreduktion.

Resultat af it-ansøgningssystemets udvaskningsberegninger vedr. udbringningsarealerne

Ejendommen har et udbringningsareal på 477,39 ha i egne og forpagtede arealer. Med dette areal opfyldes harmonikravet på 1,4 DE/ha.

Alle de ejede og forpagtede arealer ligger indenfor oplandet til Limfjorden. En mindre del af arealet afvander til Stubbergård sø, og det resterende areal afvander til Karup Å.

Udbringningsarealerne ligger ikke indenfor områder, der vurderes at være sårbare i forhold til udvaskning af kvælstof til fjorden.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for virksomhedens forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der vil fremtidig blive drevet bivirksomhed i form af gårdbiogasanlæg på ejendommen. Biogasanlægget miljøgodkendes selvstændigt efter § 33 i Miljøbeskyttelsesloven.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 2.035 årssøer, 16.000 smågrise (7,2-30 kg.) og 400 slagtesvin/polte (30-65 kg.), på husdyrbruget matr. nr. 1b, Sønderhede, Sevel, beliggende Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup. **Godkendelse til produktion af 16.000 smågrise udløber 01- 07 2015.**

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Allan E. Clausen
Biolog

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jvf. bilag 14), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Frist for udnyttelse af godkendelse

3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.

Ansøger og ejerforhold

4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

5. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilage-markstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

6. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Årssøer	2.035	473,25
Smågrise (7,2-30 kg) Indtil 1. juli 2015	16.000	73,85
Slagtesvin/Polte (30-65 kg)	400	4,25
I alt		551,35

De 16.000 smågrise på fuldspalter er godkendt frem til 1. juli 2015, hvor gulvtypen ikke længere er lovlig. De 16.000 smågrise kan herefter ikke længere produceres, medmindre der er indgivet ansøgning og meddelt miljøgodkendelse til renovation af stald etc.

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i skema 2. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår.

Stalde

7. Der skal etableres gyllekøling i de 2 nye løbedrægtighedsstalde (1.1.5 og 1.1.6) (bilag 2 og 3)
8. Gyllekølingsanlægget skal for at opnå en ammoniakreduktion på 30 % køles med en effekt på mindst 22,8 W/m².
9. Anlægget for gyllekøling skal være tilsluttet hele året (8.760 timer) og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Den faktiske driftstid for anlægget skal beregnes ved projektering af anlægget.
10. Der skal indsendes oplysninger til Holstebro Kommune på størrelsen af gyllekanalerne (m²) samt varmepumpens størrelse før de nye løbedrægtighedsstalde tages i brug.
11. Pumpens driftstid skal kunne dokumenteres vha. varmepumpens datalogger.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ventilation

12. Ventilationsanlæggene skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for de pågældende anlæg. Anlægget skal rengøres en gang i kvartalet, hvilket noteres i driftsjournal.

Rengøring af staldanlæg

13. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsnit holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Foder

14. Der skal anvendes fasefodring.
15. En gang årligt, i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der af ansøger laves en dokumenteret beregning over det gennemsnitlige indhold af råprotein i foderet til søer og smågrise på årsbasis. Beregningen skal opbevares i logbogen. Husdyrbruget skal kunne dokumentere korrektionsfaktorerne i gødningsregnskabet i henhold til nedenstående skema.

Dyregruppe	Korrektionsfaktor, råprotein	Korrektionsfaktor, fosfor
Søer	0,947	1,011
Smågrise (7,2-30 kg)	0,931	0,945
Polte (30-65 kg)	-	0,472

16. Der skal foreligge en logbog, der dokumenterer indhold af råprotein i foderet til søer og smågrise i de enkelte foderblandinger samt vægtintervaller og antal af foderenheder. Der skal endvidere foreligge en produktionskontrol med oplysninger om fravænnede grise pr. årssø, fravænningsvægt og foderforbrug pr. årssø.
17. Der skal anvendes fytase i foderet.

Døde dyr

18. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.
19. Der skal etableres en cementeret opbevaringsplads, som er sikret mod ådselædende dyr, på lokaliteten vest for husdyrbruget, som angivet "DAKA" på bilag 2. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, at den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Opbevaring af flydende husdyrgødning/ afgasset biomasse

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

20. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning/ afgasset biomasse.
21. Alle gyllebeholdere, med undtagelse af gylletank 1 (bilag 3), skal til stadighed være forsynet med fast overdækning. Overdækningerne skal være med korrosionssikring, som sikrer mod indvendig korrosion af gylletanken.
22. Åbningen i teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholderne. Teltoverdækningen må højst stå åben i et døgn.
23. I tilfælde af skader på teltoverdækningen, skal denne repareres inden en uge efter skadens opståen. Kan ansøger ikke selv udbedre skaden, skal reparatør rekvireres indenfor 2 arbejdsdage. Der skal foreligge dokumentation herfor.
24. Eventuelle skader på teltoverdækningerne noteres i logbog med dato for skaden og dato for reparation af denne.
25. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 14.

Påfyldning af gyllevogne

26. Ved anvendelse af traktorpumpe skal påfyldning af gyllevogn foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med egen påmonteret Pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning/ afgasset biomasse undgås.

Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Lugt

27. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra Miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.

Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gen-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

nemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

28. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.
29. Udsigtsforholdene, når man skal fra husdyrbruget og ud på Bjørnkjærvej, skal forbedres ved at fjerne en del af træerne på både den nordlige og sydlige hjørne, jvf. beskrivelse i bilag 15.

Støj

30. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

31. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklader kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industri-støj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 30 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Støv

32. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal.

Spildevand

33. Tag og overladevand fra "Ny Farestald" (Stald 1.1.4), "Ny Løbedrægtighedsstald A"

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

(Stald 1.1.5.) og "Ny Løbedrægtighedsstald B" (Stald 1.1.6.) skal ledes til faskiner.

34. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

Skadedyr

35. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

36. Der skal, inden den 11-11-2011 udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være skriftligt og accepteres af Holstebro Kommune. Forslag til beredskabsplan skal sendes til kommunen senest den 11-10-2011. Når nye stalde/ anlæg er opført sendes en opdateret udgave af beredskabsplanen til Holstebro Kommune.

Beredskabsplanen/driftsforskriften skal som minimum indeholde:

- **Et selvstændigt afsnit med en udførlig beskrivelse af hvad man vil gøre i forbindelse med et evt. gylleuheld for at gyllen ikke løber i Bjørnkærbæk/ Røjebæk.**
- Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen, herunder placering af eventuelle drænbrønde.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse af materiel der er tilgængeligt på bedriften eller kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal opdateres 1 gang årligt, og dato for seneste opdatering skal fremgå af beredskabsplanen.

Miljø- og ressourcestyring

37. Husdyrbruget skal minimum en gang i kvartalet føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer. (Se bilag 14).
38. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarelig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre rene teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
- Reparations- og vedligeholdelsesplaner
- Affaldsreducerede tiltag

39. Hele husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af godkendelsen være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.

- Det nye byggeri skal i projekteringen gennemgås af en energifaglig konsulent.
- Husdyrbruget skal undersøge muligheden for etablering af bevægelsessensorstyret udebelysning.
- I forbindelse af projekteringen af nye staldbygninger, skal husdyrbruget undersøge muligheden for etablering af stationært anlæg til iblødsætning.

Husdyrbruget skal efter ovenstående gennemgang gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

40. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 9, (1-4).
41. Der må maksimalt tilføres afgasset biomasse på bedriftens arealer svarende til 669,01 DE med den næringsstofmængde, der fremgår af skema 13, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 1,40 DE/ha.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Udbringning af husdyrgødning/ afgasset biomasse

42. Udbringning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tæt bebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.

Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

43. Ved transport af husdyrgødning/ afgasset biomasse på offentlig vej skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild skal dette straks opsamles.

MILJØPÅVIRKNING FRA HUSDYRBRUGETS AREALER

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

44. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
45. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal der udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
46. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 08-06-2011 påklages til Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag den 11-05-2011.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen skal indgives skriftligt og skal stiles til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til tek-nik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Kaj Jensen og Jane Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt miljøgodkendelse er sendt til:

- Mogens Hedegaard Thomasen, Bjørnkjærvej 12, 7830 Vinderup (Nabo)
- Jesper Blaabjerg, LandboMidtØst, Asmildklostervej 11, 8800 Viborg (ansøgers rådgiver) E-post: jbl@lmo.dk
- Teknik og Miljø, Land og Natur, Rådhuset, Torvet, 7400 Herning (§ 21 høringspart) E-post: tek-nik@herning.dk
- Teknik & Miljø, Miljø, Søvej 2, 8800 Viborg (§ 21 høringspart) E-post: teknik-miljoe@viborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Naturstyrelsen-Vestjylland, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: ves@nst.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvvej 18, 8240 Risskov, enie@akademiarhus.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Lars Brinch Thygesen, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Søren Hede Jepsen, Bjørnkjærvej 15, 7830 Vinderup (Nabo)
- Brian Lund Petersen, Bjørnkjærvej 9, 7830 Vinderup (Nabo og Bortforpagter)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Jens Ejler Andreassen, Bjørnkjærvej 10, 7830 Vinderup (Nabo)
- Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Torben Bang Højris, Skolegade 25, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Arne Lillelund, Viborgvej 316, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Johannes Poulsen, Bjergbyvej 13, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Bent Clausen, Hedevej 11, 7540 Haderup (Bortforpagter)
- Kresten Poulsen, Nørregade 38, 7540 Haderup (Bortforpagter)
- Bjarne Skovdal, Viftrupvej 4, 7540 Haderup (Bortforpagter)
- Niels Ove Lauridsen, Egebjergvej 44, 7800 Skive (Bortforpagter)

I perioden 05-04-2011 til 26-04-2011 har forslag til afgørelse været sendt i høring hos nedenstående:

- Kaj Jensen og Jane Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup (Ansøger)
- Jesper Blaabjerg, LandboMidtØst, Asmildklostervej 11, 8800 Viborg (ansøgers rådgiver) E-post: jbl@lmo.dk
- Teknik og Miljø, Land og Natur, Rådhuset, Torvet, 7400 Herning (§ 21 høringspart) E-post: teknik@herning.dk
- Teknik & Miljø, Miljø, Søvej 2, 8800 Viborg (§ 21 høringspart) E-post: teknik-miljoe@viborg.dk
- Mogens Hedegaard Thomasen, Bjørnkjærvej 12, 7830 Vinderup (Nabo)
- Søren Hede Jepsen, Bjørnkjærvej 15, 7830 Vinderup (Nabo)
- Brian Lund Petersen, Bjørnkjærvej 9, 7830 Vinderup (Nabo og Bortforpagter)
- Jens Ejler Andreassen, Bjørnkjærvej 10, 7830 Vinderup (Nabo)
- Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Torben Bang Højris, Skolegade 25, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Arne Lillelund, Viborgvej 316, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Johannes Poulsen, Bjergbyvej 13, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Bent Clausen, Hedevej 11, 7540 Haderup (Bortforpagter)
- Kresten Poulsen, Nørregade 38, 7540 Haderup (Bortforpagter)
- Bjarne Skovdal, Viftrupvej 4, 7540 Haderup (Bortforpagter)
- Niels Ove Lauridsen, Egebjergvej 44, 7800 Skive (Bortforpagter)

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1486 af 4/12-2009, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2019.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 11-05-2011. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen,
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug,
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav,
- Vejledning nr. 9795/2005 om rotter,
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002.
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003.
- Statens Skadedyrlaboratorium rapport nr. 3 / 2002. Retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og anordninger også hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning, herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup ejes og drives af Toftegård v/J Mortensen, under CVR nr. 57017716, som således er drifts- og miljøansvarlige for ejendommen og dets arealer (ejede og forpagtede). Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virk-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

somheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger cirka 1,5 km syd for Bjergby og ca. 1,8 km fra Haderup i Herning Kommune.

Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstand
Nærmeste nabo – krav 50 meter	>200 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde- krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	>1 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende- krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	>1 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren- vurdering indenfor 300 meter	>1 km

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Højmose	Ca. 12 km
Lobeliesø	Ca. 15 km
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	Ca. 2 km
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	Ca. 1,8 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	>3 km
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	>3 km
Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer* og vandhuller med kransnållalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 3 km

^{*)} Disse søtyper er endnu ikke fuldstændigt kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m)	
- ny løbedrægtighedsstald A	>25 m
- ny løbedrægtighedsstald B	>25 m
- ny farestald	>25 m
- ny gyllebeholder 4	>25 m
- ny gyllebeholder 5	>25 m

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) - ny løbedrægtighedsstald A - ny løbedrægtighedsstald B - ny farestald - ny gyllebeholder 4 - ny gyllebeholder 5	>50 m >50 m >50 m >50 m >50 m
Vandløb, grøft, dræn, søer (krav 15 m) - ny løbedrægtighedsstald A - ny løbedrægtighedsstald B - ny farestald - ny gyllebeholder 4 - ny gyllebeholder 5	>15 m >15 m >15 m >15 m >15 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - ny løbedrægtighedsstald A - ny løbedrægtighedsstald B - ny farestald - (ny) gyllebeholder 4 - (ny) gyllebeholder 5	>15 m >15 m >15 m >15 m >15 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - ny løbedrægtighedsstald A - ny løbedrægtighedsstald B - ny farestald - ny gyllebeholder 4 - ny gyllebeholder 5	>25 m >25 m >25 m >25 m >25 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - ny løbedrægtighedsstald A - ny løbedrægtighedsstald B - ny farestald - ny gyllebeholder 4 - ny gyllebeholder 5	>15 m >15 m >15 m >15 m >15 m
Naboskel (krav 30 m) - ny løbedrægtighedsstald A - ny løbedrægtighedsstald B - ny farestald - ny gyllebeholder 4 - ny gyllebeholder 5	>30 m >30 m >30 m >30 m >30 m

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget opfylder afstandskravene i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE OMRÅDER

Vurdering i forhold til anlægget

Anlægget ligger i kulturhistorisk interesseområde. I området er der for 80 år siden fundet en guldarmring fra vikingetiden, og siden er fundet et stykke snoet guldtråd i form af en fingerring. Ved udgravninger er påvist en enkelt af de første jernudvindingsovne, som kendes i Danmark, desuden er fundet rester af slaggedynger, som har tilknytning til den tidlige jernudvinding. Der er fundet rester af hustomter, bl.a. brandtomter af jernalderhuse og en del såkaldte grubehuse. Udnyttelsen af området og bebyggelsen strækker sig fra den tidlige jernalder (omkring 100 f.kr.) til op i vikingetiden. De lave enge og den lille Bjørnkær Bæk er forudsætningen for bebyggelsens placering. Der er stadig mange velbevarede fund under markoverfladen.

Der er intet synligt i landskabet og Holstebro Kommune vurderer at projektet/opførelse af bygninger kan gennemføres uden negative påvirkninger af det kulturhistoriske område.

Vurdering i forhold til arealer

En del marker er beliggende i kulturhistorisk interesseområde jvf. bilag 5. Holstebro Kommune vurderer at arealdriften ikke vil påvirke de kulturhistoriske interesseområder negativt såfremt gældende lovgivning efterleves.

Beskyttede fortidsminder

Markerne 5.0, 10-0, 61-0, 61-2, 62-2 og 90-1 ligger inden for beskyttelseszonerne for beskyttede fortidsminder i form af gravhøje. Selve gravhøjene er beliggende uden for de respektive markarealer. Gravhøjene er, jvf. § 29f i museumsloven, beskyttet af en 2 m beskyttelseszone, hvor der ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der stilles ikke skærpende vilkår. Jvf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre Kommunen meddeler dispensation hertil.

Beskyttede diger

Ved markerne 5-0, 31-5, 62-0, 62-1, 62-3, 63-0, 76-01 og 76-9 ligger beskyttede diger, jvf. bilag 5. Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Digerne er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a. Der må derfor ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digernes placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende godkendelse.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

ALTERNATIVE MULIGHEDER

Ansøgers beskrivelse

I forbindelse med udarbejdelse af denne miljøgodkendelse har der været overvejet følgende alternative muligheder:

Placering af byggeri:

Flere placeringer har været overvejet. Drægtighedsstalden kunne være placeret nord for eksisterende drægtighedsstalde, men placeringen er forkastet pga. logistik. Den valgte placering synes bedst i forhold til logistik ved flytning af dyrene mellem de enkelte staldafsnit. Farestaldens placering synes oplagt, tæt på eksisterende farestald. Placeringen bevirker ligeledes, at anlægget ikke vil syne af mere fra offentlig vej end anlægget gør i dag. Gyllebeholdere er placeret i forbindelse med eksisterende tanke. Det medfører en god placering for det biogasanlæg der ønskes opført i forbindelse med udvidelsen.

0-alternativet:

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke sker. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion i nogle år frem. Der vil ikke blive investeret i ny teknologi til ammoniakreduktion eller i energirigtige løsninger. Med 0-alternativet vil markdriften også fortsætte uændret. Der vil således ikke ske samme regulering af bedriften, f.eks. via vilkår om øget areal med efterafgrøder. Ud fra et miljømæssigt perspektiv vil en fastholdelse af den nuværende produktion være u hensigtsmæssig, idet der herved ikke vil blive foretaget investeringer i produktionsapparatet og dermed heller ikke investeringer i miljøforbedrende foranstaltninger på anlægget på lang sigt. Det skal bemærkes, at der ved 0-alternativet ikke vil blive udarbejdet en miljøgodkendelse for bedriften.

Holstebro Kommunes vurdering

Placering af byggeri:

Holstebro Kommune vurderer, at ansøger har undersøgt muligheden for at placere nybyggeri anderledes. Holstebro Kommune er enig med ansøgers valg af placering af bygninger og beholdere, eftersom de bliver opført i direkte tilknytning til det eksisterende byggeri.

0-alternativet:

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. 0-alternativet til dette projekt er, at driften vil forsætte uændret. Anlægget og arealerne ikke vil blive reguleret mht. ammoniak, udvaskning af næringsstoffer, affald, lugt og støj m.m. som er hensigten med husdyrloven.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Dvs. at der hverken vil blive brugt foderoptimering, indført BAT, stillet vilkår til renere teknologi eller udvikling af arbejdspladser.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt med den i skema 1 skrevne produktionsstørrelse i de staldsystemer, der er angivet i skema 2.

Skema 1. Ejendommens produktion før og efter udvidelsen.

Dyreart/type	Tilladt produktion		Ansøgt drift	
	Antal	DE	Antal	DE
Årsso	1.265	294,19	2.035	473,25
Slagtesvin (30-102 kg.)	255	6,55	0	0
Slagtesvin (30-65 kg.)	0	0	400	4,25
Smågrise (7,2-30 kg.)	18.400	84,92	16.000	73,85
I alt		385,66		551,35

Produktionsniveau

Der er ansøgt om fleksibilitet til at ændre ind- og afgangsvægten på smågrisene og slagtesvinene, samt fordelingen mellem dyregrupperne, så længe antallet af dyreenheder ikke overskrides.

Holstebro Kommune vurderer, at dette ikke er hensigtsmæssigt ud fra de beregninger hvorpå ansøgningen er vurderet. Ved ændring af dyretype og vægtintervaller kan eksempelvis lugtberegningen og ammoniakberegningen blive ændret. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres. Der stilles vilkår om, at der maksimalt må produceres det ansøgte dyrehold som beskrevet i skema 1 indenfor hvert planår (1. august-31. juli).

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af skema 2, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af bilag 2 og 3.

Stald nr. angiver staldnummeret, som det er angivet i ansøgningskemaet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 2. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem.

Stald nr.	Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift			Staldsystem
			Antal	DE	Stipladser	Antal	DE	
1.1.1.	Eks. farestald	Årsso	1265	88,69	385	1380	96,75	Delvis spaltegulv
1.1.2.	Eks. drægtighedsstald	Årsso	1265	205,50	1100	1265	205,50	Delvis spaltegulv
1.1.3.	Smågrisestald	Smågrise	18400	84,92	3000	16000	73,85	Fuldspalter
		Slagtesvin (30-102 kg.)	255	6,55				Fuldspalter
		Slagtesvin (30-65 kg.)			100	400	4,25	Drænet gulv + spalter (33/67)
1.1.4.	Ny farestald	Årsso			180	655	45,92	Delvis spaltegulv
1.1.5.	Ny løbedrægtighedsstald, A	Årsso			270	385	62,54	Delvis spaltegulv, Gyllekøling (effekt 30%)
1.1.6.	Ny løbedrægtighedsstald, A	Årsso			270	385	62,54	Delvis spaltegulv, Gyllekøling (effekt 30%)
I alt				385,66			551,35	

I forbindelse med udvidelsen opføres 3 nye stalde, 2 nye løbedrægtighedsstalde i forlængelse af eksisterende, samt en ny farestald, jvf. bilag 2 og 3. I det følgende afsnit (BAT i staldanlæg) er beskrevet de punkter som ansøger har anført i forbindelsen med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

BAT i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Ansøgers fravalg af BAT teknologi generelt (Citeret fra ansøgning)**Forsuring:**

Ansøger har generelt fravalgt gylleforsuring til den fremtidige produktion. Dels er eksisterende stalde ikke umiddelbart forberedt for tilbageførsel af forsuret gylle, dels ønsker ansøger at opføre et biogasanlæg på ejendommen (ansøgning er indsendt). Biogasanlæg har erfaringsmæssigt vist sig ikke at fungere optimalt hvis der kun tilføres forsuret gylle, da forbrændingsmotorerne bliver beskadiget af det høje svovlindhold.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ejendommen er ikke placeret i umiddelbar nærhed af sårbar natur og den krævede ammoniakreduktion kan opfyldes på anden vis. Derfor fravælges denne teknologi.

Gyllekøling:

I drægtighedsstalden etablering delvist spaltegulv med køling af kanalbund, hvor gyllen køles med PEL-slanger nedstøbt i bunden af gyllekanalen. Disse slanger er forbundet til en varmepumpe, hvilket gør det muligt at udnytte varmen. Der forventes en ammoniakreduktion på ca. 30 %. Der er fravalgt gyllekøling i eksisterende drægtighedsstalde, da det vil være særdeles omkostningstungt at skulle etablere gyllekøling i en eksisterende stald, da det vil kræve, at gyllekanalerne skulle brydes op for at lægge køleslanger ned. Derfor er denne teknologi fravalgt.

Luftrensning:

Luftrensning med syre (BAT-byggeblad 106.04-58) er baseret på en kemisk renseproces, hvor ca. 60 % af ventilationsluften ledes forbi et filter med lameller, der konstant overrisles med en svovlsyreopløsning. På denne måde opsamles ammoniak og støv samt en del lugtstoffer fra luften. I slagtesvinestalde kan der med etablering af luftvasker med syre forventes en ammoniakreduktion på ca. 50 % sammenholdt med traditionelt staldsystem. Jævnfør BAT byggebladet er staldindretning med luftvasker forbundet med meromkostninger set i forhold til referencesystemet (drænet gulv med gyllekumme under hele overfladen). Der er fravalgt luftrensning med syre. Set i forhold til meromkostningerne og eksisterende staldanlæg, som ikke renoveres, skønnes det at luftvasker med syre ikke er økonomisk rentabelt. Teknikken er på nuværende tidspunkt ikke driftssikker, hvorfor denne teknik er fravalgt.

Renovering – eksisterende stald:

Smågriseproduktionen foregår i ældre stalde, som ikke renoveres i forbindelse med udvidelsen. Indførelse af BAT vil kræve en total renovering af alle stalde, og en sådan renovering vurderes ud fra proportionalitets princippet ikke at være BAT. Staldene renoveres eller tages ud af brug senest i 2015, hvor staldanlægget ikke længere lever op til gældende lov. Ved en eventuel renovering vil BAT blive tænkt ind i staldene.

Luftrensning er fravalgt. Ejendommen er beliggende med god afstand til naboer, hvorfor der ikke er lugtgener forbundet med den ønskede produktion. Luftrensningen skal således udelukkende have ammoniakbegrænsende effekt. Hovedparten af staldene er eksisterende bygninger, der ikke umiddelbart er forberedte på decentral ventilation. En ændring til centraludsugning på ventilationssystemet vil kræve nye spær i de eksisterende stalde, hvilket anses for at være for bekosteligt i forhold til effekten. Der er valgt andre metoder til at nå reduktionskravet.

Holstebro Kommunes vurdering af staldsystem (Nu citat slut)

Stald 1.1.1. (bilag 3) i ansøgningen består af 2 eksisterende farestalde m. kassestier og delvis spaltegulv, hvilket ansøger mener, er BAT for pågældende stalde. Eftersom stald

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

1.1.1. er en farestald er det Holstebro Kommunes opfattelse at den lever op til BAT. Ammoniakreduktion i farestaldene hentes på foderet.

Stald 1.1.2. (bilag 3) består af 2 eksisterende løbe- og drægtighedsstalde, hvor dyrene er løsgående på delvis spaltegulv. Etablering af gyllekøling i drægtighedsstalden, ville kræve en total renovering af stalden. Da der er tale om en velfungerende nyere stald (2003), planlægges der ikke renovering foreløbig. Ved en fremtidig revurdering, vil det til den tid blive vurderet om det er muligt at tage yderligere BAT-teknik i anvendelse. Holstebro Kommune vurderer, at det ikke vil være proportionelt at renovere en eksisterende stald fra 2003, for at indsætte gyllekøling.

Stald 1.1.3. (bilag 3) består af en eksisterende smågrisestald og en stald til polte/slagtesvin. Eksisterende smågrisestald er opbygget i flere etaper, hvor der ikke i alle tilfælde har været fokus på BAT, og er således indrettet med fuldspaltegulv. Det er ikke BAT, men stalden er velfungerende, og der er stadig produktionsår tilbage i stalden, hvorfor den anvendes frem til 2015, hvor staldsystemet skal renoveres for at leve op til gældende lovgivning. En eventuel fremtidig renovering er miljøgodkendelsespligtig, og i forbindelse hermed vil det blive vurderet, hvad der BAT-teknologi på det pågældende tidspunkt. Holstebro Kommune accepterer fuldspaltegulv til smågrise i eksisterende stalde frem til 1. juli 2015, hvor der af lov nr. 104 af 14/02 2000 "Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin" fremgår at fuldspaltegulv til smågrise ikke længere er lovligt. I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelse er ansøger blevet gjort bekendt med at hvis eller såfremt der ikke foreligger et tillæg til miljøgodkendelsen eller en ny miljøgodkendelse pr. 1. juli 2015, så bortfalder produktionstilladelsen til smågrise. Holstebro Kommune stiller vilkår om at hvis smågrise produktionen skal fortsætte efter 1. juli 2015 skal der forinden ansøges om og meddeles miljøgodkendelse til ændring af gulvet, der i den forbindelse vurderes ift. BAT. Alternativt skal produktionen af de 16.000 smågrise ophøre d. 1. juli 2015 .

Polte/slagtesvine stalden ændres fra fuldspalter til drænet gulv + spalter (33/67). Dette staldsystem er ikke BAT for denne dyregruppe, men ansøger har valgt gulvsystemet ud fra tidligere erfaringer for denne dyregruppe. Reduktionskravet for ammoniak er nået vha. af andre teknikker, ud fra princippet om fri valg af teknik til at nå reduktionsmålet. Ansøger reducerer ammoniak på bl.a. foder og ved gyllekøling i nye løbe- og drægtighedsstalde.

Stald 1.1.4. (bilag 3) er en ny farestald med kassestier og delvis spaltegulv, hvilket ansøger mener er BAT-stald for denne dyregruppe. Holstebro Kommune vurderer ligesom ansøger at kassestier og delvis spaltegulv er BAT-stald system for farestalde og foder bliver brugt til at nedsætte ammoniakreduktionen.

Stald 1.1.5. (bilag 3) kaldes i ansøgningen "Ny løbedrægtighedsstald, A" og stald 1.1.6. (bilag 3) kaldes "Ny løbedrægtighedsstald, B". Begge stalde er lige store, med lige mange dyr og etableres med delvis spaltegulv. Der vil blive etableret gyllekøling med 30 % ammoniakreducerende effekt i kanalerne. Varmen kan genanvendes i ny farestald og eksisterende smågrise- og drægtighedsstald. I de perioder af året hvor varmebehovet er mindst ønskes overskudsvarmen afsat sammen med varme fra biogasanlægget til ekstern aftager. Der stilles vilkår om etablering af gyllekøling i de 2 nye løbedrægtighedsstalde. Gyllekølingsanlægget skal opnå en ammoniak reduktion på 30 %, hvilket skal kunne dokumenteres. Anlægget skal være tilsluttet hele året (8.760 timer/år) og være forsynet med en

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

timetæller på varmepumpen. Der stilles vilkår om, at der senes ved ibrugtagning de nye løbedrægtighedsstalder indsendes oplysninger til Holstebro Kommune om størrelse af gyllekanalerne (m²), samt varmepumpen, således den samlede køleeffekt kan beregnes. Ansøgers konsulent har oplyst, at udmugning vil foregå med hyppig mekanisk udmugning, hvorfor køleeffekten (x) i W/m² udregnes ud fra nedenstående ligning (ligning 1 i Revideret Teknologiblade af 19.05.2009.):

Reduktion i procent = $-0,008x^2 + 1,5x$

Dvs. for at opnå en reduktionsprocent på 30 % skal der køles med en effekt på 22,8 W/m². Der skal etableres datalogger på varmepumpen. Der stilles vilkår til ovenstående. Holstebro Kommune gør opmærksom på, at etablering af gyllekølingsanlægget kræver en selvstændig tilladelse efter § 19 i Miljøbeskyttelsesloven, hvortil der skal indsendes en ansøgning inden projektering.

Holstebro Kommune vurderer, at pågældende stalder lever op til BAT med de stillede vilkår.

Holstebro Kommunes vurdering af ansøgers BAT teknologi.

Holstebro Kommune har ud fra Miljøstyrelsens Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), udregnet et ammoniakemissionsniveau, som den ansøgte produktion maksimalt må have.

For søer i eksisterende stalder er der regnet med 3,01 kg NH₃ pr. årssø for 1295 årssøer, hvilket giver 3898 Kg NH₃.

For søer i nye stalder er der regnet med 2,7 kg NH₃ pr. årssø for 740 årssøer, hvilket giver 1998 kg NH₃. Emissionsgrænseværdien for stalder med **søer** er således.

Emissionsgrænseværdier: (kg NH₃) = 3898 Kg NH₃ + 1998 kg NH₃

$$= \underline{5896 \text{ kg NH}_3}$$

Eftersom Polte/slagtesvine stalden renoveres regnes denne som en ny stald hvor emissionsgrænseværdien er 0,29 kg NH₃ ud fra Miljøstyrelsens Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT) hvor korrektionsfaktoren ved polte/slagtesvin 30-65 kilo vil være 0,414. Emissionsgrænseværdien for **polte/slagtesvin** er således

Emissionsgrænseværdier (kg NH₃) = 0,414 x 0,29 x 400

$$= \underline{48 \text{ kg NH}_3}$$

Emissionen fra smågrisestalden med fuldspaltegulv er på 1547 kg NH₃, hvilket accepteres frem til 1. juli 2015, hvor stalden skal være renoveret, hvis produktionen skal fortsætte.

Den samlede BAT niveau fra anlægget vil således være:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

$$\begin{aligned} \text{Emissionsgrænseværdier (kg NH}_3\text{)} &= 5896 \text{ kg NH}_3 + 48 \text{ kg NH}_3 + 1547 \text{ kg NH}_3 \\ &= \underline{7491 \text{ kg NH}_3} \end{aligned}$$

Den samlede emission fra anlægget i det ansøgte ligger på 7424,50 kg NH₃, hvilket vil sige at ansøger ligger 66,5 kg NH₃ under Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier. For at nå dette er der bl.a. anvendt foderkorrektioner, hvilket er beskrevet under foder.

Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at anlægget lever op til BAT. Der er stillet vilkår som sikrer, at de valgte BAT teknologier implementeres.

Ventilation

Alle stalde er med mekanisk ventilation. Der er trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer. Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnlige ved hver vask mindst 4 gang om året. Ved rengøring fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget. Temperatur- og luftfugtighedsfølere vil blive kontrolleret ca. hver 4 måned. Loftet i ny stald vil blive isoleret, hvilket reducere behovet for ventilation i sommerhalvåret. Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde. Vil der blive behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i staldene.

Holstebro Kommune stiller vilkår om rengøring af ventilationsanlæg 1 gang i kvartalet, hvilket skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 14.

Vurdering af strømbesparende foranstaltninger i forbindelse med ventilation fremgår af afsnittet miljø og ressourcestyring.

Rengøring af staldanlæg

Staldene iblødsættes, højtryksrensnes og udtørres mellem hvert hold grise. Der desinficeres med Virkon S. Fare- og klimastald vaskes mellem hvert ugehold og drægtighedsstaldene vaskes 4 gange om året.

Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Foder

Ansøgers beskrivelse af fodring

Der tilsættes fytase til foderet, hvilket øger dyrenes udnyttelse af fosfor i foderet. Fosfor er et livsnødvendigt næringsstof for svin. For at minimere fosforudskillelsen fra svin kan der

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

tilsættes enzymet fytase, hvilket tilgængeliggør fytatbundet fosfor for svinene og hermed reduceres udledningen af fosfor via husdyrgødning til miljøet.

Der praktiseres fasefodring af grisene, og der anvendes således flere blandinger af foder. Ved gennemførelse af fasefodring sikres at grisene tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Herved er der mulighed for en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer, hvorved mængden af uudnyttede næringsstoffer mindskes. På baggrund af dette sikres det, at mængden af ammoniak og udskilt kvælstof og fosfor i gødning og urin holdes på så lavt niveau som muligt.

Der indkøbes færdigfoder, som tilgodeser både miljøbelastningen og hensynet til dyrenes fysiologiske behov

Der anvendes foderkorrektioner på råprotein, FE/kg tilvækst, FE/årsso og fosfor/FE i foderet.

Niveauerne i skema 3 er anvendt i den indsendte ansøgning.

Skema 3. Niveauer for råprotein, foderenheder (FE) og fosfor i de respektive stalde.

Dyretype	Gram råprotein/FE	FE/årsso	FE/ kg. tilvækst	Gram P pr. FE
Løbedrægtighedsstalde	133	1.036	-	4,6
Farestalde	133	444	-	4,6
I alt	-	1480	-	-
Smågrise	161,4	-	2,0	5,0
Polte	-	-	-	4,3

Holstebro Kommunes vurdering

Ansøger oplyser at der anvendes fasefodring, hvorfor Holstebro Kommune stiller vilkår til anvendelse af dette.

Mængden af kvælstof (N) i den producerede husdyrgødning kan nedsættes ved foderkorrektioner. Total-N i husdyrgødning beregnes normalt ud fra normtal. I de tilfælde, hvor den aktuelle produktion afviger fra kriterierne for normtallene, kan mængden af total-N i gødningen beregnes ud fra de faktiske produktionsforhold. Ved en type-2-foderkorrektion beregnes mængden af total-N ud fra de faktuelle produktionsforhold i forhold til foderforbrug og fodersammensætning samt ind- og afgangsvægt m.v.

Ved opgørelse af fodermængde og indhold af **fosfor** i foderet skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formlen fra Plantedirektoratets vejledning om gødskning og harmoniregler 2010/2011.

Foderkorrektioner for søer, råprotein.

Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, antal fravænnede grise og fravænningsvægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp af formlen:

$$\left(\left(\text{FE}_{\text{so}} \text{ pr. årsso} \times \text{g råprotein pr. FE}_{\text{so}} / 6250 \right) - 1,50 - \left(\text{antal fravænnede pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{kg N pr. kg tilvækst} \right) \right) / 27,2.$$

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Vilkåret er beregnet ud fra de værdier, der er angivet i ansøgningen: 133 g råprotein pr. FEsv, 1480 FE pr. årssø, 24,6 fravænnede grise pr. årssø med en fravænningsvægt på 7,2 kg. De tilsvarende normtal (2005/2006) som er grundlag for beregningsformlen er 1442 FEsv pr. årssø, 142,8 g råprotein pr. FE, 24,6 fravænnede grise pr. årssø med en fravænningsvægt på 7,2 kg.

De indtastede værdier i ansøgningen for foderforbrug, proteinindhold og vægtinterval er ikke bindende, men hvis ansøger ændrer en af de 3 faktorer skal det sikres, at vilkårskorrektionsfaktoren er overholdt. Størrelsen på vilkårskorrektionsfaktoren er fremkommet ved at indsætte de indtastede tal fra ansøgningen i ovenstående ligning, som følger:

$$(((1480 \times 133) / 6250) - 1,50 - (24,6 \times 7,2 \times 0,024)) / 27,2 = \underline{\underline{0,947}}$$

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal kunne dokumentere en korrektionsfaktor for soholdet på 0,947 ift. råprotein.

Foderkorrektioner for smågrise, råprotein.

Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, start- og slutvægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp af formlen:

$$((\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{g råprotein pr. FEsv}) / 6,25 \text{ g råprotein pr. g N} - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 26 \text{ g N pr. kg tilvækst})) / ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (20,95 + 0,177 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt})))$$

Vilkåret er beregnet ud fra de værdier der er angivet i ansøgningen samt standarderne i IT-ansøgningssystemet : 161,4 g råprotein pr. FE, 2,00 FE pr. kg tilvækst, startvægt 7,2 kg, slutvægt 30 kg. De indtastede værdier i ansøgningen for foderforbrug, proteinindhold og vægtinterval er ikke bindende, men hvis ansøger ændrer en af de 3 faktorer skal det sikres, at vilkårskorrektionsfaktoren er overholdt. Størrelsen på vilkårskorrektionsfaktoren er fremkommet ved at indsætte de indtastede tal fra ansøgningen i ovenstående ligning, som følger:

$$(45,6 \text{ FE pr. produceret svin} \times 161,4 \text{ g råprotein pr. FEsv}) / 6,25 \text{ g råprotein pr. g N} - (30 \text{ kg} - 7,2 \text{ kg}) \times 26 \text{ g N pr. kg tilvækst}) / ((30 \text{ kg} - 7,2 \text{ kg}) \times (20,95 + 0,177 \times (30 \text{ kg} + 7,2 \text{ kg}))) = \underline{\underline{0,931}}$$

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal kunne dokumentere en korrektionsfaktor for smågriseholdet på 0,931 ift. råprotein.

Foderkorrektioner for polte, råprotein.

Der anvendes ikke foderkorrektioner på råprotein for poltene.

Foderkorrektioner for søer, fosfor.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, start- og slutvægt skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formlen:

$$\left(\left(\text{FE pr. årssø} \times \text{g fosfor pr. FE} \right) / 1000 \right) - 0,58 - \left(\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst} \right) / 5,11$$

Vilkåret er beregnet ud fra de værdier, der er angivet i ansøgningen: 4,6 g P pr. FE, 1480 FE pr. årssø, 24,6 fravænnede grise pr. årssø med en fravænningsvægt på 7,2 kg.

De indtastede værdier i ansøgningen for foderforbrug, fosforindhold og vægtinterval er ikke bindende, men hvis ansøger ændrer en af de 3 faktorer skal det sikres, at vilkårskorrektionsfaktoren er overholdt. Størrelsen på vilkårskorrektionsfaktoren er fremkommet ved at indsætte de indtastede tal fra ansøgningen i ovenstående ligning, som følger:

$$\left(\left(1480 \text{ FE pr. årssø} \times 4,6 \text{ g P pr. FE} \right) / 1000 \right) - 0,58 - \left(24,6 \text{ fravænnede grise pr. årssø} \times 7,2 \text{ kg} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst} \right) / 5,11 = \underline{\underline{1,011}}$$

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal kunne dokumentere en korrektionsfaktor for soholdet på 1,011 ift. fosfor.

Foderkorrektioner for smågrise, fosfor.

Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, start- og slutvægt skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formlen:

$$\left(\left(\text{FE}_{\text{sv}} \text{ pr. produceret gris} \times \text{g fosfor pr. FE}_{\text{sv}} \right) / 1000 \right) - \left(\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt} \right) \times 0,0049 \text{ kg P pr. kg tilvækst} / 0,123$$

Vilkåret er beregnet ud fra de værdier der er angivet i ansøgningen samt standarderne i IT-ansøgningssystemet : 5 g P pr. FE, 2,00 FE pr. kg tilvækst, startvægt 7,2 kg, slutvægt 30 kg.

De indtastede værdier i ansøgningen for foderforbrug, fosforindhold og vægtinterval er ikke bindende, men hvis ansøger ændrer en af de 3 faktorer skal det sikres, at vilkårskorrektionsfaktoren er overholdt. Størrelsen på vilkårskorrektionsfaktoren er fremkommet ved at indsætte de indtastede tal fra ansøgningen i ovenstående ligning, som følger:

$$\left(\left(45,6 \text{ FE}_{\text{sv}} \text{ pr. produceret gris} \times 5 \text{ g fosfor pr. FE}_{\text{sv}} \right) / 1000 \right) - \left(30 \text{ kg} - 7,2 \text{ kg} \right) \times 0,0049 \text{ kg P pr. kg tilvækst} / 0,123 = \underline{\underline{0,945}}$$

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal kunne dokumentere en korrektionsfaktor for smågrise på 0,945 ift. fosfor.

Foderkorrektioner for polte, fosfor.

Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, start- og slutvægt skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formlen:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

$((FE_{sv} \text{ pr. produceret svin} \times \text{g fosfor pr. } FE_{sv}/1000) - (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) / 0,507$

Vilkåret er beregnet ud fra de værdier der er angivet i ansøgningen samt standarderne i IT-ansøgningsystemet : 4,3 g P pr. FE , 2,87 FE pr. kg tilvækst, startvægt 30 kg, slutvægt 65 kg.

De indtastede værdier i ansøgningen for foderforbrug, fosforindhold og vægtinterval er ikke bindende, men hvis ansøger ændrer en af de 3 faktorer skal det sikres, at vilkårskorrektionsfaktoren er overholdt. Størrelsen på vilkårskorrektionsfaktoren er fremkommet ved at indsætte de indtastede tal fra ansøgningen i ovenstående ligning, som følger:

$((100,45 FE_{sv} \text{ pr. produceret svin} \times 4,3 \text{ g fosfor pr. } FE_{sv}/1000) - (65 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) / 0,507 = \underline{\underline{0,472}}$

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal kunne dokumentere en korrektionsfaktor for polte på 0,472 ift. fosfor.

Korrektionsfaktorerne, der skal kunne dokumenteres, er sammenfattet i skema 4.

Skema 4. Korrektionsfaktor og totalt forbrug af råprotein og fosfor.

Dyregruppe	Korrektionsfaktor, råprotein	Korrektionsfaktor, fosfor
Søer	0,947	1,011
Smågrise (7,2-30 kg)	0,931	0,945
Polte (30-65 kg)	-	0,472

Fytase tilsætning

Fosfor er et livsnødvendigt næringsstof for svin. Samtidig udgør fosfor et stigende miljøproblem i vandmiljøet.

Fordøjeligheden af fosfor i foderblandinger til svin er ofte lav, hvorved en betydelig mængde fosfor udskilles via gødningen. Ved at tilsætte enzymet fytase til svinenes foder, kan fosfor, der er bundet som fytat i korn og olieholdige frø, blive tilgængeligt for slagtesvinene. Ved tilsætning af enzymet fytase er der dermed et mindre behov for at tilsætte uorganisk fosfor til svinenes foder. Alt i alt vil tilsætning af en mindre mængde uorganisk fosfor og udnyttelse af fosforen, der er bundet i fytat, medvirke til, at der spredes mindre fosfor på markerne og dermed bliver udvaskningen af fosfor fra marken til vandmiljøet forventeligt mindre.

Der stilles vilkår til anvendelse af fytase i foderet.

Fosfor ift. miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænser.

Holstebro Kommune har ud fra Miljøstyrelsens Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), udregnet en emissionsgrænseværdi for fosfor, for at se om husdyrbruget lever op til dette. I husdyrgødningen fra

de 551,35 DE fra husdyrbruget vil der ifølge IT-ansøgningent være indeholdt 12397,66 kg P.

Ud fra miljøstyrelsens vejledninger må der fra søer udledes 23 kg P/DE, smågrise 27,8 kg P/DE og slagtesvin, herunder polte, 18,5 P/DE. Dvs :

Emissionsgrænseværdi = 23 kg P/DE x 473,25 DE + 27,8 kg P/DE x 73,85 DE + 18,5 P/DE x 4,25 DE = **13016,41 kg P.**

Holstebro Kommune vurderer at husdyrbruget lever op til BAT ift. fosfor.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget ved anvendelse af fodertiltag lever op til BAT både ift. ammoniak og ift. fosfor.

Fyringsanlæg

Ejendommen har et gasfyr fra 2009, som har en indfyringseffekt på <1 MW, og derfor ikke er miljøgodkendelsespligtigt efter miljøbeskyttelsesloven. Der stilles ingen vilkår vedr. ejendommens fyringsanlæg.

Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof

Olietanke

På ejendommen er der en 1.200 L overjordisk fyringsolietank samt en 2.500 L overjordisk dieselolietank. Begge er de placeret i gammelt kartoffelhus.

Olier og kemikalier

På ejendommen opbevares olie og spildolie i 200 L lukkede tromler gammelt kartoffelhus. Rummet er uden afløb og der findes opsugende materiale i tilfælde af spild. Påfyldning af dieselolie på køretøjer foregår på betongulv uden kloak afløb.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Affald

Husdyrbrugets affaldsmængde, type, opbevaring og bortskaffelse fremgår af skema 5.

Skema 5. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Affaldskode	Type	Mængde nudrift	Mængde ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG: 19.00	Erhvervsaffald (brandbart)	150 kg	200 kg	Container	Afhentes af autoriseret firma.
ISAG: 23.00	Ikke brændbart affald	100 kg	125 kg	Maskinhus	Afhentes af skrot-handler
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	< 5 kg	< 5 kg	Boks til miljøfarligt affald i aflåst skab	Afhentes af autoriseret firma.
ISAG-kode 50.00	Papir /pap	> 100 kg	> 100 kg	Container	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 02-01-04 ISAG-kode 52	Plast	> 100 kg	> 100 kg	Container	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie			Max 3 stk. tromler	Afhentes af autoriseret firma.
02 01 09 05.12	Pesticidrester	25 L	25 L	Aflåst kemikalierum uden afløb	Afhentes af autoriseret firma.
13.02.03.00	Spildolie	400 l	400 l	Lukkede tromler i maskinhus	Afhentes af autoriseret firma.
Andet		< 25 kg	< 25 kg	Container	Iht. affaldsregulativ

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres af og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside.

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

Mindre dyr vil blive opbevaret i kølecontainer umiddelbart syd for eksisterende farestald jvf. bilag 2.

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

Fødevarestyrelsen er myndighed vedr. bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, og da husdyrbruget overstiger 500 DE, så gælder, at henlæggelse af døde dyr skal ske på cementeret underlag, som er sikret mod ådselædende dyr ved indhegning. Herudover skal der udarbejdes en sundhedsrådgivningsaftale med en praktiserende dyrlæge og en smittebeskyttelsesplan med den sundhedsrådgivende dyrlæge. Smittebeskyttelsesplanen skal godkendes af fødevarestyrelsen. Holstebro Kommune vurderer det derfor hensigtsmæssigt, at placeringen af opbevaringspladsen for døde dyr indgår i smittebeskyttelsesplanen for den samlede bedrift. Holstebro Kommune har kontaktet Beredskabssektion Herning, der finder lokaliteten for opbevaringspladsen hensigtsmæssig, især hvis den anlægges som vendeplads, så DAKA bilen ikke skal køre længere ind på husdyrbruget. Det er ligeledes Holstebro Kommunes vurdering, at placering af en cementeret opbevaringsplads på den anførte lokalitet ikke vil medføre væsentlige landskabelige forringelser eller gener for omgivelserne. Der stilles vilkår om etablering af en cementeret opbevaringsplads, som er sikret mod ådselædende dyr, på lokaliteten vest for husdyrbruget, som angivet "DAKA" på bilag 2.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil. Ligeledes stilles der vilkår om, at kadaverpladsen indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT mht. håndtering af døde dyr.

Sprøjtemidler og medicin

Opbevaring

Der opbevares ca. 50 Liter desinfektionsmidler. Desinfektionsmidler opbevares i rum sammen med medicin. Desinfektionsmidlerne opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne er tydeligt mærkede med angivelse af indholdet.

Kemikalieaffald skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Oplaget skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i f.eks. en spildbakke.

Håndtering af marksprøjte

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter er en væsentlig kilde til punktkildeforurening og til pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres.

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjtetanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

Vask skal ske på vaskeplads eller det areal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevande, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord mv.

Udbringning af gylle med indhold af vaskevand på bedriftens markarealer eller på virksomhedens arealer, skal meddeles til kommunalbestyrelsen. Dette kan ske i forbindelse med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads.

Ved udbringning af gylle med indhold af vaskevand hos tredje mand, skal der indhentes tilladelse hertil ved kommunalbestyrelsen. Tilladelsen kan søges samtidig med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads. For eksisterende anlæg indhentes en særskilt tilladelse hos kommunalbestyrelsen.

Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at BAT overholdes ved gældende lovkrav.

Opbevaring af flydende husdyrgødning/ afgasset biomasse

I skema 6 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget inkl. opbevaringskapaciteten på Bjørnkjærvej 15, der er ejet af ansøger. Husdyrgødningen herfra indgår i nærværende godkendelse.

Skema 6. Samlet opbevaringskapacitet. (B 13 = Bjørnkjærvej 13, B 15 = Bjørnkjærvej 15)

Opbevaringsanlæg	Beliggenhed (adresse)	Byggeår	Kapacitet [m ³]	Sidste 10 års beholderkontrol	Overdækning
Gyllebeholder 1	B 13	1988	1150	2008	Flydelag
Gyllebeholder 2	B 13	1995	2900	2005	Telt
Gyllebeholder 3	B 13	2001	3000	-	Telt
Gyllebeholder (reaktor-tank)	B 13	Ny	3000	-	Telt
Gyllebeholder (reaktor-tank)	B 13	Ny	3000	-	Telt
Gyllekanaler i gamle stalde	B 13	-	550	-	-
Gyllekanaler i nyere stalde	B 13	2003	780	-	-
Gyllekanaler i nye stalde	B 13	Ny	1000	-	-
Gyllebeholder	B 15	1988	900	2005	Flydelag
I alt			16.280		

Den samlede beholderkapacitet for flydende husdyrgødning/ afgasset biomasse udgør 16.280 m³. Den årlige mængde produceret gylle, vand fra vaskeplads og tilført gylle fra Bjarne Skovdal, Viftrupvej 4, 7540 Haderup, CVR nr. 25987659, udgør 14.802 m³. Derudover er der i beregningerne medtaget 3.000 m³ tilført biomasse til biogasanlægget. Samlet vil der på husdyrbruget være mere end 11 måneders opbevaringskapacitet. Husdyrbruget

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Der stilles vilkår om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet.

Fast overdækning af gyllebeholder

Ansøger etablerer fast overdækning på 4 ud af 5 tanke på husdyrbruget jvf. skema 6. De 2 af tankene bliver brugt i forbindelse med produktion af biogas, hvor begge vil være med teltoverdækning. En nærmere beskrivelse af disse vil kunne findes i miljøgodkendelsen af biogasanlægget. Gyllebeholder 2 og 3 bliver forsynet med teltoverdækning, mens beholder 1 ikke bliver overdækket. Husdyrbruget overholder Miljøstyrelsens Vejledende emissionsgrænseværdier, hvorfor Holstebro Kommune ikke har krævet at beholder 1 også etableres med fastoverdækning. Der stilles vilkår om fast overdækning på de ovenfor nævnte beholdere. At teltoverdækningen er lukket er vigtig for at ammoniakfordampningen er så lav som mulig, hvorfor Holstebro Kommune stiller vilkår om, at teltoverdækningen kun må stå åben i et døgn. I tilfælde af skader på teltoverdækningen skal den repareres en højst en uge efter skadens opståen. Eventuelle skader på teltoverdækningen skal noteres i logbog jvf. bilag 14. Endvidere skal gyllebeholdere som minimum inspiceres for revner/utætheder en gang om året. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Påfyldning af gyllevogne

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevogten. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

De generelle regler for pumper anvendt til gyllepumpning blev den 15. september 2008 ændret ved bekendtgørelse nr. 736 af 30/6 2008 og senest ved bekendtgørelse 717 af 2/7

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

2009 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. I henhold til de nye regler skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspæringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Der produceres og opbevares ikke dybstrøelse og fast gødning. Al gødning føres til biogasanlæg. Idet der ikke opbevares dybstrøelse og fast gødning på husdyrbruget er der ikke stillet vilkår hertil.

Foderrester m.v.

Gødning, foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i loven for opbevaring af kompost i markstakke, men skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg, f.eks. i gyllebeholder.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 7.424,50 kg/år, hvilket er en meremission på 694,32 kg N / år i forhold til førsituationen.

Skema 7. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	N-emission
Emission fra stalde omfattet af kravet om 25 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	5054,04 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	1784,44 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle/ afgasset biomasse	586,02 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	0 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 25 % reduktion	7424,50 kg N / år
Meremission	694,32 kg N / år

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 25 %

Krav om 25 % ammoniakreduktion i forhold til referencesystemet gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Kravet er opfyldt jvf. IT-ansøgningen. Virkemidler, som er anvendt til at opnå reduktionen er: gyllekøling i nye løbe- drægtighedsstalder, overdækning af gyllebeholdere, samt reduceret indhold af proteinindhold i foderet. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

Bufferzonekrav til § 7 naturtyper

Meremissionen er beregnet til 694,32 kg N pr. år. Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra nærmeste naturområder omfattet af lovens § 7. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af afskæringskriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Det naturareal, som ligger nærmest ejendommen og som er forholdsvis højt målsat i den gældende naturplan, er et A-målsat område ved Haderis Å ca. 2,5 kilometer mod øst. Området ligger i Herning Kommune.

Tør natur påvirkning

Meget tæt på ejendommen mod øst ligger et C-målsat område med eng og vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Beregninger viser et kvælstofnedfald på 4,06 kg N/ha/år fra udvidelsen og 13,86 kg N/ha/år fra den samlede produktion efter udvidelsen.

Kvælstofnedfaldet er meget stort. Området er dog domineret af kraftige lyse-siv og krat med pil og birk samt nogle vandhuller, og det vurderes ikke at være særlig følsomt overfor atmosfærisk kvælstof.

Ca. ½ km nord for ejendommen er et C-målsat eng-/hedemoseområde registreret som beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Dele er domineret af lyse-siv, men her findes også mere kvælstoffølsomme plantesamfund med grå star, tormentil, klokkelyg og kragefod m.fl. Beregninger viser et kvælstofnedfald på 0,05 kg N/ha/år fra udvidelsen og 1,14 kg N/ha/år fra den samlede produktion efter udvidelsen.

Med baggrund i C-målsætningen, og fordi her ikke er fundet mere sjældne plantearter, findes kvælstofnedfaldet fra udvidelsen acceptabelt her.

Natura 2000 områder påvirkning

Det nærmest liggende Natura 2000 område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 40, Karup Å. Den mindste afstand hertil er ca. 3,5 kilometer mod nordøst. De nærmest liggende dele ligger i Herning og Viborg Kommuner. Det vurderes på grund af afstanden at husdyrbruget ikke vil påvirke Natura 2000 området negativt ift. ammoniak emission fra anlægget.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Siden den 1. august 2007 har det været et generelt krav, at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker beliggende i en afstand under 1000 meter fra de naturarealer, der er omfattet af "bufferzonereglen". Nogle af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende tættere på end 1000 meter fra naturområder omfattet af husdyrlo-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

vens § 7 jvf. bilag 7. Fra 2011 er det blevet et generelt krav at gylle skal nedfældes i sort jord og i græs.

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Naturtyper og nedfældningskrav

Der er ikke overlap mellem de angivne udbringningsarealer og arealer, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Enkelte arealer grænser direkte ned til kvælstoffølsomme naturområder jvf. bilag 8. Eftersom nedfældning bliver et generelt lovkrav pr. 1. januar 2011 på sort jord og i græs jvf. husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 24 og 38, stilles der ikke skærpede vilkår hertil.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning/ afgangsbiomasse. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i skema 8 angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 8. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	780,48 meter (ny model)	---	---	---	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	571,96meter (ny model)	---	---	---	Ja, ingen inden for 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	226,89 meter (ny model)	---	---	---	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Samlet vurdering for lugt

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at svinebruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Der stilles vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. de stillede vilkår kræve udført lugtmålinger og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

Transport med afgasset biomasse finder sted både med traktor med vogn og med lastbil. Udbringning af dette sker over en begrænset periode og primært i foråret. I forbindelse med udvidelsen vil antallet af transporter i forbindelse med udbringning øges. Størstedelen af udbringningsarealerne ligger tæt på ejendommen, hvilket nedsætter transporttiden og brændstofforbruget. Til de fjerneste marker sker transport vha. lastbil. Arbejdskørsel til og

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

fra ejendommen sker via Bjørnkjærvej til Viborgvej. Der er gode til- og frakørselsforhold til Viborgvej. Der vil foregå transport igennem landsbyen Bjergby. Transporter vil normalt foregå i dagtimerne, dog må der påregnes transport udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbestemt arbejde ved eksempelvis forårsarbejde, høst og efterårsarbejde i marken. Transporter med husdyrgødning/ afgasset biomasse er sæsonbetonet i forhold til markarbejde. De øvrige transport er jævnt fordelt over året. Transportruten i forbindelse med udbringning af afgasset biomasse fremgår af bilag 6.

Skema 9. Oversigt over antallet af årlige transport:

Type	Antal transport		% ændring
	før udvidelse	efter udvidelse	
Foder	24	30	20
Sækkevarer	52	52	0
Korn	133	70	-47
Døde dyr	104	104	0
Brændstof (Diesel)	24	32	25
Brændstof (Olie)	1	1	0
Smågrise ind	0	0	0
Smågrise ud	104	156	33
Slagtesvin ind	5	5	0
Slagtesvin ud	5	5	0
Dyrlæge	12	12	0
Gyllkørsel	475	65	-86
Gylle Biogasanlæg	0	650	100
Halm	5	5	0
I alt	944	1.187	20

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transport igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Holstebro Kommune vurderer at en forøgelse af transport på 20 % om året for husdyrbruget ikke vil belaste omgivelserne væsentligt. Desuden vurderer Holstebro Kommune at de fleste af transporterne vil foregå internt markene imellem eftersom mange af disse er sammenhængene. Herudover udbringes over en begrænset periode, hvorfor evt. gener i forbindelse med transporten også vil være begrænset.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset. Holstebro Kommune stiller vilkår om at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der, ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse. Der stilles dog vilkår om at ved transport af husdyrgødning/ afgaset biomasse på offentlig vej skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild skal dette straks opsamles.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

I høringsperioden er der indkommet kommentar fra nabo jvf. bilag 15, der beskriver at udsigtsforholdene er dårlige, når man skal fra husdyrbruget og ud på Bjørnkjærvej. Ansøger vil jvf. bilag 15 gøre udsigtsforholdene bedre ved at fjerne en del af træerne både på den nordlige og sydlige hjørne. Holstebro Kommune stiller fastholdelsesvilkår, jvf. oplysningerne i bilag 15.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

Støjklender på husdyrbruget består primært af transport, indblæsning af foder og ventilation. Transport og indblæsning af foder sker periodisk og primært i dagtimerne. Ventilation vil være i drift i døgndrift. Støjklender, placering og tiltag er opsummeret i skema 10.

Skema 10. Støjklender, placering, tidsinterval og tiltag.

Støjkilde	Placering	Tidsinterval	Tiltag mod støjklender
Ventilationsanlæg	På stalde	Ventilationsanlæg kører alle døgnets 24 timer med varierende effekt Alle svinestalde har mekanisk frekvensstyret ventilation med et moderat støjniveau- især ved nattetid, hvor ventilationsbehovet er lille.	Ventilationsanlægget er placeret inden døre og forventes derfor ikke at påføre omgivelserne støj.
Højtryksrensere	Brug af højtryksrensere til vask af stalde sker inden døre	Højtryksrensere anvendes ca. 500 timer om året i forbindelse med rengøring af stalde og maskiner. Rengøring sker i dagtimerne	Arbejdet foregår for størstedelen indenfor.
Kompressor	I maskinhus	I dagtimerne	Maskinen vedligeholdes
Udfodring	I stalde	Døgnet rundt	Anlægget vedligeholdes

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Støjkilde	Placering	Tidsinterval	Tiltag mod støjkilder
Aflæsning af foder	Ved siloer	Indblæsning af foder har en varighed af ca. 30 min. pr. levering	Svag støj fra indblæsning af foder i siloerne vil kunne høres ved nærmeste naboer. Støjen dæmpes dog væsentligt, fordi alle siloer og indblæsningsrør er placeret bag skærmende bygninger.
Håndtering af gylle	Ved stalde og gylletanke	Der vil være periodisk støj ved omrøring og pumpning af gylle	Gyllepumper vedligeholdes og er placeret under jorden.
Transport til og fra ejendommen ved bl.a. aflæsning af foder og ved ind- og udlevering af grise	Ved læsseramper	Der kan lejlighedsvis forekomme støj ved af- og pålæsning af grise som hovedsageligt foregår i dagtimerne.	Rolig håndtering af grisene minimerer støj. Tomgangskørsel undgås.

Fra anlægget til nærmeste naboejendom er der ca. 350 m. Holstebro Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig forøgelse af støj hos naboer.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt, ved almindelig anvendelse af de pågældende støjkilder indenfor normal arbejdstid, og ved de stillede vilkår.

Støv

I forbindelse med håndtering af halm og ved transport kan der opstå støv, men vil være af begrænset varighed. Al indblæsning af foder sker via lukkede rørsystemer, og der forventes derved ikke støvgener i forbindelse hermed. Udvidelsen kan forventes at give anledning til øgede perioder med støv, hvilket skyldes at antallet af transportere stiger. Støvgener vurderes primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der stilles vilkår om at, husdyrbrugets drift ikke må give anledning til væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal, og det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Lys

Det er i ansøgningen oplyst, at der er nødvendig belysning på og i husdyrbruget anlæg. Der er ophængt lamper ved stuehus, ved mandskabsrum og ved ind- og udleveringsramper. Lyset vil være tændt efter behov. Det fremgår endvidere af ansøgningen, at der ikke er nogen udendørsbelysning, der har fjernvirkning som vil kunne genere naboer eller trafikanter. Udendørsbelysningen er sensorstyret.

Lyset i staldene slukkes om natten. I drægtighedsstalde fra 24.00 til 06.00 og i farestalde fra 21.00 til 06.00.

Der anvendes lysstofrør i alle stalde og lysarmaturer rengøres jævnligt. Lyskilder i staldanlægget vil blive styret automatisk ved tilslutning til ur, der regulerer, hvornår lyset skal slukkes og tændes. Under afsnittet renere teknologi og ressourcestyring vil der blive stillet vilkår om en energigennemgang. I forbindelse med energigennemgangen skal husdyrbruget undersøge muligheden for anvendelsen af lavenergilysstofrør m.v.

I henhold til BREF-notatet er det BAT for svinestalde at reducere energiforbruget gennem anvendelse af lavenergibelysning. Holstebro Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkring boende, da der er bevoksninger af træer samt bygninger, der skærmer for lyset.

Spildevand

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra husdyrbruget, håndteres som angivet i skema 11.

Skema 11. Spildevandshåndtering.

Spildevandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand fra eksisterende bygninger	Ledes ud på jorden og videre til Bjørnkjærbæk.
Tag- og overfladevand fra nybyggeri	Skal jvf. vilkår ledes til faskiner
Vand fra vaskeplads	Ledes til gyllebeholder
Sanitært spildevand	Nedsivningsanlæg

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen herunder eksempelvis at lede tagvand fra eksisterende bygninger til faskiner.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Da der bygges nyt på husdyrbruget stilles der vilkår om at tag og overladevand fra nybyggeri ledes til faskiner.

Der vil på udenomsarealerne være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.

Skadedyr

Ansøger oplyser, at den generelle bekæmpelse af skadedyr på husdyrbruget foregår ved, at der holdes rent og rydeligt i og omkring ejendommen, herunder fjernelse af evt. foder-spild og rester. Endvidere er der god hygiejne i og omkring staldanlæg og foderopbevaring, så skadedyr ikke tiltrækkes og opformeres. Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Statens Skadedyrslaboratorium. Firmaet Kiltin varetager opgaven.

Rotter

Husdyrbruget er tilmeldt en ordning, hvor rottekasser placeres, tilses og fyldes efter behov. Kiltin varetager rottebekæmpelsen. Ved forekomst af rotter vil der blive taget kontakt til Kommunens tekniske forvaltning.

Fluer

Biologisk fluebekæmpelse foretages vha. rovfluer efter anvisninger fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes levedmuligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Overpumpning af gylle/ afgangsbio

Overpumpning sker vha. traktorpumpe under konstant tilsyn. Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen pga. terrænets fald, løbe mod nærliggende vandløb, jvf. bilag 4. Bjørnkjærbæk/ Røjebæk er beliggende ca. 210 m væk fra nærmeste beholder, som er en af beholderne i forbindelse med biogasanlægget. På strækningen falder terrænet ca. 3 meter og et gylleuheld vil potentielt kunne forurene vandmiljøet. Der stilles vilkår om at der, jvf. nedenstående afsnit, skal udarbejdes en beredskabsplan, hvoraf det udførligt skal fremgå, hvad man vil gøre ved et eventuelt gylleuheld/ uheld med afgasset biomasse.

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Der er Holstebro Kommunes opfattelse at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip, brand o.l.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er det oplyst til Holstebro Kommune, at en beredskabsplan er under udarbejdelse.

Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående. Beredskabsplanen skal foreligge færdig inden den 11-11-2011, og den skal skriftligt accepteres af Holstebro Kommune. Beredskabsplanen er ikke færdig før den er skriftligt accepteret af Holstebro Kommune, og der skal være indsendt udkast senest den 11-10-2011.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi	▪ Anvendelse af lavenergipærer i varmelamper til smågrise ▪ Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af ur. ▪ Ventilationssystemet rengøres jævnligt. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge energiforbruget. ▪ Sensorstyret udebelysning
Vand	▪ Varme produceret ved gyllekøling genanvendes. ▪ Der anvendes vandkopper, som ikke medfører spild i samme omfang som drikkeventiler. ▪ Stalde iblødsættes og vaskes med højtryksrensere. ▪ Anvendelse af vandbesparende dyser ▪ Stophaner på alle vandslanger.
Management	▪ Forbrug af vand, energi, foder, pesticider og handelsgødning registreres. ▪ Der er udarbejdet uddannelses- og træningsprogrammer for ansatte. ▪ Der føres journal over afsætning af uorganisk gødning og afgasset biomasse på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. ▪ Der udarbejdes en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.
Ammoniak	▪ Der er reduceret tildeling af protein til slagtesvin, polte og søer. ▪ Der etableres fast overdækning på alle gyllebeholdere på nær lille beholder. ▪ Der etableres gyllekøling i nye løbe-drægtighedsstalde

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie:

Skema 12. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	% ændring
EL forbrug [kWh]	575.000	700.000	18
Drikkevand [m ³]	7.250	10.000	27
Vaskevand [m ³]	1.125	1.200	6
Markvanding [m ³]	262.800	262.800	0
Fyringsolie [liter]	1.200	1.200	0
Dieselolie [liter]	63.000	80.000	21

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	% ændring
Gas til fyr [rm ³]	50.000	0	-100
Egenproduktion af biogas	0	?	100

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning/afgasset biomasse dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere ressourceforbruget, herunder også affaldsproduktion.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser, stilles der vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med projektering af det nye byggeri gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang f.eks. skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Gennemgangen skal herefter foretages hvert 5. år. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller. lign.

Management er i henhold til Holstebro Kommunes opfattelse, at der foreligger

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald, gødning og husdyrgødning/afgasset biomasse,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring af område og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning/ afgasset biomasse.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Holstebro Kommune finder det vigtigt at husdyrbruget ved i forbindelse med tilsyn skal kunne redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi, hvorfor der sættes vilkår som skal sikre dette.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødningen bringes til eget biogasanlæg og afgasset biomasse udbringes på udspretningsarealer, der er ejet eller forpagtet af husdyrbruget på Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup. Udspretningsarealerne er beliggende i henholdsvis Holstebro Kommune, Herning Kommune og Viborg Kommune. Ansøgningen har været til udtalelse hos Herning og Viborg Kommune, hvilket fremgår af henholdsvis bilag 12 og bilag 13. Husdyrgødning produceret, modtaget og afsat til biogasanlægget fremgår af skema 13.

Skema 13. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Bjørnkjærvej 13	Svinegylle	54811,70	12397,60	551,35
Bjørnkjærvej 15	Svinegylle	7544,00	1725,00	74,50
Viftrupvej 4	Minkgylle	1533,00	367,00	13,16
I alt afsat til biogas anlæg		63888,70	14489,60	639,01
Anden organisk gødning tilført biogasanlæg		3000,00	600,06	30,00
Afgasset biomasse til udspretning		66888,70	15089,66	669,01

Næringsstofsammensætningen i den afgassede biomasse har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning. Der stilles derfor vilkår om, at der på bedriftens arealer kun må udbringes afgasset biomasse med den maksimale mængde af næringsstoffer der er angivet i skema 13.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 477,39 ha, hvoraf 186,72ha er forpagtede. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til skema 14 og er beliggende i henhold til bilag 9. Vurderingerne af arealerne i henholdsvis Herning og Viborg Kommune fremgår af bilag 12 og bilag 13.

Skema 14. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Mark nr.	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer i Holstebro Kommune		
1-0	12,90	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
2-0	3,94	Jane Marie Lajgaard Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
5-0	29,02	Jane Marie Lajgaard Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup/ Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
33-0	15,74	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
33-1	2,63	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
61-0	6,15	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
61-1	1,79	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
61-2	0,29	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
62-0	11,95	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
63-0	8,38	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
70-0	3,59	Jane Marie Lajgaard Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
71-0	22,25	Jane Marie Lajgaard Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
76-01	6,08	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Mark nr.	Ha	Ejerforhold
76-9	9,41	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
	<u>134,12</u>	
Forpagtede arealer i Holstebro Kommune		
10-0	22,08	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
31-1	3,03	Brian Lund Petersen, Bjørnkjærvej 9, 7830 Vinderup
31-2	1,53	Brian Lund Petersen, Bjørnkjærvej 9, 7830 Vinderup
31-3	5,15	Brian Lund Petersen, Bjørnkjærvej 9, 7830 Vinderup
31-5	0,77	Brian Lund Petersen, Bjørnkjærvej 9, 7830 Vinderup
60-0	3,16	Torben Bang Højris, Skolegade 25, 7830 Vinderup
60-1	3,37	Torben Bang Højris, Skolegade 25, 7830 Vinderup
60-2	1,19	Torben Bang Højris, Skolegade 25, 7830 Vinderup
62-1	16,42	Arne Lillelund, Viborgvej 316, 7830 Vinderup
62-2	5,41	Arne Lillelund, Viborgvej 316, 7830 Vinderup
62-3	6,62	Arne Lillelund, Viborgvej 316, 7830 Vinderup
90-1	11,75	Johannes Poulsen, Bjergbyvej 13, 7830 Vinderup
95-0	2,33	Johannes Poulsen, Bjergbyvej 13, 7830 Vinderup
95-1	1,27	Johannes Poulsen, Bjergbyvej 13, 7830 Vinderup
96-0	1,50	Johannes Poulsen, Bjergbyvej 13, 7830 Vinderup
97-0	3,58	Johannes Poulsen, Bjergbyvej 13, 7830 Vinderup
98-0	2,15	Johannes Poulsen, Bjergbyvej 13, 7830 Vinderup
	<u>91,31</u>	

Mark nr.	Ha	Ejerforhold
Ejede og forpagtede arealer i Herning Kommune		
9-0	23,79	Jane Marie Lajgaard Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
14-0	4,39	Jane Marie Lajgaard Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
14-1	2,17	Jane Marie Lajgaard Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
20-0	6,68	Jane Marie Lajgaard Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
21-0	5,26	Jane Marie Lajgaard Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
22-0	4,69	Jane Marie Lajgaard Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
23-0	5,19	Jane Marie Lajgaard Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
24-0	3,69	Jane Marie Lajgaard Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
24-1	4,04	Jane Marie Lajgaard Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
24-4	4,08	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
25-0	9,86	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
25-1	0,32	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
25-2	5,20	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
25-3	3,68	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
26-0	8,71	Bent Clausen, Hedevej 11, 7540 Haderup
26-1	4,87	Bent Clausen, Hedevej 11, 7540 Haderup
26-2	4,01	Bent Clausen, Hedevej 11, 7540 Haderup
26-3	3,34	Bent Clausen, Hedevej 11, 7540 Haderup
26-4	4,25	Bent Clausen, Hedevej 11, 7540 Haderup
27-0	5,55	Jane Marie Lajgaard Mortensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
28-0	6,06	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
28-1	8,57	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
29-0	5,99	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
29-01	5,96	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
30-0	10,38	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
30-1	8,96	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
30-2	5,44	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
30-3	2,83	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup
32-0	13,77	Kaj Jensen, Bjørnkjærvej 13, 7830 Vinderup

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Mark nr.	Ha	Ejerforhold
32-1	3,94	Kresten Poulsen, Nørregade 38, 7540 Haderup
32-2	3,86	Kresten Poulsen, Nørregade 38, 7540 Haderup
32-3	17,11	Kresten Poulsen, Nørregade 38, 7540 Haderup
32-4	4,73	Kresten Poulsen, Nørregade 38, 7540 Haderup
32-5	3,21	Kresten Poulsen, Nørregade 38, 7540 Haderup
32-6	1,94	Kresten Poulsen, Nørregade 38, 7540 Haderup
32-7	1,85	Kresten Poulsen, Nørregade 38, 7540 Haderup
32-8	5,24	Kresten Poulsen, Nørregade 38, 7540 Haderup
66-0	7,13	Bjarne Skovdal, Viftrupvej 4, 7540 Haderup
	<u>230,74</u>	
Forpagtede arealer i Viborg Kommune		
99-0	4,31	Niels Ove Lauridsen, Egebjergvej 44, 7800 Skive
99-1	10,26	Niels Ove Lauridsen, Egebjergvej 44, 7800 Skive
99-2	2,93	Niels Ove Lauridsen, Egebjergvej 44, 7800 Skive
99-3	3,76	Niels Ove Lauridsen, Egebjergvej 44, 7800 Skive
99-4	1,95	Niels Ove Lauridsen, Egebjergvej 44, 7800 Skive
	<u>23,21</u>	
Arealer i alt		
	<u>477,39</u>	

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgå aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse gødningsplaner og lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). For svin må der udbringes 1,4 DE/ha pr. planperiode. Den afgassede biomasse må ligeledes udbringes med 1,4 DE/ha pr. planperiode. Den ansøgte udbringning af 669,01 DE på 477,39 ha (jvf. skema 13 og 14) svarer til et dyretryk på 1,4 DE/ha, hvilket vil sige, at ansøger overholder harmonikravet.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Holstebro Kommune vurderer at arealdriften med de stillede vilkår lever op til BAT.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning/ afgasset biomasse, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte

Alle arealerne er ansøgt med S4 sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Udbringning af afgasset biomasse

Ansøgers beskrivelse

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svinproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. F.eks.:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspreader til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur (sort jord og græs indenfor bufferzoner til § 7 arealer),
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

På ejendommen udbringes husdyrgødningen på følgende vis:

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor. Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning. Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Gyllen nedfældes typisk til vårsæd og slangeudlægges i vintersæd. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold såsom temperatur, vindforhold og nedbør. Disse forhold tages der hensyn til ved udbringning.

Der udbringes aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lign. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 10 - 15 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Udbringning af husdyrgødningen sker hovedsageligt i foråret. Generelt udbringes husdyrgødningen under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Udbringning af flydende husdyrgødning sker hovedsageligt med nedfælder, som sikrer en optimal kvælstofudnyttelse, reduktion af ammoniakfordampningen og er mindre lugtfølsom. Gyllen nedfældes under normale omstændigheder på sort jord. Der udarbejdes mark – og gødningsplaner i samråd med planteavlskonsulent for hermed at opnå en optimal udnyttelse af næringsstofferne. Udbringning af husdyrgødning foretages på optimale tidspunkter i forhold til næringsstofudnyttelse. I henhold til gældende regler nedfældes gylle på sort jord og fodergræs på de arealer, som ligger indenfor en 1000 m bufferzone omkring de naturtyper, der er udpeget som kvælstoffølsomme i husdyrloven

Forgasset gylle viser sig erfaringsvist mere homogen og lidt tyndere, hvorfor den hurtigt infiltrerer jorden, hvilket minimerer ammoniaktabet.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m. bræmmer til vandløbene. Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Det vurderes ikke aktuelt med gyllenedfældning i vintersæd, da det ofte vil være forbundet med mange køreskader på afgrøderne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommunes vurdering

Transport

Transport af gylle / afgasset biomasse til udspretningsarealerne fremgår af bilag 6. Transporter sker hovedsageligt på offentlige veje og internt markerne imellem. En stor del af markerne ligger relativt tæt på husdyrbruget, hvilket nedsætter transporttiden og brændstofforbruget. Det fremgår af afsnittet om transport under anlægget, at transport til de fjernest liggende arealer vil foregå i lukket tankvogn. Der er under 10 km til de fjernest liggende marker, hvorfor det dog ikke er et krav at dette foregår i lukkede tankvogne, men det kan være hensigtsmæssigt for at reducere antallet af transportere.

Bynære udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er beliggende i primært landbrugsområde. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24 fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Mark 25-0 i Herning Kommune er beliggende nærmere end 200 m fra byzone, hvorfor den er omfattet af reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24. De resterende marker er ikke omfattet. Natur og Miljø vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning/ afgasset biomasse fra ejendommen, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelse så som husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det f.eks. er et generelt lovkrav at:

- udarbejde af mark- og gødningsplaner.
- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- anvende lovlige udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- nedfælde gylle på sort jord og i græs mindre end 1000 meter fra sårbare naturtyper (Dette blev lovkrav for alle arealer pr. 1. jan 2011),
- nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha)
- etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform.
- ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Herudover er der en række BAT-forhold der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning eller kan tolkes i en bredere miljømæssig såsom:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspretning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og heligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene,
- behandling af husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende egne og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,
- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning. Husdyrbruget har gjort sig overvejelser omkring muligheden for at anvende maskinel og tekniker til udbringning af husdyrgødningen/ afgasset biomasse, der bl.a. reducerer ammoniakfordampningen. Herudover er der beskrevet management i relation til godt landmandskab, såsom udbringning under hensyntagen til vejrforhold, hvilket minimerer risikoen for lugtgener for de omkringboende. Herudover er det beskrevet, at der aldrig køres husdyrgødning ud på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer, hvilket minimerer risikoen for specielt overfladeafstrømning. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning/ afgasset biomasse, idet der stilles vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab, og at det ikke må udbringes, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. Der er husdyrbrugets ansvar, at evt. leverandører overholder godkendelsens vilkår.

MILJØPÅVIRKNING AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Grundvand

Der vurderes kun på de arealer der ligger i Holstebro Kommune.

Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD)

Udspretningsarealet mark nr. 5-0 ligger delvist indenfor OSD.

Nitratfølsomme indvindingsopland (NFI), indvindingsopland til vand-værker og 300 meters beskyttelseszone for vandværksboringer

Alle udspretningsarealer ligger udenfor nitratfølsomme indvindingsopland, indvindingsopland til vandværker og 300 meters beskyttelseszone for vandværksboringer (hygiejnezonen).

Ud fra den viden om de områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan i Holstebro Kommune vurderes det om udspretningsarealerne ligger indenfor, udenfor eller om denne viden ikke foreligger, da Miljøcenter Ringkøbing (nu Naturstyrelsen – Vestjylland) ikke har

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

foretaget en kortlægning af området endnu. Mark nr. 5-0, 62-0, 62-3, 76-01 og 76-9 ligger muligvis indenfor det område, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan for Haderup Vandværk.

Tidligere gravede områder

Udspretningsarealerne mark nr. 61-0, 61-1, 61-2, 62-0, 62-1, 62-2, 62-3 og 63-0 ligger indenfor områder, hvor der tidligere er gravet efter råstoffer

Vurdering af forureningsrisiko

Der vurderes i det følgende kun på udspretningsarealerne mark nr. 5-0, 61-0, 61-1, 61-2, 62-0, 62-1, 62-2, 62-3, 63-0 og 76-01 da risiko for forurening af grundvand vil forekomme her.

Terrænkoten for udspretningsarealerne ligger i kote mellem 30 og 51 meter.

I de omkringliggende boringer ses der i hovedtræk i de øverste 50 meter et akkumuleret lerdække på meter mellem 0 og 34 under grundvandsspejlet. Det mindste lerdække observeres omkring de nordligste markarealer.

Ro-vandspejlet ses i de omkringliggende boringer mellem 12 og 20 meter under terræn. Det terrænnære og regionale grundvandsmagasins trykpotentiale er i kote henholdsvis 32,5 til 30 meter og 32,5 til 25 meter, faldende mod vest. Der er en nedadrettet gradient, som medfører transport af stoffer fra overfladen til grundvandet.

Jordbundstypen er henholdsvis grovsandet jord (JB 1) ved udspretningsarealerne mark nr. 5-0 og 76-01 og finsandet jord (JB 2) ved udspretningsarealerne mark nr. 61-0, 61-1, 61-2, 62-0, 62-1, 62-2, 62-3 og 63-0.

De nærmeste boringer anvendes til indvinding til markvanding, husholdning (1-2 husstande) og grusgravning.

Ved arealerne er der altså ud fra nuværende viden et lerdække, der varierer fra godt til dårligt. Strømning af stoffer sker fra overfladen og nedad til underliggende grundvand.

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen på udspretningsarealerne er ifølge ansøgningsskemaet beregnet til 71 mg/l på mark nr. 63-0, med en merbelastning på 2 mg/l og 72 mg/l på mark nr. 61-0, 61-1, 61-2, 62-0, 62-1, 62-2 og 62-3 med en merbelastning på 2 mg/l.

Lovgrundlag

Der er foretaget en vurdering på baggrund af de kvalitetskrav listet i EU's Grundvandsdirektiv. Det vil på baggrund af ovennævnte ikke være svært at overholde kvalitetskravet i grundvandsdirektivet med et nitratindhold på maksimalt 50 mg/l i grundvandet med den beregnede udvaskning af nitrat på de pågældende arealer.

Grundvandsdirektivet er en opfølgning på Vandrammedirektivet, som er ved at blive implementeret i dansk lovgivning. I udkast til bek. om fastsættelse af miljømål for vandløb, søer, kystvande, overgangsvande og grundvand er kvalitetskravet for nitrat i grundvand

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

sat til 50 mg/l, og kommunernes forpligtelse i forbindelse med væsentlig og vedvarende opafgående tendens af et forurenede stof er også medtaget i samme bekendtgørelse.

I henhold til bekendtgørelse 294 af 31-03-2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrugs § 11, stk. 2 og 3 kan kommunen stille vilkår der skærper de fastlagte beskyttelsesniveau i forhold til bekendtgørelsens bilag 3 og 4, når det vurderes at være en væsentlig miljøpåvirkning af regionale eller lokale beskyttelsesinteresse. Jf. § 11, stk. 6. skal kommunalbestyrelsen meddele afslag, hvis det vurderes, at der med de fastlagte beskyttelsesniveauer i bilag 3, eller de efter stk. 2 og 4 fastsatte vilkår vil være en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale og lokale beskyttelsesinteresser.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der i miljøgodkendelsen af ejendommen Bjørnkjærvej 13, 7830 ikke skal sættes yderligere vilkår til sikring af grundvand til drikkevand.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskædiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget

Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

Birkemus: Arten er ikke registreret så langt mod øst i kommunen som her.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Kommunen har ikke kendskab til forekomst af arten i området.

Stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer i Karup Å, men forventes ikke at blive negativt påvirket af projektet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

GENERELLE BETRAGTNINGER FOR NATURA 2000-OMRÅDER

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen³, af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jvf. EF-domstolen⁴. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier, kan udelukkes at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre, påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-området efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁵ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Der er med baggrund heri foretaget en vurdering af udpegningsgrundlagets miljøtilstand og eventuelle påvirkninger som følge af miljøgodkendelsen. Vurderingen er bl.a. foretaget på baggrund af basisanalyserne, Danmarks miljøportal (herunder STOQ og Naturdatabasen), DMU's forskningsresultater og data fra Conterra ApS vedr. næringsstofbalancer. Derudover inddrages Vandmiljøplan III, Grøn Vækst og de kommende Natura 2000-planers mulige betydning, således at miljøgodkendelsen ikke strider imod andre tiltag, der sammen har til formål at fremme udpegningsgrundlagets miljøtilstand.

LIMFJORDENS DELOPLAND 374 (SKIVE FJORD, LOVNS- OG RISGÅRDE BREDNING)

Alle udspretningsarealerne afvander til Limfjordens deloplend 374, som indeholder Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning. Lovns Bredning er indeholdt i Natura 2000 område N30. Udpegningsgrundlaget for habitatområde H30, Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal samt Skravad Bæk, er :

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Hjertemuslingedømmen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁵ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

” Stor kærguldsmed (*Leucorrhina pectoralis*), Bæklampret (*Lampetra planeri*), Damflagermus (*Myotis dasycneme*), Odder (*Lutra lutra*), Spættet sæl (*Phoca vitulina*), Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe, Kystlaguner og strandsøer, Større lavvandede bugter og vige, Enårig vegetation på stenede strandvolde, Flerårig vegetation på stenede strande, Klinte eller klipper ved kysten, Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, Strandenge, Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, Vandløb med vandplanter, Tørre dværgbusksamfund (heder), Enekrat på heder, overdrev eller skrænter, Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (vigtige orkidélokalteter), Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn, Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, Rigkær, Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund, Stilkegeskove og krat på mager sur bund, Skovbevoksede tørvemoser, Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.”

Lovns Brednings udpegningsgrundlag for fugle er yderligere Sangsvane, Hvinand, Toppet Skallesluger og Stor Skalleslager.

SMV-analysen anfører, at

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtyperne næringsrig sø pga. veludviklet vegetation
- Grøn kølleuldsmed på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene
- Bæklampret, dette sker dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene
- Odder, dette sker dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Sangsvane, hvinand og hjejle. Arterne vurderes at have stabile eller stigende rastebestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- De 4 marine naturtyper primært på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet, men også pga. fiskeri med skrabende redskaber, miljøfarlige stoffer og for Hjarbæk Fjord endvidere pga. inddæmning.
- Strandengene primært på grund af tilgroning med høje græsser og urter på en del af arealet
- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtypen søbred med småurter, kransnålalge-sø og brunvandet sø fordi højeste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet
- Våde og tørre heder og enekrat og på grund af at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet samt for tørre heders vedkommende problemer med tilgroning i vedplanter
- Tørt kalksandsoverdrev og kalkoverdrev da typernes arealgenerelt er små og fragmenterede
- Surt overdrev da laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet og der er problemer med tilgroning med vedplanter

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- Arealer med tidvis våd eng på grund af afvanding, samt at laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for langt den overvejende del af arealet.
- Arealer med nedbrudt højmoser, hængesæk, tørvelavning, kildevæld
- og rigkær på grund af uhensigtsmæssig/dårlig hydrologi, tilgroning med vedplanter, invasive arter og fordi den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for alle eller næsten alle arealer og den højeste ende af tålegrænseintervallet er endvidere overskredet for hele eller næsten hele arealet af nedbrudt højmoser, hængesæk og tørvelavning
- De 6 skovtyper da næringsstofbelastningen fra luften over skrider øverste ende af tålegrænseintervallet for skovnaturtypearealerne
- Kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk på grund af udtørring af levesteder, tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter, den laveste ende af tålegrænseintervallet for kvælstofbelastning på levestedet er overskredet og fragmentering af egnede levesteder
- Rørdrum og engsnarre på grund af for lille areal med velegnet ynglebiotop og små og ustabile bestande i området
- Taffeland, troldand og blichøne på grund af reduceret fødegrundlag på grund af næringsstofbelastning både i Hjarbæk Fjord og Lovns Bredning samt menneskelig forstyrrelse på fouragerings- og rastepladser i Lovns Bredning
- Klyde (trækfugl) på grund af tilgroning og afvanding på egnede raste- og fourageringspladser ved Hjarbæk Fjord.

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, en-årig strandengsvegetation, urtebræmmer pga. manglende kendskab til naturtypernes udbredelse og tilstand.
- Stor kærguldsmed (er ikke fundet i Jylland siden 1937) og dermed manglende kendskab til artens udbredelse
- Stavsild (fundet i få ex. ifm. fiskeundersøgelser i Limfjorden), flodlampret (kun få og udokumenterede observationer i området) og damflagermus pga. manglende kendskab til arternes forekomst.
- Det eneste kendte areal med klithede i området, da det ikke er kortlagt og tilstandsvurderet.
- de ikke kortlagte søer og naturtypearealer i området, herunder alle de større søer over 5 ha, pga. manglende kendskab.
- Vandløb i området pga. mangelfuldt kendskab til deres tilstand i området
- Stor vandsalamander på grund af manglende kendskab til artens udbredelse i området. Arten er de seneste år kun fundet i ét vandhul i området.
- Spættet sæl da artens forekomst i området er ustabil og utilstrækkeligt kendt.
- Toppet skallesluger og Stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Holstebro Kommune vurderer, at det i forhold til Lovns Bredning kun er udpegningsgrundlaget ” Større lavvandede bugter og vige” der kan blive påvirket negativt af det ansøgte projekt. Dette gør at Holstebro Kommune i de følgende afsnit har lavet en risikovurdering ud fra Miljøstyrelsens paradigme om husdyrtryk i oplandet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Natura 2000-områderne N40 og N41 er begge beliggende i delvandopland 374 til Limfjorden.

BESKRIVELSE AF NATURA 2000-OMRÅDE (N40) KARUP Å OG UDPEGNINGSGRUNDLAGET

Husdyrbrugets udspretningsarealer er alle beliggende i oplandet til Karup Å, der er udpeget til Habitatområde nr. 40.

Afstanden fra husdyrbrugets anlæg og til habitatområdet er ca. 3,5 km. Udpegningsgrundlaget i relation til tør natur er ikke medtaget i nedenstående, da Holstebro Kommune, jvf. afsnit om tør natur, har vurderet, at husdyrbrugets anlæg ikke vil påvirke habitatområdet væsentligt negativt, som følge af nærværende projekt.

Udpegningsgrundlaget (vandnaturtyper og arter) for habitatområdet fremgår af nedenstående tabeller.

Tabel 1. Udpegningsgrundlaget for habitatområde H40 jf. SNS 2005⁶ og KGB⁷. De naturtyper og arter der er anført med "*" er de særligt prioriterede.

Nr.	Naturtype
3260	Vandløb med vandplanter

Tabel 2. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med "*" er særligt prioriteret

Nr.	Art
1037	Grøn kølleguldsmed
1096	Bæklampret
1099	Flodlampret
1355*	Odder

Regionplanens målsætning

Udspretningsarealerne afvander via Korsmose Bæk (B0), Sebstrup Bæk (B3/C), Bjørnkær Bæk (B1/F), Trandum Bæk (B3) og Mogenstrup Bæk (B1/F) til EF-habitat område nr. 40 Karup Å.

Tilstand

I henhold til basisanalyserne for habitatområde 40 kan vandløbene i habitatområde 40, som indeholder hovedløbet af Karup å samt de nederste spidser af en række tilløb, i stort omfang karakteriseres som uregulerede vandløb med gode fysiske forhold. Dette betyder, at vandløbene i hovedtræk fremstår som fauna og flora rige vandløb med en god variation. Regionplanens målsætning for de afledende vandløb er opfyldt, og projektet vurderet ikke at påvirke vandløbene væsentligt negativt.

SMV-analysen anfører, at:

⁶ Harmoniserede talegrænser, Skov- og Naturstyrelsen 2005

⁷ Kriterier for gunstig bevaringsstatus, DMU 2003

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Grøn kølleguldsmed på grund af en tilfredsstillende vandløbskvalitet og en stor bestand i Karup Å
- Bæk slampret, dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene
- Odder, dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling såvel lokalt som i resten af Jylland de seneste år.
- Vandløb i området pga. generelt gode fysiske forhold og tilfredsstillende vandkvalitet

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Søtyperne på udpegningsgrundlaget på grund af stor belastning med næringsstoffer (både luftbåren og tilførsel fra overfladevand, dræn og evt. fosforfrigivelse fra søbunden).
- Våd hede på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal.
- Tør hede på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal og stedvise problemer med tilgroning.
- Surt overdrev på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal og på grund af fragmentering og dårlig strukturtilstand.
- Tidvis våd eng, da hovedparten af det kortlagte areal har problemer med manglende pleje.
- Hængesæk på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal og på grund af dårlig hydrologi og strukturtilstand
- Kildevæld på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på næsten hele det kortlagte areal og på grund af dårlig strukturtilstand.
- Rigkær på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på næsten hele det kortlagte areal og på grund af dårlig hydrologi og strukturtilstand.

Prognosen er ukendt for:

- Flod slampret pga. manglende kendskab til artens forekomst i området
- Urtebræmme, tørvelavning og naturtypen lobeliesø pga. manglende viden om naturtypernes forekomst og tilstand i området.

BESKRIVELSE AF NATURA 2000-OMRÅDET FLYNDERSØ, STUBBERGÅRD SØ, HELLE SØ OG SKALLE SØ (N41) OG UDPEGNINGSGRUNDLAGET

Nogle af udspretningsarealerne er helt eller delvist beliggende i oplandet til Stubbergård og i nærheden af Hjelm Hede, som er udpeget til Natura 2000-område (N41) på baggrund af habitatområde (H41) og fuglebeskyttelsesområde (F29).

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Oplandet til Natura 2000-vandområdet er på ca. 7.200 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 83 %⁸, hvilket svarer til et landbrugsareal på ca. 6.000 ha.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området⁹ fremgår af nedenstående tabeller. Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition behandles under tør natur, mens de resterende behandles i det efterfølgende. Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 4, og andre arter fremgår af tabel 5.

Tabel 3. Udpegningsgrundlaget for habitatområde N41 jf. SNS 2005¹⁰ og KGB¹¹. De naturtyper og arter der er anført med ”*” er de særligt prioriterede.

Nr.	Naturtype
3110	Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3160	Brunvandede søer og vandhuller
7220*	Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand

Tabel 4. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A021	Rørdrum	X	
A094	Fiskeørn	X	
A070	Stor skallesluger		X

Tabel 5. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med ”*” er særligt prioriteret

Nr.	Art
1166*	Stor vandsalamander
1318*	Damflagermus
1355*	Odder
1393	Blank seglmos

Hellesø, Skallesø, Flyndersø og Stubbergård Sø er alle i regionplanen A1/B-målsat, hvor særlige naturværdier ønskes beskyttet, selv om søerne udsættes for en vis kulturpåvirkning. A1-målsætningen henfører til beskyttelsen af særlige naturværdier, A2 til badevandsmålsætning og B-målsætningen henfører til basismålsætningens krav til vandkvalitet og naturindhold i øvrigt. Stubbergård og Flynder Sø er herudover A2-målsat som badeområder. Søerne er målsat til at have et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, upåvirket eller svagt påvirket af nærings-, organiske- og miljøfremmede stoffer, okker eller anden kulturpåvirkning, således at søernes økologiske tilstand er upåvirket eller kun svagt påvirket ift. den naturlige baggrundstilstand. Følgende parametre anvendes til at vurdere opfyldelse af den overordnede skærpede målsætning:

⁸ 83 % af oplandet er jf. gødningsregnskaberne landbrugsarealer

⁹ Udpegningsgrundlaget for den tørre natur er medtaget under afsnittet ”Tør natur” såfremt husdyrbruget eller arealerne vurderes at have en effekt på disse.

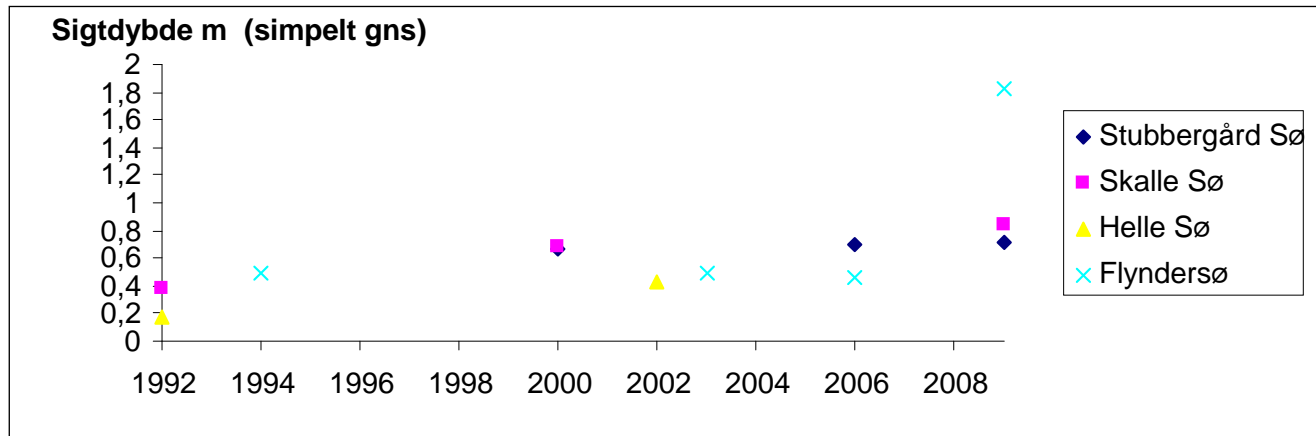
¹⁰ Harmoniserede tålegrensener, Skov- og Naturstyrelsen 2005

¹¹ Kriterier for gunstig bevaringsstatus, DMU 2003

- Fra 1. maj til 30. september skal sigtddybden være større end 1 meter i søer med en gennemsnitsdybde på under 3 meter.
- Søvandets indhold af total fosfor må som årgennemsnit ikke overstige 0,075 mg P/l.
- Arter og naturværdier som ønskes beskyttet gennem den skærpede målsætning have en god bevaringsstatus.
- Vandkvaliteten i badevandsmålsatte søer skal kunne leve op til kravene i Bekendtgørelse nr. 292 og i Miljøstyrelsens vejledning nr. 2 (1985), Kontrol med badevand.

Regionplanens målsætning for de næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150) er ikke opfyldt. Årsagen til den manglende opfyldelse af målsætningen er for alle søerne ekstern næringsstofbelastning og biologisk struktur. Herudover er alle søerne med undtagelse af Skallesø internt belastede med fosfor. Kilderne til den ekstern næringsstofbelastning er for alle søerne i regionplanen angivet som værende det åbne land. Algevæksten i søerne er primært fosforbegrænset, men kvælstof kan i perioder være det begrænsende næringsstof.

Næringsstofftilledningen medfører en stor algevækst, hvilket reducerer sigtddybden og dermed undervandsplanternes potentielle udbredelsesområde. Dyre- og plantelivet i alle søerne er i regionplanen for Ringkjøbing Amt vurderet som værende utilfredsstillende. På figur 1 er de målte sigtddybder for søerne illustreret, det fremgår at sigtddybden er svagt stigende for de fire søer.

Figur 1 Målte sigtddybder m (simpelt gns) for Stubbergård Sø, Skallesø, Hellesø og Flynder Sø i perioden 1992-2009.

SMV-analysen anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området og på baggrund af artens meget positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Rørdrum, da der er en mindre, men stabil ynglebestand og fordi arten har en meget positiv bestandsudvikling i Danmark de seneste år

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Tør hede, våd hede, surt overdrev, højmose, nedbrudt højmose, hængesæk, brunvandet sø og lobeliesø på grund af at laveste eller højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet, samt tilgroning
- Rigkær, kilder og væld på grund af tilgroning, fragmentering, og på grund af, at laveste tålegrænse for kvælstofdeposition er overskredet.
- Blank seglmos på grund af truslerne mod levestederne (rigkær, kilder og væld).
- Fiskeørn på grund af den meget lille og sårbare bestand
- Næringsrig sø på grund af for stor belastning med næringsstoffer (både luftbåren og tilførsel med overfladevand, dræn og fosforfrigivelse fra bunden m.v.)
- Stilkege-krat og elle- og askeskov som følge af, at kvælstofbelastningen fra luften overskrider højeste ende af tålegrænseintervallet for næsten hele skovarealet.

Prognosen er ukendt for:

- Stor vandsalamander, på grund af utilstrækkelig viden om artens forekomst i området
- Damflagermus. Arten er observeret inden for området ved punktovervågning, men bestand og bestandsudvikling kendes i øvrigt ikke.
- De ikke kortlagte terrestriske naturtyper og søer i området, samt øvrige habitatnaturtyper på de ikke kortlagte arealer.
- Stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Næringsstoffer

Fosfor vurderes at være det primært begrænsende næringsstof for søerne i Natura 2000 området. Dog er der i f.eks. Stubbergård Sø igennem en længere periode registreret opblomstringer af blå-grønalg af slægten *Microcystis*, *Anabaena crassa* og *Woronichinia naegeliana* i sensommeren, hvilket indikerer, at kvælstof i kortere perioder er det begrænsende næringsstof.

Forholdene i Stubbergård Sø har, på baggrund af en indsats for at reducere den eksterne belastning med næringssalte, hvoraf det vigtigste har været nedlæggelse af renseanlægget i Sevel (1988), afskæring af Herrup renseanlæg (1992) og nedlæggelse af Stampestrømmens dambrug (1997-2002), været i bedring i de sidste år. Ringkjøbing Amts undersøgelser har vist, at årsgennemsnittet for totalfosfor i perioden 1976 – 2000 har varieret mellem 0,236 og 0,108 mg P/l. Amtets undersøgelser indikerer, at der er tale om et niveauskifte i fosforindholdet til et lavere niveau i perioden 1997-2002, som følge af reducerede eksterne belastninger med fosfor. Ringkjøbing Amt konkluderede i 2003, at den eksterne næringsstofbelastning burde reduceres yderligere. Ringkjøbing Amt vurderede i 2003, at Stubbergård Sø har en potentiel mobil fosforpulje på ca. 10 tons liggende i de øverste 20 cm. bundsediment, som er specielt mobilt i forbindelse med dårlige iltforhold ved søens bund. Det er således en forudsætning for opnåelse af god vand- og naturkvalitet i søen, at den eksterne belastning samt den biologiske struktur i søerne er af en kvalitet, der sikrer iltede forhold også ved søbunden. I 2005 blev der igangsat en biomanipulation, der havde til formål på sigt at nå målsætningsopfyldelse for Stubbergård Sø. Biomanipulationens mål var at fjerne mindst 80 % af den nuværende fredfiskebestand. Efter afslutningen på en vellykket opfiskning af fredfisk ved årsskiftet 2007/2008 var sigtddybden i søen netop tilfredsstillende i den efterfølgende sommer, men i sommeren 2009 (skrivende stund) er sigtddybden betydeligt mindre end 1 m., og der er atter konstateret blågrønalg i et omfang så badning i søen frarådes. Det er således Holstebro Kommunes vurdering, at

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

det er en forudsætning for opfyldelse af søens målsætning, at den eksterne belastning med fosfor nedsættes. Søen indgår i statens Novana-overvågningsprogram i 2009.

Næringsstofniveauet i Flynder Sø afhænger bl.a. af belastningen fra de 3 opstrømsliggende søer, Hellesø, Skallesø og Stubbergård Sø, der alle afvander til Flyndersø. Årsgennemsnittet for totalfosfor er i regionplanen for Ringkjøbing Amt angivet som værende 0,202 mg P/l i 2003. Sammenlignes fosforniveauet i sommerperioden med de øvrige data fra 1994 – 2003 indikerer disse en øget intern frigivelse af fosfor fra søbunden. Sigtdybden i Flyndersø er meget lav med en sommersigtdybde i 2003 på mellem 0,5-0,6 meter i både nord- og syd-bassinet, hvilket er på niveau med 1994. Den ringe sigtdybde og de høje fosforkoncentrationer både målt som årsgennemsnit og sommergennemsnit i perioden 1994 – 2003 viser, at Flyndersø ikke kan leve op til kravene for målsætningsopfyldelse i henhold til Ringkjøbing og Viborg Amters regionplaner.

Generelt vurderes det, at søernes totalfosforkoncentration ikke bør overstige 0,075 mg/l, såfremt søernes målsætning skal kunne opfyldes, og søerne kan vurderes som i god økologisk tilstand. Fosforoverskuddet var i gennemsnit i årene 2005 og 2007¹² ca. 12 kg P/ha i oplandet til Stubbergård Sø i Holstebro Kommune.

HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU - NÆRINGSSTOFFER

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Fosfor

Vandmiljøplan III indeholder en målsætning om en halvering af fosforoverskuddet fra landbruget i 2015 i forhold til overskuddet på 32.700 ton P i 2001/2002 på landsplan¹³. I denne vurdering er ikke medtaget omlægningen af dyreenhedsberegningen, der vil medvirke til en reduktion på minimum 10 % af den udbragte fosfor i oplandet til Stubbergård Sø, Flyndersø, Helle Sø og Skalle Sø.

Fosfor kan tabes til overfladevande som opløst og partikulært bundet organisk eller uorganisk fosfor. Tabet af partikelbundet fosfor fra dyrkede oplande udgør i mange situationer mere end halvdelen af det totale fosfortab. Partikelbundet fosfor tilføres ferske vande via vind-, vand- og brinkerosion og fra kunstigt drænede arealer. Tab af opløst fosfor fra landbrugsjord sker via overfladeafstrømning og udvaskning fra landbrugsjord til dræn og øvre grundvand. Fosfortab fra det dyrkede areal er også præget af meget stor rumlig variation, uanset hvilken tabsproces, der måtte være aktiv. Det er anslået, at omkring 10 % af det dyrkede areal resulterer i omkring 90 % af det fosfortabet til overfladevande. Når jordens infiltrationskapacitet overskrides, begynder vandet at løbe af på jordoverfladen. Det strømmende vand kan rive jord med partikelbundet fosfor løs, som skylles med vandet, hvorefter det deponeres i lavninger, vandløbsbræmmer eller transporteres videre til grøfter, vandløb og søer. Erosion foregår som overfladeerosion, eller vandet kan samle sig i

¹² 2006 er udtaget grundet en række afvigelser i gødningsregnskaberne jf. oplysninger fra Conterra ApS.

¹³ Vandmiljøplan III – aftale om vandmiljøplan III 2005-2015 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne

riller på skrånende arealer. Risikoen for overfladeafstrømning stiger som følge af arealet hældning og dennes udstrækning. Konkave skråninger med konkav tværsnitsprofil er mest udsatte for erosion, da den konkave tværsnitsprofil bevirker, at vandet fra et større område samles i en koncentreret strøm. Erosion kan derfor lokalt medføre meget store tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

Jordens bindingskapacitet for fosfor stiger i takt med stigende indhold af ler og jern- og aluminiumoxider, og jordens fosforbindingskapacitet varierer meget i Danmark. I mineraljorde findes hovedparten af jordens fosfor bundet i lerfraktionen eller på belægninger af jern- og aluminiumoxider på større partikler. På jorde med højt lerindhold kan der, især i forbindelse med kraftig nedbør, opløses fosfor og løsrives fosforrige partikler fra overjorden, som transporteres ned gennem sprækker og større porer til eventuelle drænrør dybere nede, og via disse blive transporteret ud til vandmiljøet. Der er en principiel sammenhæng mellem jordens fosforstatus og risikoen for fosfortab. Dette er vist ved flere enkeltstående undersøgelser, hvor fosforstatus, målt f.eks. ved fosfortallet, varierede, medens transportbetingelserne var ensartede¹⁴. Der er imidlertid ikke lavet tilstrækkeligt med undersøgelser til at kvantificere denne sammenhæng under praktiske forhold. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at forsigtighedskriteriet medfører, at der skal foretages en individuel vurdering af bedriftens jorde baseret på tabsrisiko og jordernes fosfortal. Dansk Landbrugsrådgivning anbefaler, at der tilføres samme mængde fosfor, som afgrøden bortfører ved fosfortal >4 ¹⁵. For lavbundsjordene svarer dette niveau til, at forholdet mellem bikarbonat-dithionite ekstraherbart jern og fosfor skal være større end 20.

Stubbergård Sø vurderes at være et natura 2000 område overbelastet med fosfor. I forbindelse med statens kortlægning af kystområder, er Skive Fjord ikke udlagt som en fjord overbelastet med fosfor. Natura 2000 område nr. 40 – Karup Å vurderes ligeledes ikke at være et område overbelastet med fosfor.

Risikoarealer

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

For at reducere risikoen for forureningen af vandmiljøet stilles der vilkår om, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundtyper

¹⁴ Heckrath, G. et al., 1995. Phosphorus leaching from soils containing different P concentrations in the Broadbalk experiment. J. Environ. Qual. 24, 904-910. & Pote, D.H., et. Al., 1999. Relationship between phosphorus levels in three ultisols and phosphorus concentration in runoff. J. Environ. Qual. 28, 170-175.

¹⁵ Knudsen, L., 1998. "Pas på fosfor". Landbrugets Rådgivningscenter, Århus, Danmark.

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af grov sandet og fint sandet jorde. En enkelt mark består af lerblandet sandjord og en enkelt af humus jord, jvf. tabel 6 og bilag 11. Da udbringningsarealerne ikke er beliggende på lerjorde ($5 \leq \text{JB} \leq 10$) vurderes jorderne ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

Lavbundsarealer og detailafvandingsforhold

Ca. 65 ha af markerne er beliggende på lavbundsarealer med okkerklasse i oplandet til Karup Å / Skive Fjord. Ca. 2,2 ha er beliggende på lavbundslande uden okkerklasse i oplandet til Karup Å / Skive Fjord. Lavbundsarealerne vurderes at være drænet, men da Karup Å og Skive Fjord ikke vurderes at være overbelastede med fosfor, betyder dette, at arealerne henregnes som fosforklasse 0. Udbringningsarealerne beliggende i oplandet til Stubbergård Sø er ikke beliggende på lavbundsarealer eller detailafvandet. Disse arealer vurderes at være fosforklasse 0.

Tabel 6. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Mark nr.	Areal Ha	Detailafvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P-klasse	P-klasse areal (ha)
1-0	12,90	Ja*	JB 2	Ja (- okker)	Karup Å / Skive Fjord	0	0
2-0	3,94	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
5-0	29,02	Ja*	JB1	Ja (+ okker)	Karup Å / Skive Fjord	0	0
9-0	23,79	Ja*	JB1	Ja (+ okker)	Karup Å / Skive Fjord	0	0
10-0	22,08	Nej	JB3	Nej	Stubbergårdsø / Flyndersø / Karup Å / Skive Fjord	0	0
14-0	4,39	Nej	JB1	Ja (+ okker)	Karup Å / Skive Fjord	0	0
14-1	2,17	Nej	JB1	Ja (+ okker)	Karup Å / Skive Fjord	0	0
20-0	6,68	Ja*	JB1	Ja (+ okker)	Karup Å / Skive Fjord	0	0
21-0	5,26	Ja*	JB1	Ja (+ okker)	Karup Å / Skive Fjord	0	0
22-0	4,69	Ja*	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
23-0	5,19	Ja*	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
24-0	3,69	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
24-1	4,04	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
24-4	4,08	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
25-0	9,86	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
25-1	0,32	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
25-2	5,20	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
25-3	3,68	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
26-0	8,71	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
26-1	4,87	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
26-2	4,01	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
26-3	3,34	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Mark nr.	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P-klasse	P-klasse areal (ha)
26-4	4,25	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
27-0	5,55	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
28-0	6,06	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
28-1	8,57	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
29-0	5,99	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
29-01	5,96	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
30-0	10,38	Ja*	JB11	Ja (+ okker)	Karup Å / Skive Fjord	0	0
30-1	8,96	Ja*	JB1	Ja (+ okker)	Karup Å / Skive Fjord	0	0
30-2	5,44	Ja*	JB1	Ja (+ okker)	Karup Å / Skive Fjord	0	0
30-3	2,83	Ja*	JB1	Ja (+ okker)	Karup Å / Skive Fjord	0	0
31-1	3,03	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
31-2	1,53	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
31-3	5,15	Ja	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
31-5	0,77	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
32-0	13,77	Ja*	JB1	Ja (+ okker)	Karup Å / Skive Fjord	0	0
32-1	3,94	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
32-2	3,86	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
32-3	17,11	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
32-4	4,73	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
32-5	3,21	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
32-6	1,94	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
32-7	1,85	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
32-8	5,24	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
33-0	15,74	Ja*	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
33-1	2,63	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
60-0	3,16	Nej	JB1	Nej	Stubbergårdsø / Flyndersø / Karup Å / Skive Fjord	0	0
60-1	3,37	Nej	JB1	Nej	Stubbergårdsø / Flyndersø / Karup Å / Skive Fjord	0	0
60-2	1,19	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
61-0	6,15	Nej	JB2	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
61-1	1,79	Nej	JB2	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
61-2	0,29	Nej	JB2	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
62-0	11,95	Nej	JB2	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
62-1	16,42	Nej	JB2	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
62-2	5,41	Nej	JB2	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Mark nr.	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P-klasse	P-klasse areal (ha)
62-3	6,62	Nej	JB2	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
63-0	8,38	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
66-0	7,13	Ja*	JB1	Ja (+ okker)	Karup Å / Skive Fjord	0	0
70-0	3,59	Nej	JB2	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
71-0	22,25	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
76-01	6,08	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
76-9	9,41	Nej	JB2	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
90-1	11,75	Nej	JB1	Nej	Stubbergårdsø / Flyndersø / Karup Å / Skive Fjord	0	0
95-0	2,33	Nej	JB1	Nej	Flyndersø / Karup Å / Skive Fjord	0	0
95-1	1,27	Nej	JB1	Nej	Stubbergårdsø / Flyndersø / Karup Å / Skive Fjord	0	0
96-0	1,50	Nej	JB1	Nej	Stubbergårdsø / Flyndersø / Karup Å / Skive Fjord	0	0
97-0	3,58	Nej	JB1	Nej	Stubbergårdsø / Flyndersø / Karup Å / Skive Fjord	0	0
98-0	2,15	Nej	JB2	Nej	Flyndersø / Karup Å / Skive Fjord	0	0
99-0	4,31	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
99-1	10,26	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
99-2	2,93	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
99-3	3,76	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0
99-4	1,95	Nej	JB1	Nej	Karup Å / Skive Fjord	0	0

* Angiver arealer hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det i ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøfte-kortlægning, pumpelagsområder, historiske kort og Ortho kort.

Fosforoverskud

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspreddning af en fosformængde på 15.090 kg P, hvilket er 1725 kg P/år mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jvf. skema 15. Udbringning af 15.090 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 10,4 kg P/ha.

Skema 15. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	15.090 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	31,6 kg P/ha/år
P-fracførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	21,2 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	10,4 kg P/ha/år

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Fosforoverskuddet var i perioden 2005 og 2008 i gennemsnit ca. 13 kg P/ha i oplandet til Stubbergård Sø. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 10,4 kg P/ha/år, jvf. skema 15, hvilket er ca. 2,5 kg P mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Udspretningsarealerne udgør ca. 6,4 % af oplandet til Natura 2000 område nr. 41 og ca. 14,5 % af oplandet Stubbergård Sø. Udspretningsarealerne i oplandet til Stubbergård Sø er ikke beliggende på lavbund, å-nære eller detailafvandede. Mark 95-0 skrånere som den eneste mark mere end 6 grader i den sydlige del, men der er ikke grøfter eller vandløb i nærheden. Alle arealerne vurderes derfor som robuste i relation til ud- eller nedvaskning af fosfor til Stubbergård Sø. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbrugets arealer på baggrund heraf ikke i sig selv påvirker Natura 2000 område nr. 41 væsentligt negativt. Til sikring heraf stilles der vilkår om, at der ikke må etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende, da dette kan ændre risikovurderingen.

Vurdering i forhold til Natura 2000 områder

Miljøstyrelsen har i vejledningen til husdyrloven udarbejdet nedenstående paradigme til vurdering af påvirkningen af Natura 2000 områder.

Skema 16. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	Lovns Bredning (N30, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk)	Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø (N41)	Stubbergård Sø
Delområde - kystopland	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000 området	144.339 ha	7.200 ha	3.200 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	101.037 ha	6.000 ha	2.650 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20207 kg P	1200 kg P	530 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	3464 kg P	96 kg P	44 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	5354 kg P	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	29026 kg P	1296 kg P	574 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,001%	0,001%	0,003%
Husdyrbrugets arealer			
Ansøgt areal	477,39 ha	46,36 ha	46,36 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	10,4 kg P/ha	10,4 kg P/ha	10,4 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	4%	4%	4%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	20 kg P	2 kg P	2 kg P

Husdyrbruget ligger i oplandet til N41, herunder Stubbergård Sø. Som det fremgår af beregning i skema 16 medfører et worst case scenarie en merbelastning af Stubbergård Sø på 2 kg i retsbeskyttelsesperioden samt en relativ belastning på 0,003 % af det samlede

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

oplands belastning af recipienten. Påvirkningen af N30 og N41 er lavere end for Stubbergård Sø. Det er antaget i forhold til nitratpåvirkningen af vandområder, at en påvirkning af nitrat ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder, hvis påvirkningen er på under 1 % af den samlede påvirkning. Hvis det antages, at grænsen for, at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat, vil projektet ikke kunne påvirke Natura 2000 områderne væsentligt negativt.

Nitrat

Husdyrbrugets udspretningsarealer afvander til Skive Fjord enten direkte via Karup Å (N40) eller indirekte igennem Stubbergård Sø (N41). Karup Å oplandet er generelt karakteriseret ved et højt nitratreduktionspotentiale omkring 90 %, hvorfor der i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau kan udbringes husdyrgødning med fuldt harmonitryk. Oplandet til Skive Fjord er karakteriseret som et område, der i henhold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %. jvf. skema 17.

Skema 17. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Samlet areal [ha]	Arealfordeling på nitratklasser		Relativt harmonitryk (reduktionsprocent)	Reduceret harmonitryk [DE/ha]	Maksimalt antal DE til udspretning på markerne uden virkemidler
	N0 [ha]	N1-3 [ha]			
477,39	477,39	0,00	100 %	1,40	669,01

Der er ansøgt udbragt husdyrgødning/ afgasset biomasse svarende til 669,01 DE, hvilket er det maksimale antal tilladte DE til udspretning på markerne, jvf. skema 18.

Skema 18. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved drift af udbringningsarealerne uden husdyrgødning, i ansøgt drift og den maksimalt tilladte udvaskning i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Scenarier	Uden husdyrgødning	Maksimal udvaskning	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Handelsgødning S4-sædskifte	1,400 DE/ha S4-sædskifte	1,400 DE/ha S4-sædskifte
N-udvaskning fra rodzonen	74,5 kg N/ha	88,50 kg N/ha	88,50 kg N/ha

Da den beregnede nitratudvaskning til rodzonen som følge af den udbragte husdyrgødning/ afgassede biomasse i ansøgt drift ikke overstiger den maksimalt tilladte udvaskning overholder husdyrbruget husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at sammensætningen af husdyrgødning/ afgasset biomasse ikke må afvige fra den ansøgte sammensætning i skema 13, da gødnings-sammensætningen er en vigtig forudsætning for de beregninger, hvorpå Holstebro Kommunes har vurderet ansøgningen.

Udbringningsarealet i oplandet til Stubbergård Sø er på 46,36 ha. Det samlede opland til Stubbergård Sø er på ca. 3.200 ha, mens oplandet til N41 er på ca. 7.200 ha, hvoraf landbrugsarealet ud fra gødningsregnskaberne er estimeret til at udgøre 83 %, hvilket svarer til hhv. 2.650 og 6.000 ha.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Husdyrbrugets udbringningsarealer i oplandet til Stubbergård Sø andrager således ca. 1,4 % af det samlede opland hertil. Den gennemsnitlige udvaskning i oplandet til Stubbergård Sø er på 76 kg N/ha/år. Det ansøgte projekt har en ansøgt udvaskning på 88,5 kg N/ha/år, hvilket vil sige en ca. 14 % højere udvaskning end gennemsnittet for oplandet.

Stubbergård Sø er en lavvandet sø med en vand opholds tid på ca. 2,5 måneder. I gamle Vinderup Kommune har man flere år i juli/august måned udstedt badeforbud grundet opblomstring af alger. I 2006 fik Vinderup Kommune lavet en fauna analyse, der konstaterede, at der var tale om giftige cyanobakterier. Cyanobakterier er kvælstoffikserende, og en opblomstring af disse kan indikere, at det er kvælstof, der begrænser algeproduktionen. Holstebro Kommune er ikke i besiddelse af data udover 2006, hvorfor Holstebro Kommune har været i kontakt med Naturstyrelsen - Vestjylland. Naturstyrelsen - Vestjylland har grundet besparelser ikke lavet nitrit/nitrat målinger i Stubbergård Sø, hvorfor vi ikke kender den plante tilgængelige kvælstofmængde. Der foreligger dog data for total mængde kvælstof med et helårs gennemsnit på ca. 1,056 mg N l⁻¹ og en sommerkoncentration på ca. 0,877 mg N l⁻¹. I artikel af Jeppesen m.fl. (2004)¹⁶ er der udført forsøg, der peger på, at når kvælstofkoncentrationen (total-N) er over 1,2-2 mg N l⁻¹, og fosforkoncentrationen er over 0,1-0,2 mg P l⁻¹, så er der stor risiko for, at man ser et skift fra klart vand til uklart vand, hvorimod når kvælstofkoncentrationen er under 1,2 mg N l⁻¹ og fosfor stadig er høj, så er dette ikke tilfældet. Data fra forsøgene indikerer, at kvælstof har en større betydning end før antaget i lavvandede søer, og det vil være svært at opnå en klarvandet sø selv ved middelhøje fosfor koncentrationer, hvis kvælstofkoncentrationen er 1-2 mg N l⁻¹.

Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvaskningen fra det ansøgte projekt ikke kan øge kvælstofkoncentrationen i søen tilstrækkeligt til, at den overstiger 1,0 mg N l⁻¹ i sommerperioden. Endvidere er Holstebro Kommune ikke i besiddelse af data (nitrit/nitrat-målinger) der kan påvise, hvor meget af den totale mængde kvælstof, der er plantetilgængeligt. Denne vurdering, sammenfattet med, at der er tale om robuste arealer gør, at Holstebro Kommune giver tilladelse til den ansøgte udvaskning fra rodzonen.

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Jvf. Miljøstyrelsen er det en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007.

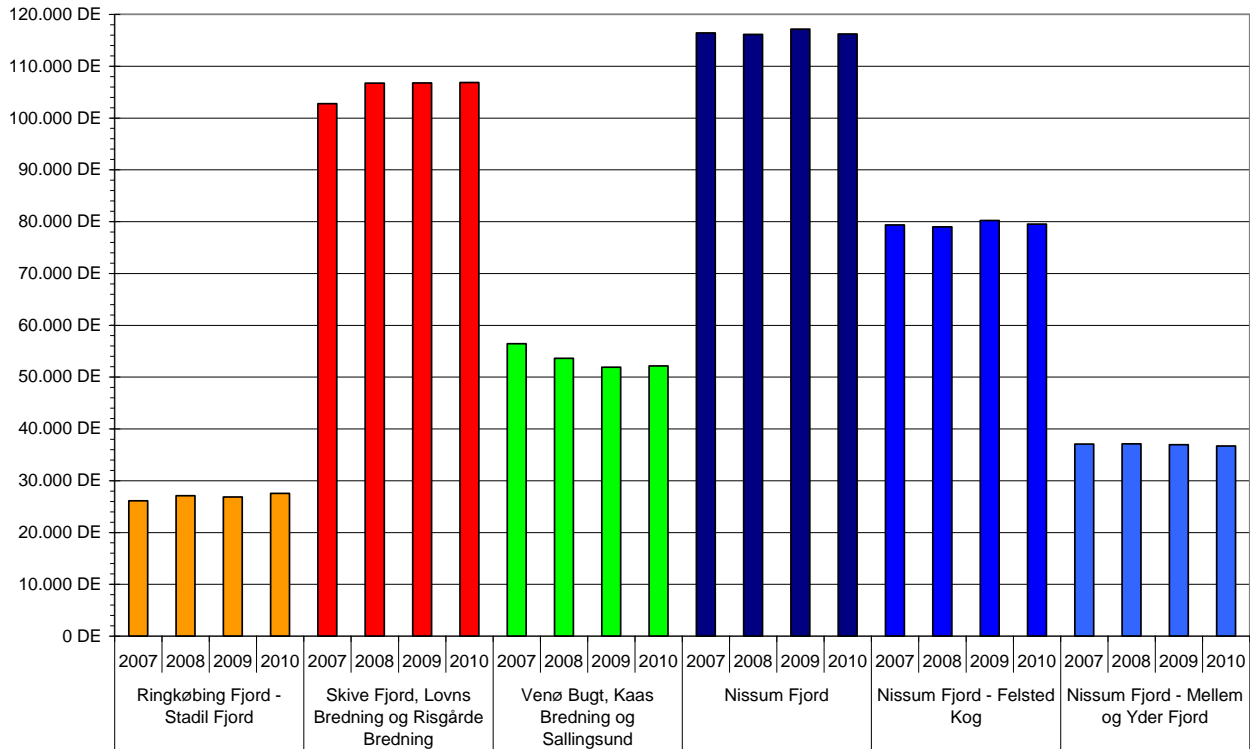
Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

¹⁶ Jeppesen, E. m.fl. 2004. Kvælstof i lavvandede søer. Vand & jord. Årg. 11. Nr. 3: 98-101.

AD pkt. 1A)

I oplandet til Limfjordens delopland 374 har der været en stigning i husdyrtrykket på ca. 4 % jvf. figur. 2. Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er udarbejdet af Conterra for Holstebro Kommune. Der er i data foretaget en korrektion af DE i forhold til bl.a. mælkeydelse for at fordele årsagerne til DE ændringer i august 2010 over hele perioden.

Figur 2. Udviklingen i dyreenheder (DE) produceret i oplande til vandområder, hvori husdyrbrug i Holstebro Kommune afvander til i perioden 2007 til 2010.

Fra 2007 til 2010 er antallet af producerede DE i oplandet til Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning steget fra 102.644 DE til 106.700 DE, hvilket svarer til en relativ ændring på ca. 4 %.

Ift. notat fra Miljøstyrelsen af 28-02 2011 vurderes en stigning fra 2007 til i dag på under 5 procent i dyretrykket ikke at være problematisk i forhold til Habitatdirektivet. Og en eventuel forøgelse af dyretrykket på ca. 5 pct. vil ikke skade Natura 2000-området, fordi en så lille forøgelse ikke vil give en merbelastning i vandområdet på over 1 pct. i den periode, hvor dette øgede dyretryk er til stede. Og i lyset af de øvrige naturlige udsving, der er i udvaskningen fra vandoplandene, vurderes det heller ikke på kort sigt at skade mulighederne for at nå målene i vandplanerne. Holstebro Kommune vurderer på denne baggrund, at forudsætningen for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt.

Ad pkt. 1B)**TEKNIK OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Limfjordens delopland 374.

Renseanlæg

I perioden 2007 til 2010 N udledningen fra renseanlæggene i delopland 374 er faldet fra 34,4 tons N/år til 33,7 tons N/år, jvf. skema 19.

Skema 19. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i Limfjordens delopland 374. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Limfjorden	Skive Fjord, Lovns	2007	34,4 tons N/år	100	0 tons N/år
	Bredning og Risgårde	2008	29,8 tons N/år	87	-4,6 tons N/år
	Bredning - Delopland	2009	33,7 tons N/år	98	-0,8 tons N/år
	374	2010	33,7 tons N/år	98	-0,7 tons N/år

Dambrug

Der er ud fra Holstebro Kommunes oplysninger 18 aktive dambrug i delopland 374. Ingen af disse dambrug er beliggende i Holstebro Kommune. Holstebro Kommune har ingen tal på udledningen fra dambrug til delopland 374, men siden begyndelsen af 1990'erne er udledningen ifølge vandplanerne, for hele Limfjorden, halveret frem til 2005 grundet bedre foderudnyttelse, sammenlægninger og nedlæggelse af produktionen. Holstebro Kommune vurderer at udledningen fra dambrug har været konstant siden 2007 eftersom fodermængden ofte sælges til andre dambrug ved nedlæggelse. På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug til Limfjordens delopland 374 vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. 1 C)

Holstebro Kommune har ikke inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B

Jvf. Miljøstyrelsen er det en forudsætning, at:

Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2

Husdyrbrugets udbringningsarealer i delopland 374 udgør 477,39 ha, hvoraf de 431,03 ha afvander direkte via Karup Å. De resterende afvander via Stubbergård Sø. Oplandet til Skive Fjord, delopland 374, er på 144.339 ha og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 70 %¹⁷, hvilket svarer til et landbrugsareal på ca. 101.000 ha.

Holstebro Kommune har taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevande. Dyretrykket i oplandet til Limfjordens delopland 374 har jvf. fig. 2 været stigende fra 2007 til 2010. Fra 2007 til 2010 er dyretrykket steget fra 102.644 DE til 106.700 DE, hvilket er en stigning på ca. 4 %. Holstebro Kommune er yderligere ikke bekendt med andre kilder, der har givet en øget nitratudvaskning i det aktuelle opland, eller gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra oplandet. Delopland 374 kan karakteriseres som et lukket bassin, hvorfor nitratudvaskningen fra husdyrbruget ikke må overstige 1 %. Nitratudvaskningen fra den udbragte husdyrgødning/ afgassede biomasse i indeværende projekt andrager ca. 0,04 % af den samlede nitratudvaskning til Limfjordens delopland 374, jvf. skema 20. På baggrund af dette og at husdyrtrykket i oplandet siden 2007 har været faldende, finder Holstebro Kommune at indeværende projekt ikke vil have nogen væsentlig negativ indvirkning på Limfjordens delopland 374.

Skema 20. Habitat vurdering efter miljøstyrelsens vejledning

Natura 2000 område	Limfjorden
Delområde	374
Opland til Natura 2000 området	144.339 ha
Dyrket areal i oplandet til Natura 2000 området (2008)*	101.037 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	75 %
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	71 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	1.796 tons N/år
Udvaskning fra det øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	109 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland tons N/år	1.905 tons N/år
Det ansøgte projekt	
Nitratklasse 0	477,39 ha
Nitratklasse I	0 ha
Nitratklasse II	0 ha
Nitratklasse III	0 ha
Samlet udbringningsareal	477,39 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,50 %
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning	14,0 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år	0,835 tons N
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,04 %

* Beregnet vha. Cttools

¹⁷ Miljøministeriet, Vandområde 1.2 Limfjorden

Samlet vurdering

Vurderingsparadigmet er udarbejdet af Miljøstyrelsen, der i ”*Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk*” anfører, at ”*konkretiseringen af vejledningen til husdyrgodkendelsesloven er udarbejdet i samarbejde med Kammeradvokaten, som har udtalt, at denne konkretisering af vejledningen er i overensstemmelse med habitatdirektivet.*” På baggrund heraf vurderer Holstebro Kommune, forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede påvirkning til Natura 2000-området mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt.

Holstebro Kommune vurderer på denne baggrund af ovenstående, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning fra husdyrbrugets udbringningsarealer, ikke vil kunne påvirke Natura 2000 områdenes (N41, N40 eller N30) udpegningsgrundlag væsentligt negativt.

Grundlaget for forhåndsvurdering for opland N30, N40 og N41

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af bl.a. kommunens oplysninger om områdets natur og miljøforhold, områdets sårbarhed over for påvirkninger fra landbruget, målsætninger og retningslinjer fra Regionplan 2005, Danmarks Miljøportal, basisanalyserne samt tillæg hertil og Ringkjøbing Amts rapport om miljøtilstanden i Stubbergård Sø og Flynder Sø (2003), samt forslag til Natura 2000 planerne 2009-2015.

Holstebro Kommune er i gang med, at udarbejde og operationalisere oplysninger, som kan tilvejebringe de oplysninger, der skal anvendes i fremtidige vurderinger af husdyrbrugenes betydning i forhold til de kumulative effekter (på husdyrbrugsniveau) i oplandet til N41 og N40. Holstebro Kommune er opmærksom på, at nærværende vurdering af husdyrbrugets eget bidrag og andel til de kumulative effekter på natur om miljø, er baseret på dels data-materiale, hvor der kan forekomme tidsforskydninger og deraf følgende unøjagtigheder, dels foretaget på skøn på baggrund af de oplysninger kommunen har til rådighed.

Holstebro Kommune foretager løbende evaluering af kommunens forudsætninger for udarbejdelsen af fremtidige forhåndsvurdering af natur- og miljøeffekten af miljøgodkendelser af landbrug, således at afgørende og nyeste tilgængelige viden inddrages i vurderingerne.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdenes integritet ikke ødelægges af virksomhedens drift.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

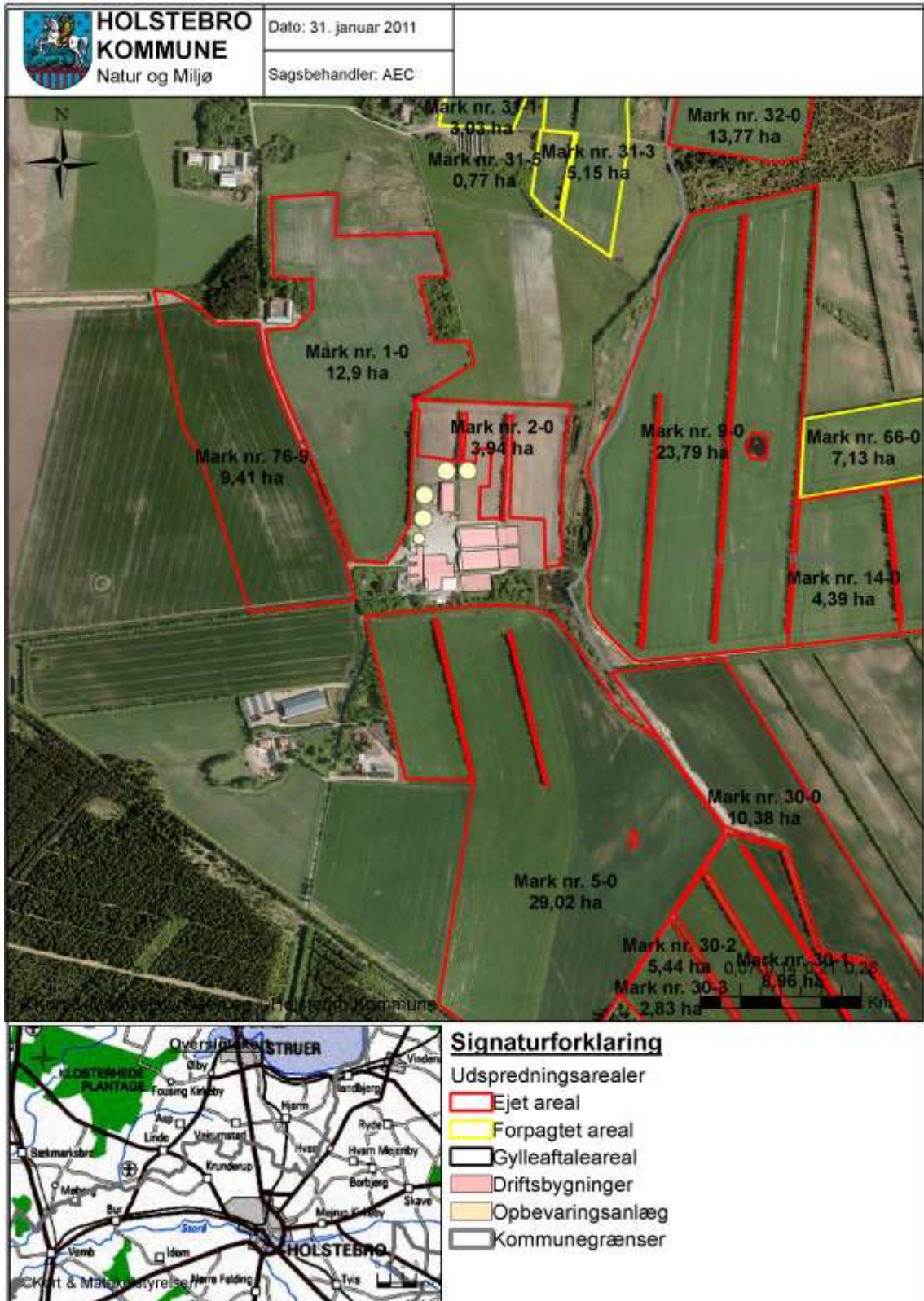
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

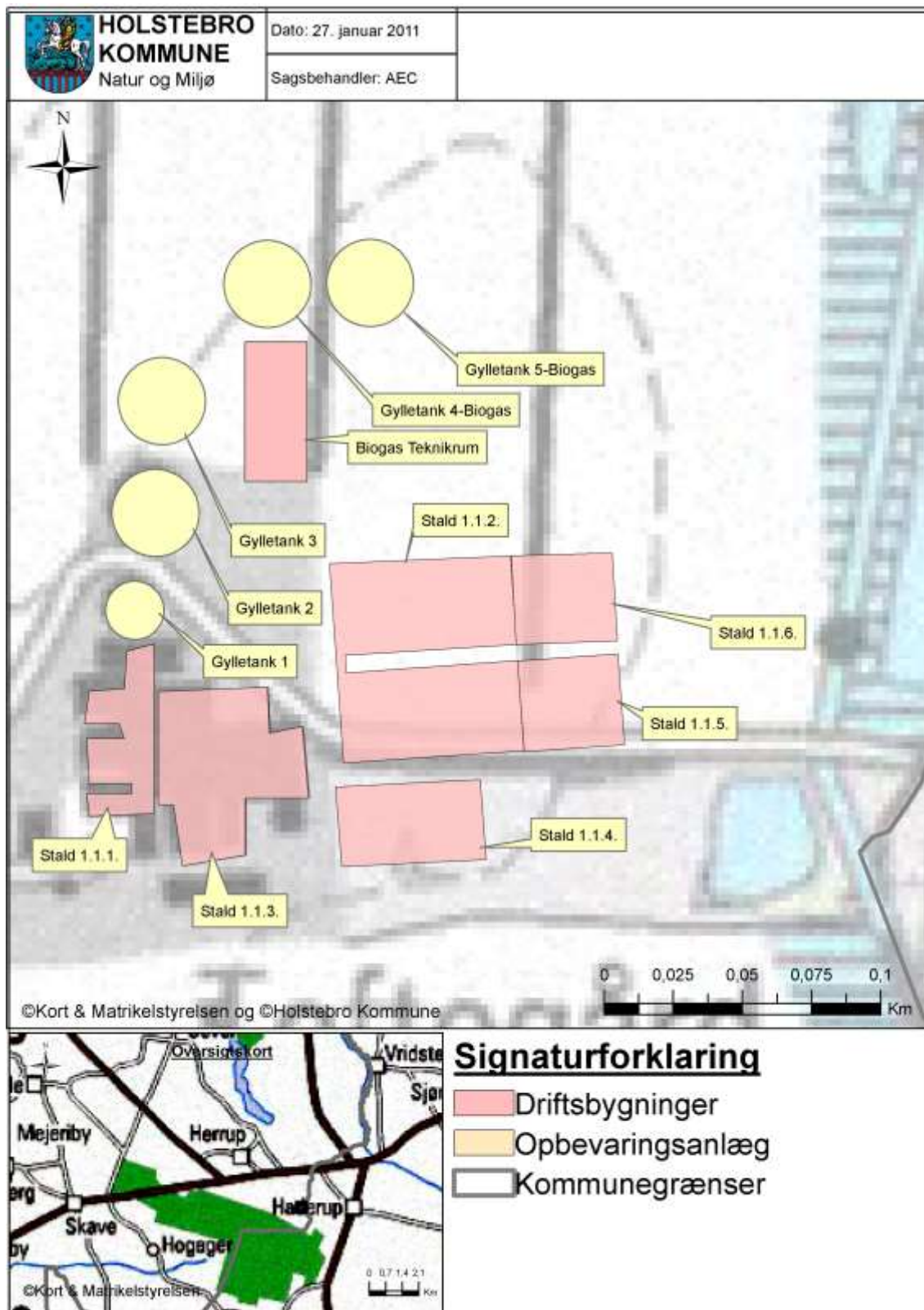

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 – Situationsplan m. navne fra IT-ansøgning

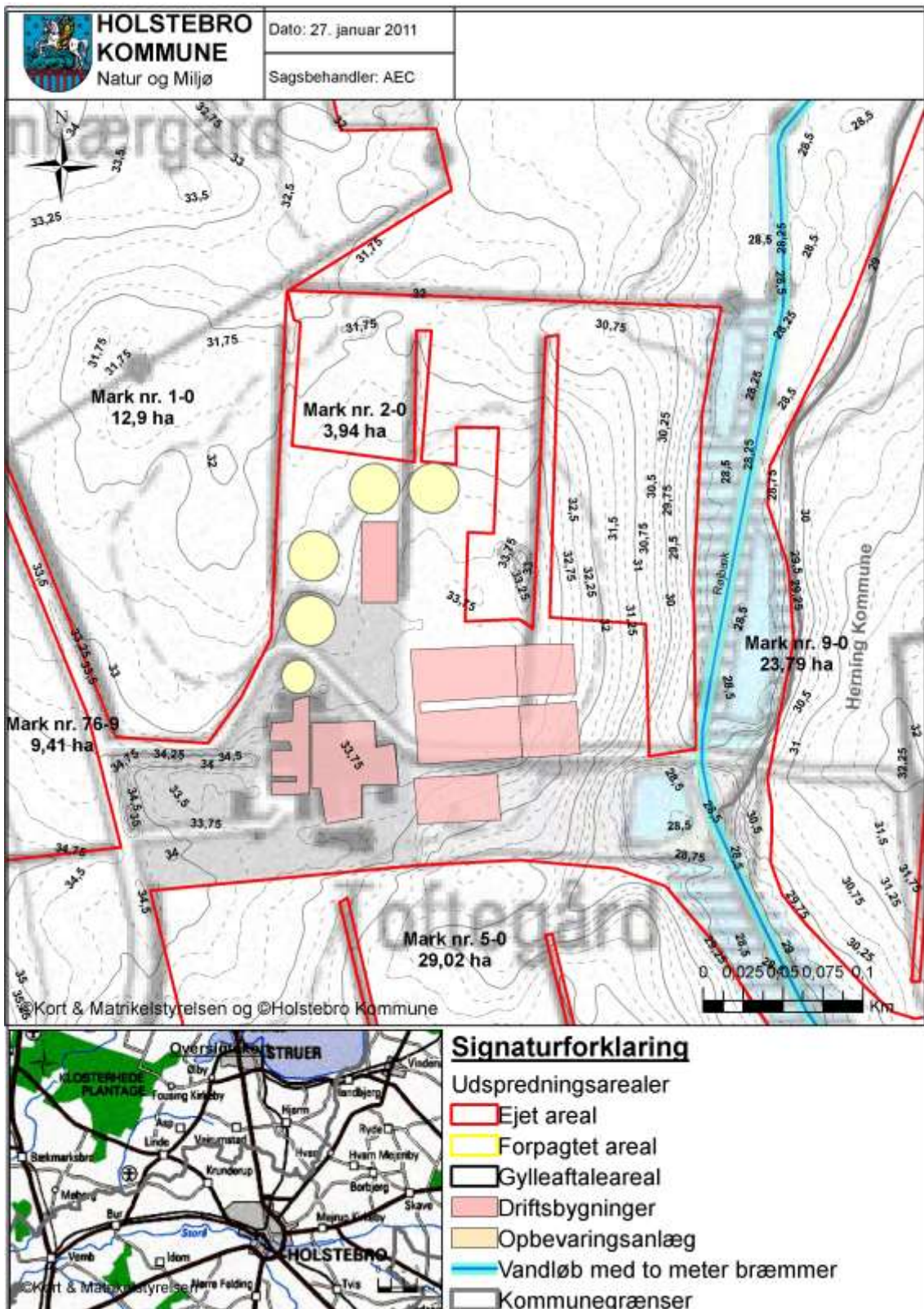

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 4 – Terræn omkring anlæg

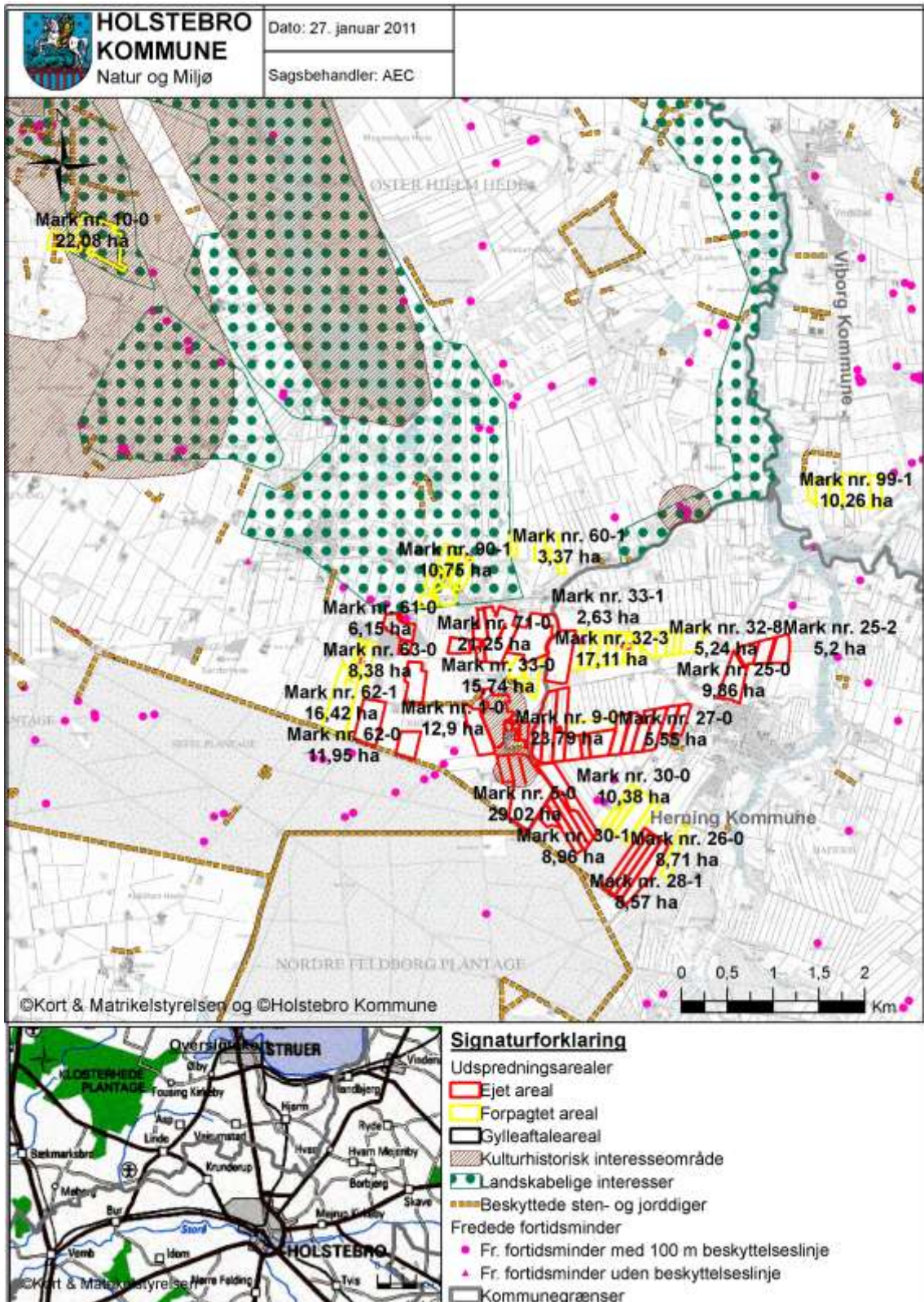

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 5 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser

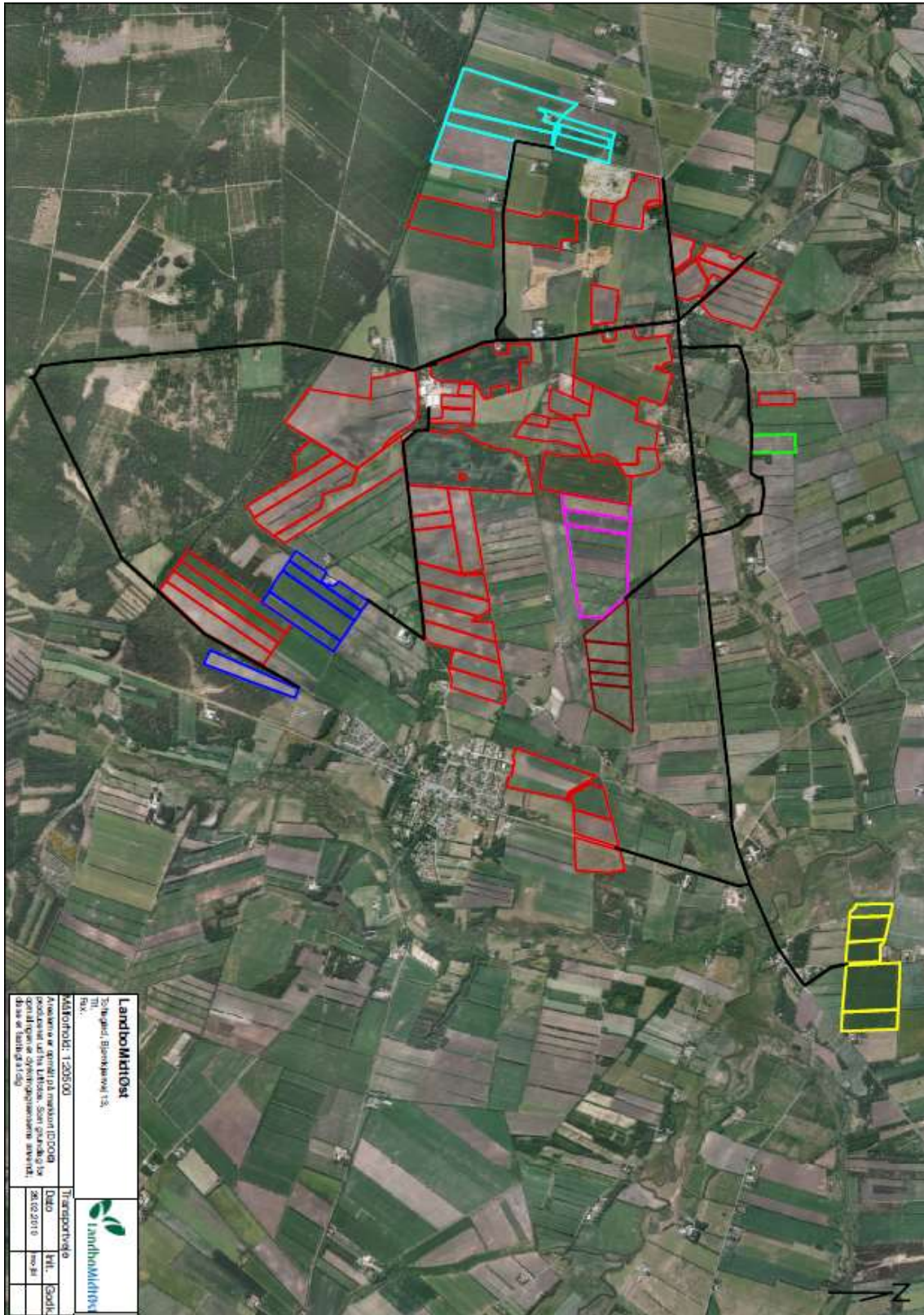

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6 – Gylletransportruter

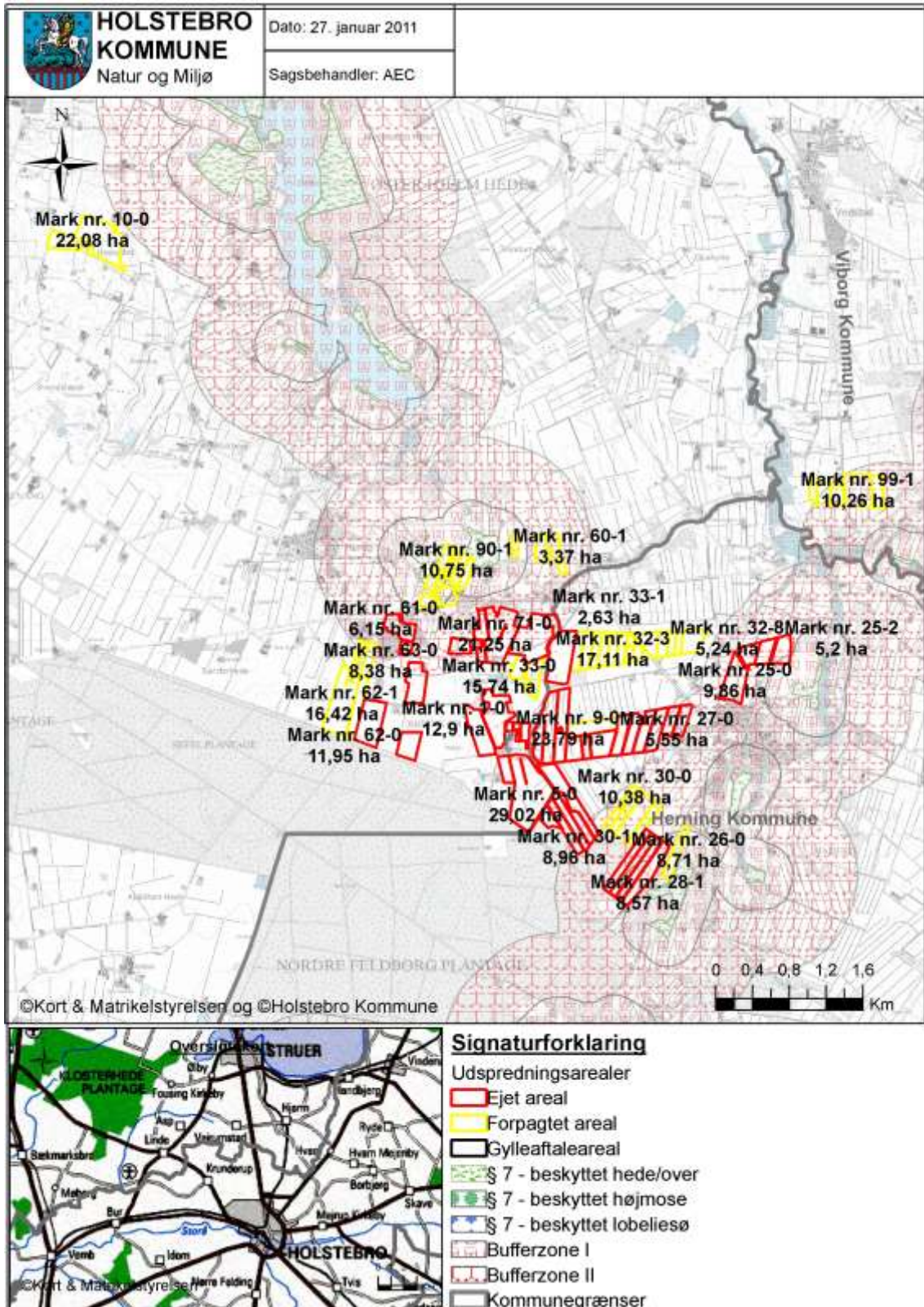

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 7 – § 7 Naturområder

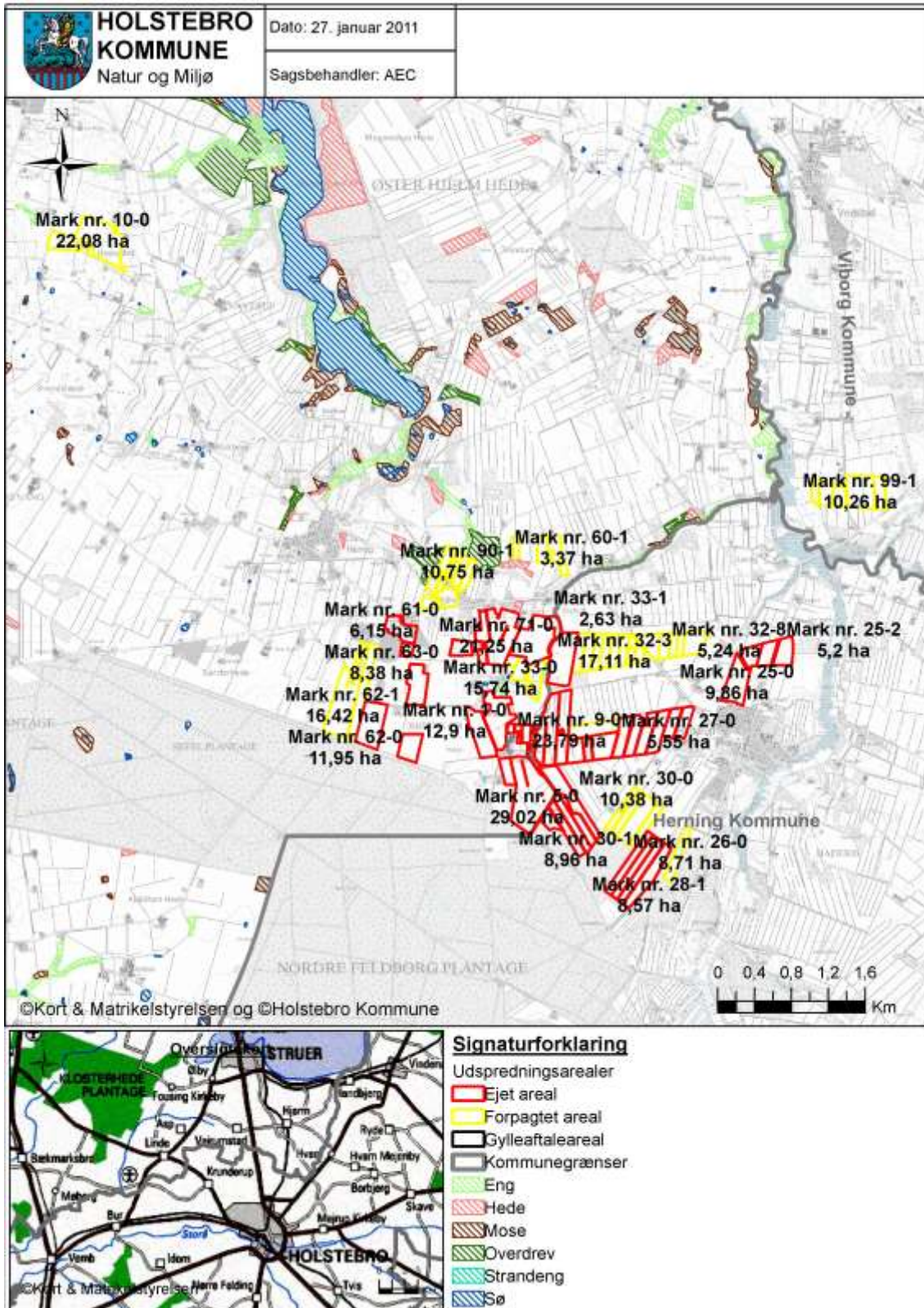

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 – § 3 Natur

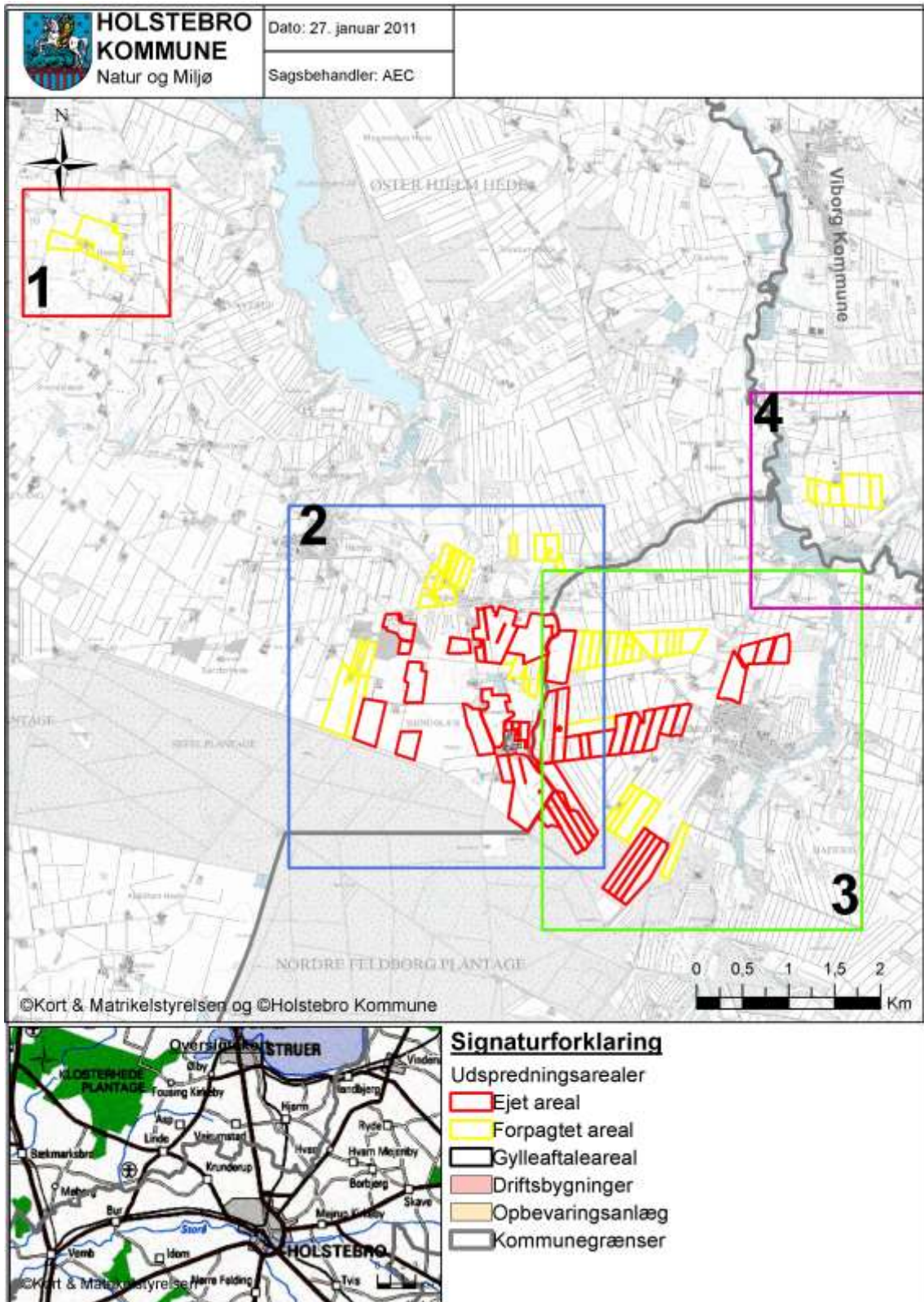

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Oversigtskort over udspretningsarealerne

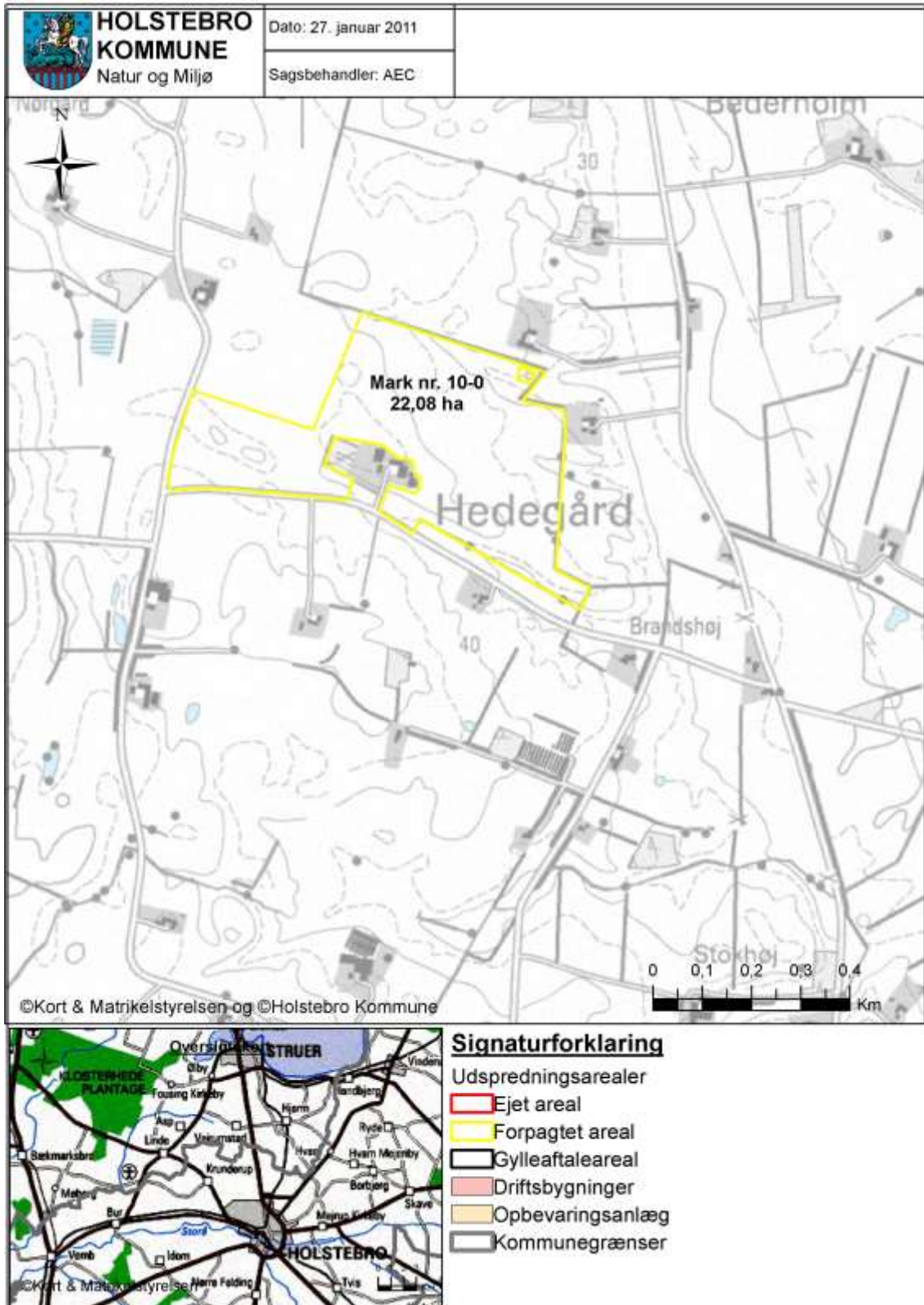

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Arealer del 1/4

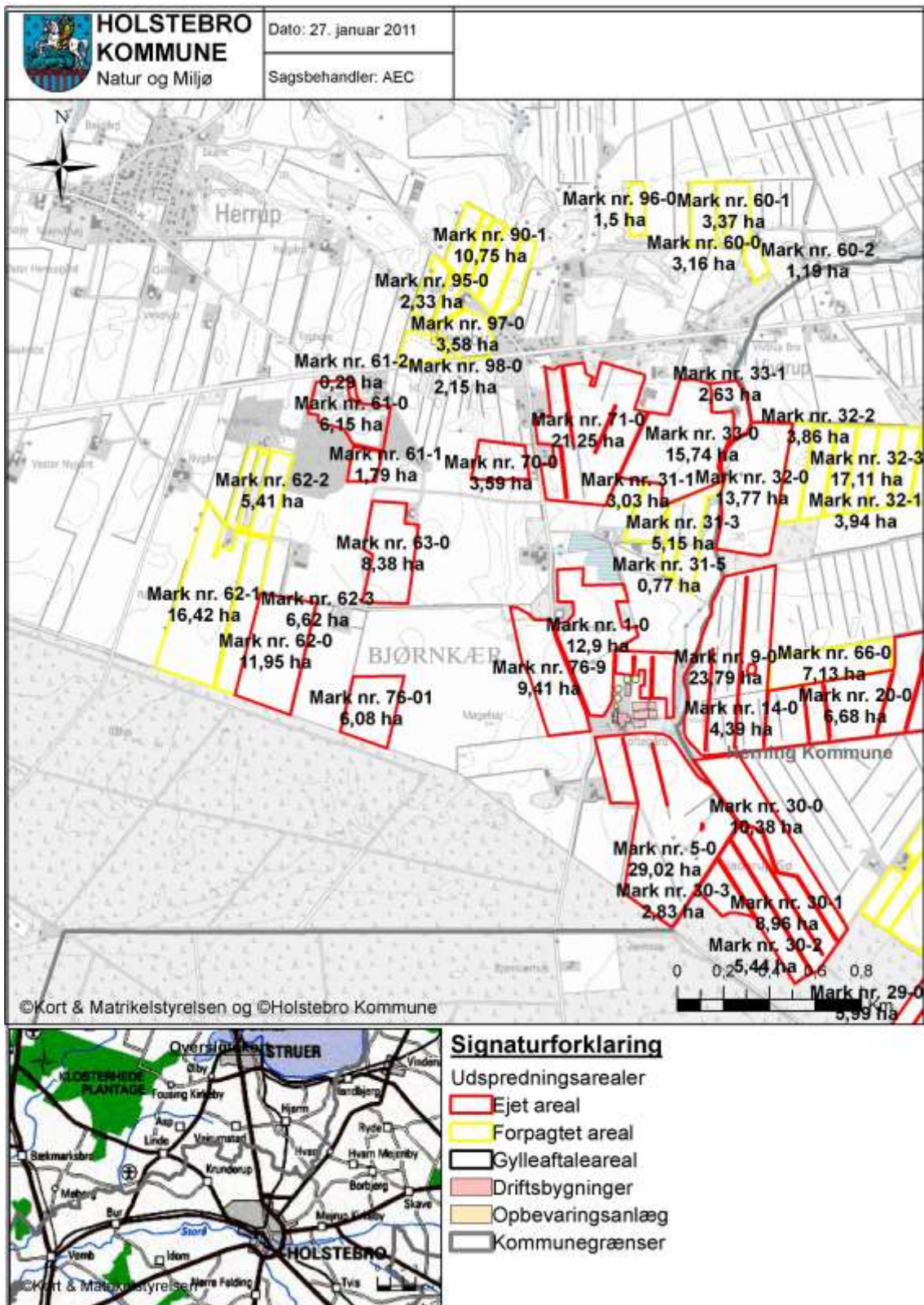

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

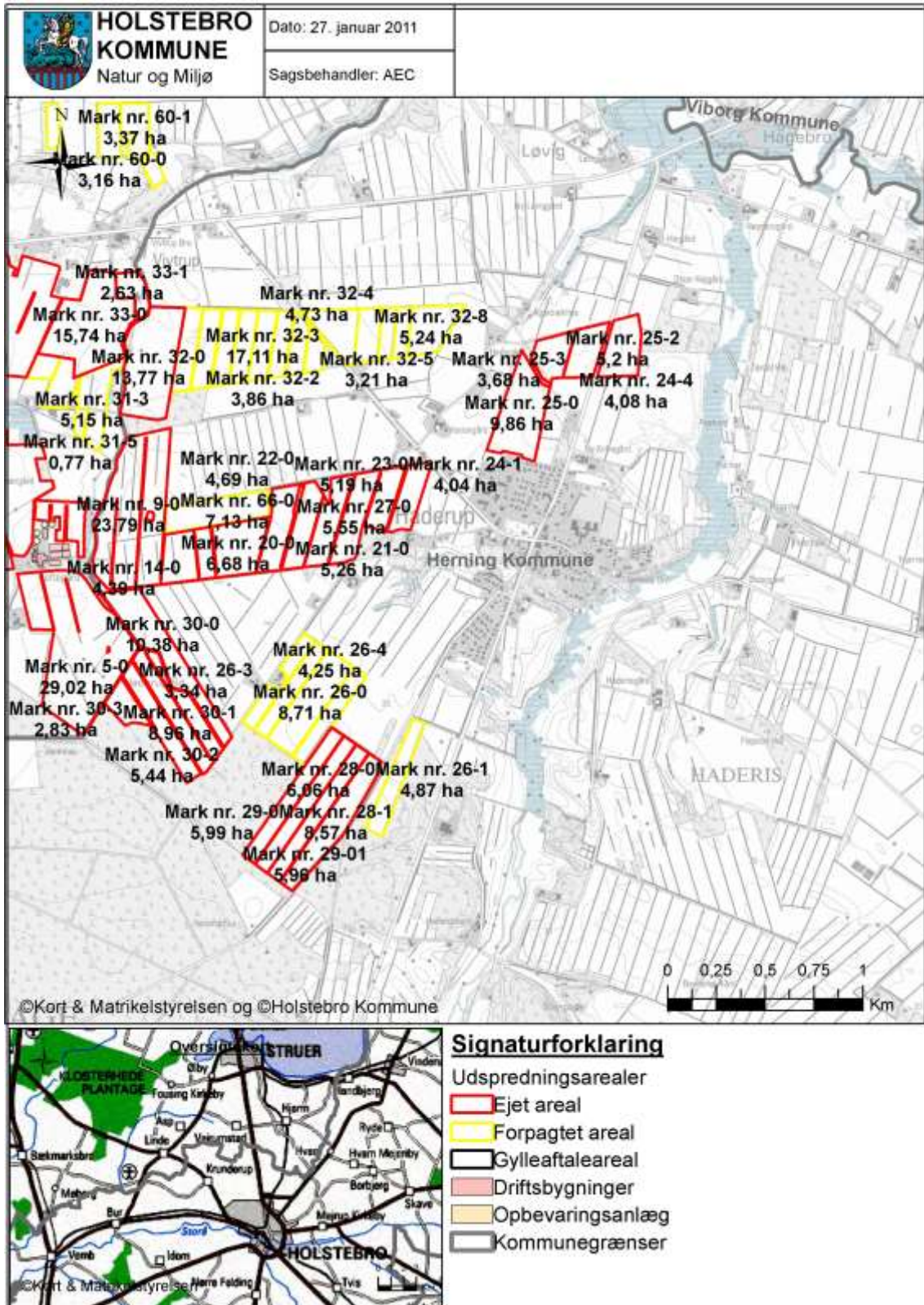
Bilag 9 – Arealer del 2/4

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 9 - Arealer del 3/4

Signaturforklaring

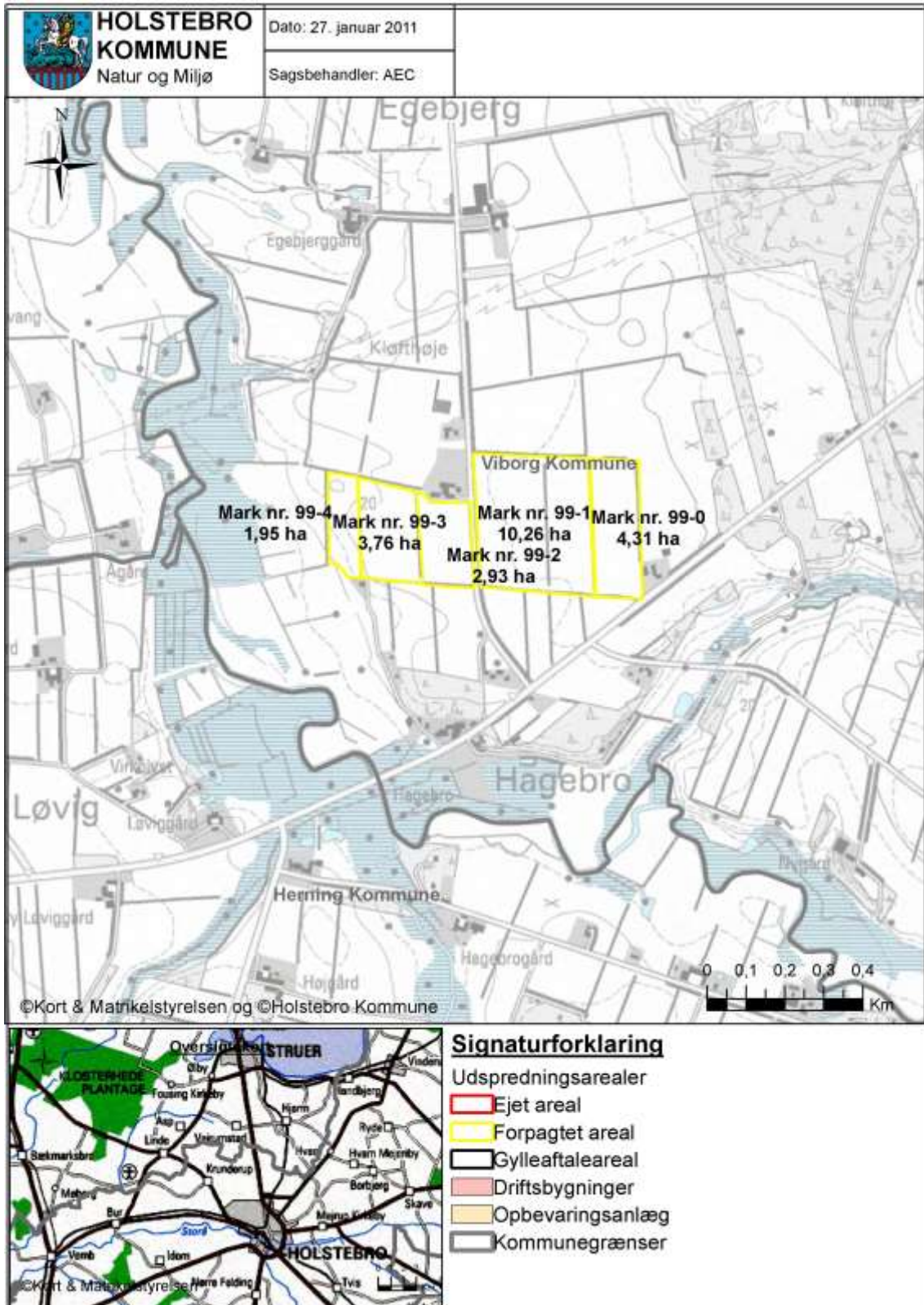
- Udspretningsarealer
- Ejet areal
- Forpagtet areal
- Gylleaftaleareal
- Driftsbygninger
- Opbevaringsanlæg
- Kommunegrænser

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Arealer del 4/4

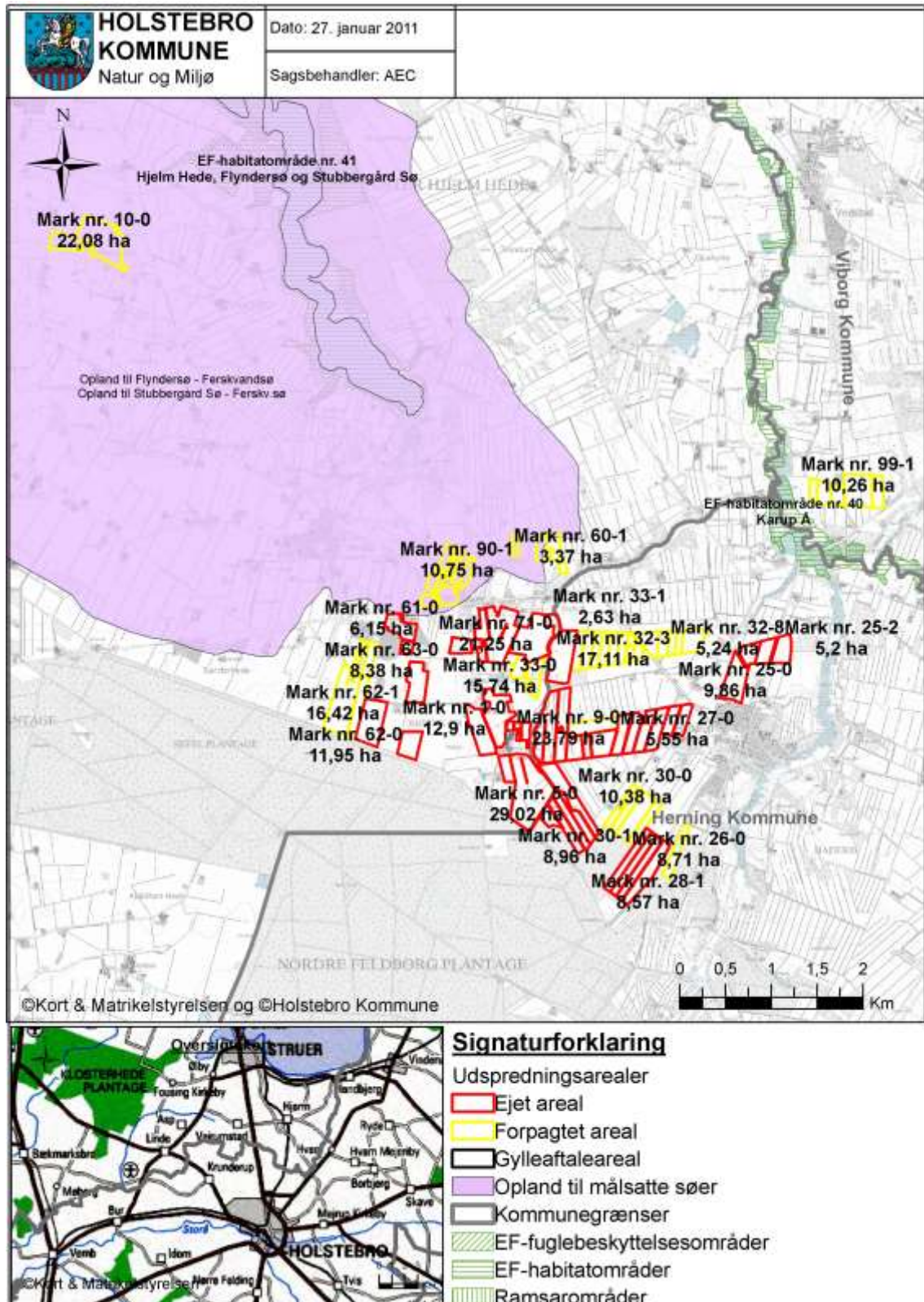

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Sø opland og habitatområde

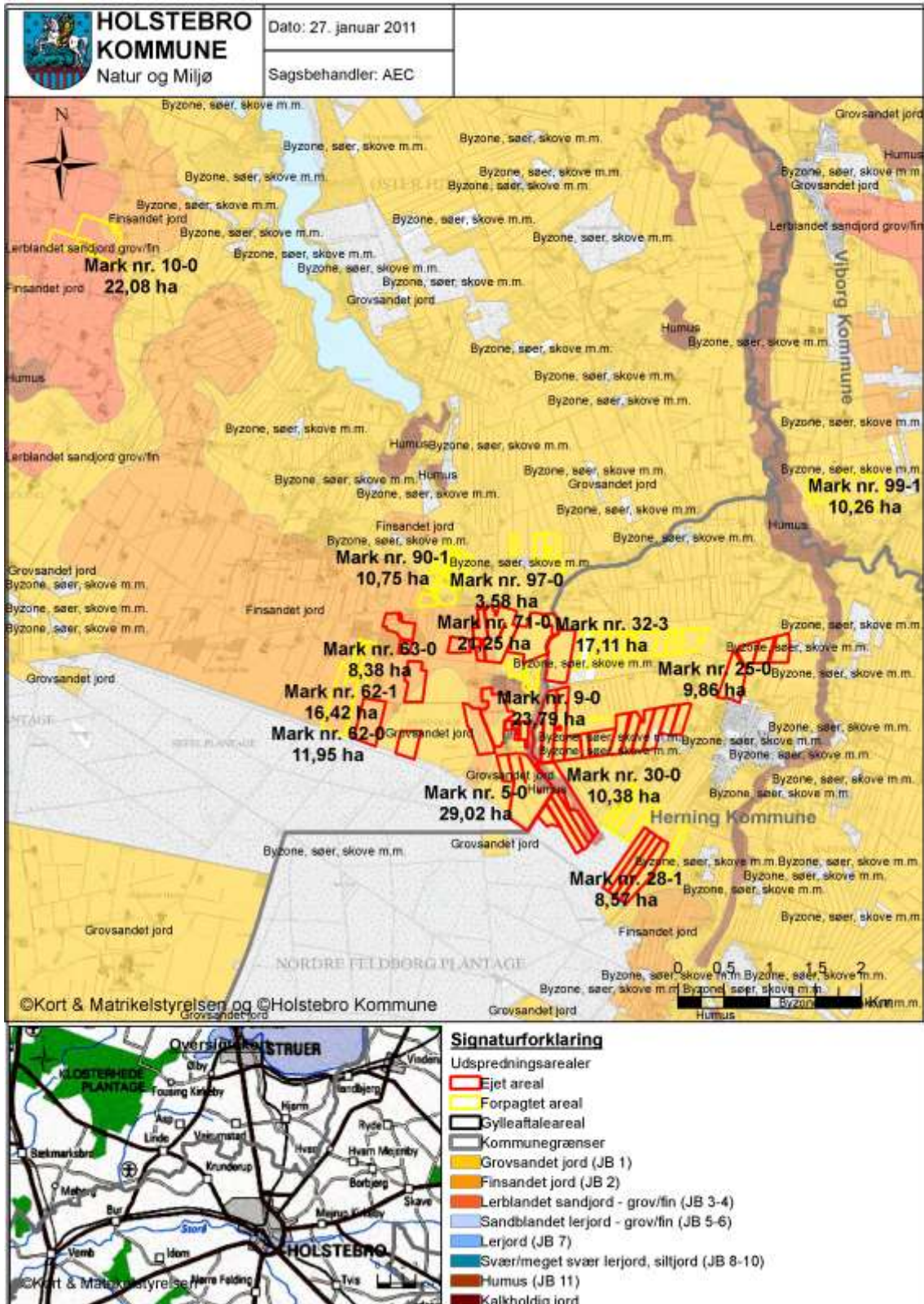

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 – Jordbundstyper

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Herning Kommunes § 21 udtalelse – Del 1/6

TEKNIK OG MILJØ

Jane Mortensen og Kaj Jensen
 Bjørnkærvej 13
 7830 Vinderup

Land og natur
 Rådhuset • Torvet • 7400 Herning
 Tlf. 96282828
 teknik@herning.dk
 www.herning.dk

Dato: 1. februar 2011

§ 21 Udtalelse om arealer beliggende i Herning Kommune

Sagsbehandler: Sanne Hoffmann Jensen

Sagsnr.: 2007090216E
(bedes anvendt ved henvendelse)

Jane Mortensen og Kaj Jensen, Bjørnkærvej 13, 7830 Vinderup har søgt Holstebro Kommune om § 12 godkendelse af husdyrbruget. Herning Kommune udtaler sig på den baggrund om arealer beliggende i Herning Kommune.

Det oplyste:

1. Det er en § 12 godkendelse på Bjørnkærvej 13, 7830 Vinderup.
2. Arealerne beliggende i Herning Kommune udgør 230,74 ha og betegnes mark

9-0	25-0	28-0	32-2
14-0	25-1	28-1	32-3
14-1	25-2	29-0	32-4
20-0	25-3	29-01	32-5
21-0	26-0	30-0	32-6
22-0	26-1	30-1	32-7
23-0	26-2	30-2	32-8
24-0	26-3	30-3	66-0
24-1	26-4	32-0	
24-4	27-0	32-1	

3. Dyretrykket er på 1,4 DE/ha

Herning Kommune stiller ikke vilkår til arealerne der indgår i miljøgodkendelse af Bjørnkærvej 13, 7830 Vinderup og som er beliggende i Herning Kommune.

- 1 -

Herning Kommune behandler og gemmer alle dokumenter i alle sager elektronisk. Hvis du vil se de oplysninger, vi har registreret om dig, så kontakt sagsbehandleren af denne sag, som vil hjælpe dig videre. Du kan også læse mere om dine rettigheder på www.datatilsynet.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Herning Kommunes § 21 udtalelse – Del 2/6

Herning Kommunes vurdering:

Nitrat, overfladevand

Alle arealer ligger udenfor nitratklasse 1-3, hvilket betyder at mellem 75-100 % af kvælstoffet tilbageholdes. Som følge heraf vurderes markene til at være robuste.

Herning Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt, til at sikre mod nitratudvaskning fra de oplyste arealer.

Nitrat, grundvand

Alle arealer ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland, nitratfølsomt indsatsplanområde og nitratfølsomme områder med særlige drikkevandsinteresser. For arealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder. Dog ligger markene 9-0, 14-0, 14-1, 20-0, 21-0, 22-0, 23-0, 26-1, 26-2, 26-3, 26-4, 27-0, 28-0, 28-1, 29-0, 29-01, 30-0, 30-1, 30-2, 30-3 helt eller delvist inden for indvindingsoplandet til Haderup Vandværk.

Herning Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at sikre mod nitrat-udvaskning til grundvandet.

Overfladevand, nitrat

Fjordopland

Alle arealerne ligger i opland til Limfjorden. Ifølge Regionsplan 2005 har Limfjorden en skærpet målsætning, da det er et Natura 2000-område. En risikoanalyse af Limfjorden fra Miljøministeriet¹ har vist, at fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Årsagen hertil er en for stor tilførsel af næringsstoffer fra oplandet. I dag er 70 % af arealanvendelsen i oplandet landbrugsjord, hvilket er over landsgennemsnittet. Hertil kommer den direkte påvirkning af dyr, planter og sten fra muslingefiskeri og -produktion, fiskeri, uddybning og oprensning af sejltrender, indvinding af råstoffer mv. Miljømålene i fjorden er opfyldt, når dyre- og plantelivet kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet. Det vil sige, at kun med en lavere næringsstofføltilførsel og mindsket direkte påvirkning af plante- og dyrelivet kan miljømålene nås i Limfjorden.

Oplandet til Limfjorden er på 750.000 ha, hvoraf 14.060 ha er landbrugsjord beliggende i Herning Kommunes opland til Limfjorden. Der er opgjort en kvælstofudvaskning til Limfjorden fra landbrugsarealer i Herning Kommune på gennemsnitligt 318.690 kg N pr. år.

Ifølge beregninger i Farm-N er den gennemsnitlige udvaskning af kvælstof fra ejede og forpagtede arealer 88,50 kg N/ha pr. år i ansøgt drift. Dette svarer til en samlet kvælstofudvaskning på 20420,49 kg N pr. år.

En del af det udvaskede kvælstof vil blive omsat på vejen mod vandområdet. Størrelsen af omsætningen afhænger af jordens reduktionspotentiale. Ifølge reduktionspotentialekort fra Danmarks Miljøundersøgelser er udbringingsarealerne beliggende i et område, hvor reduktionspotentialet er mellem 76 % og 100 %. Det betyder, at mellem 76 % og 100 % af kvælstoffet der udvaskes fra rodzonen, vil være omsat til frit kvælstof, inden det når fra arealerne til Limfjorden. Den totale

¹ Som en del af arbejdet med at færdiggøre Vand- og naturplaner for Danmark har Miljøministeriet lavet en risikoanalyse af fjorde, søer mm. i Danmark. Analysen kan ses på http://www.vandognatur.dk/Emner/Vandplaner/Vandomraadene/1_2_Limfjorden.html#

Bilag 12 – Herning Kommunes § 21 udtalelse – Del 3/6

udvaskning fra ejendommens ejede og forpagtede udbringningsarealer til fjordoplandet bliver mellem 0 og 4900,92 kg N pr. år.

Udspretningsarealerne (230,74 ha) udgør 4,3 % af det totale landbrugsopland i Herning Kommune til Limfjorden og ansøgers maksimale samlede udvaskning af kvælstof (0-4900,92 kg N pr. år) udgør maksimalt 7,3 % af den samlede udledning til Limfjorden fra oplandet i Herning Kommune.

Husdyrbestanden og dyretrykket i oplandet til Limfjorden forventes, på grund af reglerne om at der skal anvendes et givet udbringningsareal til en given husdyrproduktion, ikke at stige væsentlig.

Da den samlede kvælstofudledning fra husdyrbruget til Limfjorden således udgør en meget lille del og udbringningsarealernes størrelse udgør en meget lille del af det samlede opland til Limfjorden, finder Herning Kommune, at der ikke i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udledningen af kvælstof til fjorden. Ligeledes forventes næringsstofudvaskningen fra udbringningsarealerne ikke at resultere i målbare ændringer af næringsstofkoncentrationen i Limfjorden.

Herning Kommune vurderer, at den maksimale merbelastning pr. år, ikke har væsentlig betydning for fjordens målsætning og integritet, da stigningen i udvaskningen udgør en lille del af den samlede udledning til Limfjorden og næppe målbare. Samtidig kan der ikke påvises en signifikant ændring i dyretrykket i oplandet til fjorden i Herning Kommune.

Vandløb

Ifølge Herning Kommuneplan 2009-2020 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. Indtil vandplanerne i Herning Kommune træder i kraft gælder dog gældende bekendtgørelser samt retningslinjerne for vandløb mm. i Regionsplan 2005 for Ringkøbing Amt.

- Røjbæk/Bjørnkær Bæk

Markerne 9-0, 30-0 og 32-0 grænser op til Røjbæk/Bjørnkær Bæk (Hovedvej 16 - udspring). Å-løbet ligger vest for markerne 9-0 og 32-0, løber mellem markerne 30-0 (på den østlige side) og 30-1 (på den vestlige side). Denne strækning af Røjbæk/Bjørnkær Bæk er B3(F)-målsat. B3-målsætningen anvendes om små og mellemstore vandløb. Karakteristisk for disse vandløb er, at vandet er langsomt flydende og de fysiske forhold er noget forringede. Disse vandløb fungerer som levested for især karpfisk. Målsætningsklassen B3(F) målsatte vandløb er påvirket af okker og fastsættes på baggrund af kommunens kendskab til de naturgivne forhold. Målsætningen for vandløbet var ikke opfyldt i 2005 jf. Regionsplan 2005 pga. okker.

- Haderup Å/Staulund Bæk

Haderup Å/Staulund Bæk (Karup Å - Gindeskov Bæk) løber 640 m øst for mark 26-1. Denne strækning af Haderup Å/Staulund Bæk er B1-målsat. Denne målsætning anvendes om små og store vandløb. Karakteristisk for denne type vandløb, er at de fysiske forhold tilfredsstiller de store krav som laks og ørreder stiller til vandløbskvaliteten. Målsætningen for vandløbet var opfyldt i 2005 jf. Regionsplan 2005.

- Agerbæk

Agerbæk (Karup Å - udspring) løber 100-400 m nord for markerne 24-4, 25-1, 25-2 og 25-3. Denne strækning af Agerbæk er B1-målsat. Målsætningen for vandløbet var opfyldt i 2005 jf. Regionsplan 2005.

Bilag 12 – Herning Kommunes § 21 udtalelse – Del 4/6

Overfladevand, fosfor

Ingen af arealerne hælder over seks grader.

Mark 9-0, 14-0, 14-1, 20-0, 21-0, 30-0, 30-1, 30-2, 30-3, 32-0 og 66-0 ligger delvist eller helt i et lavbundsareal, okkerklasse 1. Dette bevirker at der på de berørte arealer ikke er fri dræningsret. Herning Kommune skal derfor kontaktes forud for eventuelt dræning eller grøftning på arealerne. Ingen af arealerne er placeret i oplande til målsatte søer.

Herning Kommune vurderer, at da dyretrykket ikke overstiger 1,4 og udvaskningen af fosfor ikke stiger, er kravene til fosfor overholdt. Derudover vurderes det at, landbrugsdrift på udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante vandløb og herigennem Limfjorden med de givne vilkår, og at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte Ringkøbing Fjord med fosfor- og nitratudvaskning fra udbringningsarealerne.

Natur

Natura 2000

Nærmeste EF-habitatområde er Karup Å nr. 40. Karup Å EF-habitatområdet ligger cirka 0,7 km fra nærmeste udbringningsareal (mark 25-2). Karup Å er i Regionplan 2005 A-målsat. For A-målsatte områder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. Karup Å er endvidere udpeget som EF-habitatområde på baggrund af blandt andet Grøn kølleguldsmed, bæklampret, flodlampret og odder. Naturtyperne der danner baggrund for udpegningen er næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, vandløb med vandplanter, tørre dværgbusksamfund, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn, hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand og rigkær.

Grøn Kølleguldsmed er medtaget på Habitatsdirektivets bilag 4 og er udpeget som en af de arter, som Herning Kommune er særlig forpligtet til at passe på. Ifølge Den Danske Rødliste blev guldsmeden tidligere negativt påvirket af eutrofiering, udretning af vandløb og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse. Da tilstanden i vandløbene er i bedring, er det nu formentlig udelukkende hård vandløbsvedligeholdelse, som kan påvirke arten negativt.

Herning Kommune vurderer, at, pga. afstanden vil landbrugsdrift på de ansøgte marker ikke påvirke Karup Å væsentligt.

Beskyttede naturtyper § 7

Mark 26-1 ligger 10-80 m vest for et § 7 beskyttet hedeareal med overdrev som er C-målsat. Mark 25-2 ligger 215 m nord-vest for et hedeareal med overdrev.

Det betyder at markerne 24-0, 24-1, 24-4, 25-0, 25-1, 25-2, 25-3, 26-0, 26-1, 26-2, 26-3, 26-4, 27-0, 28-0, 28-1, 29-0, 29-01, 30-0, 30-1 og 30-2 ligger i enten bufferzone I eller II til det pågældende § 7 område. Derfor skal udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker indenfor ovennævnte marker ske ved nedfældning – jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen § 24 stk. 3 og § 38 stk. 5. Det skal dog bemærkes at, fra 1. januar 2011 gælder kravet om nedfældning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed.

Bilag 12 – Herning Kommunes § 21 udtalelse – Del 5/6

Beskyttede naturtyper § 3

Følgende marker grænser op til et § 3 beskyttet naturområde

- Mark 9-0 grænser op til C-målsat mose og sø.
- Mark 32-0 grænser op til en C-målsat mose og en ikke-målsat sø
- Mark 32-2 grænser op til en C-målsat eng

Følgende marker ligger inden for 300 af et § 3 beskyttede naturområde

-
- Mark 24-1 ligger 150 m nord for en C-målsat mose og eng
- Mark 24-4 ligger 230 m syd for en C-målsat mose
- Mark 25-2 ligger 210 m nord-øst for et C-målsat overdrev
- Mark 25-3 ligger 150 m syd for et C-målsat overdrev

Mark 26-1 ligger 300-400 m vest/sydvest for C- og A-målsatte moser, enge og overdrev. A-målsætningen er begrundet med: Større sammenhængende enge/moser, vibefedt, loppe-star og gøgeurter.

Herning Kommune vurderer, at for de marker der ligger uden for bufferzonerne til et § 7 beskyttede naturområde, vil udbringning af husdyrgødning ikke påvirke nærliggende § 3 områder væsentligt. For arealerne der ligger inden for bufferzonerne gælder at husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græs. Udbringning af husdyrgødning på arealerne vurderes derfor ikke at påvirke § 3 områderne væsentligt.

Spredningskorridorer

Ingen af de ansøgte marker ligger indenfor et område, der i Herning Kommuneplan 2009 – 2020 er udpeget som spredningskorridor.

Kulturmiljø

Markerne 28-0, 28-1, 29-0 og 29-01 ligger delvist inden for et område der er udpeget som kulturmiljøet omkring Ndr. Feldborg Plantage.

Fund og fortidsminder

På mark 32-2 er der registreret to gravhøje med beskyttelseslinier, og mellem mark 32-1 og 32-2 er der ligeledes registreret en gravhøj med beskyttelseslinie. Beskyttelseslinien går ind over markerne 32-0, 32-1, 32-2 og 32-2.

Idet der er gravhøje tæt ved eller på udspretningsarealerne, gøres der opmærksom på, at der i henhold til § 29f i Museumsloven² ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem.

Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse³ må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 m afstand fra gravhøjene medmindre Herning Kommune meddeler dispensation hertil.

² Museumslov, nr. 1505 af 14/12 2006

³ Lov om naturbeskyttelse, nr. 749 af 21/06 2007

Bilag 12 – Herning Kommunes § 21 udtalelse – Del 6/6

Skovbyggelinier

Markerne 26-0, 26-1, 26-2, 26-3, 26-4, 30-0, 30-1, 30-2, 30-3 og 32-0 ligger indenfor skovbyggelinien. Skovbyggelinjens formål er at sikre skovens værdi som landskabselement og bevare skovbrynene som værdifulde levesteder for plante og dyreliv og at beskytte skovene mod blæst. Skovbyggelinjen er på 300 m regnet fra skovbrynet. Beskyttelseslinjen udlægges for alle offentligt ejede skove, samt private skove med et areal mindst 20 ha eller for mindre skove såfremt de sammen med andre skove anses som hovedsageligt sammenhængende skove.

Herning kommune vurderer, at der ikke sker en forringelse af skovens værdi som landskabselement i forbindelse med landbrugsdrift af arealet, idet der ikke etableres anlæg på arealet.

Beskyttede diger

Der findes beskyttede diger i den sydlige ende af markerne 28-0, 28-1, 29-0 og 29-01, den sydlige ende af mark 24-1 og den nordlige ende af mark 26-1.

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

Der er beskyttede diger efter Museumslovens § 29a på ejendommens arealer. Digerne må ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

Samlet vurdering

Udbringning af husdyrgødning på de ansøgte arealer vil ikke påvirke grundvand, overfladevand og de omgivende beskyttede naturtyper væsentligt.

Med venlig hilsen

Sanne Hoffmann Jensen

Agronom

Miljømedarbejder, Herning Kommune

Direkte tlf. nr.: 9628 8079

Mail: mynsj@herning.dk

Bilag 13 – Viborg Kommunes § 21 udtalelse

Hej Allan.

Hermed efter aftale revideret udtalelse vedrørende arealer hørende til Bjørnkjærvej 13, som du den 18. august 2010 har bedt om en udtalelse om fra Viborg Kommune.

Vedrørende udbringningsarealerne ved Hagebro i Viborg Kommune bemærkes følgende:

Udbringningsarealerne i Viborg Kommune ligger ved Hagebro og hører til ejendommen Egebjergvej 44, 7800 Skive. Ejer er Niels Ove Lauridsen. Arealerne afvandes til Skive Fjord via Karup å.

Nitrat overfladevand:

Arealerne ligger uden for nitratklasserne. Skive Fjord er ikke Natura 2000 område. Vi vurderer, at der ikke er grundlag for at stille særlige vilkår til nitratudvaskningen fra arealerne.

Nitrat grundvand:

Arealerne ligger uden for nitratfølsomme indvindingsområder og andre områder, der kan kræve en særlig beskyttelse af hensyn til grundvandet.

Fosfor:

Udbringningsarealerne afvandes ikke til fosforfølsomt Natura 2000-område (Skive Fjord). Arealerne skræner ikke ned mod vandløb. Vi vurderer, at der ikke er grundlag for at stille særlige vilkår til fosforbalancen for de pågældende arealer.

Natur:

Ingen af arealerne ligger i § 3-områder eller inden for Natura 2000 område. Der er ca. 130 m Natura 2000 område (habitatområdet Karup å) - en afstand, der gør, at vi vurderer, at udbringning af gylle ikke kan påvirke dette område. Størstedelen af udbringningsarealerne ligger inden for 1000 m fra naturtyper, jf. Husdyrlovens § 7. Udbringning af flydende husdyrgødning på disse arealerne skal ske ved nedfældning på sort jord og græsmarker, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser herom.

Samlet vurderer vi, at **arealerne kan karakteriseres som robuste og ikke udløser særlige vilkår..**

Har du brug for supplerende oplysninger, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Finn Larsen
Civilingeniør

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 14 – Driftsjournal - del 1 / 2

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagterifregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							
Gyllebeholder nr. 3							
Gyllebeholder nr. 4							
Gyllebeholder nr. 5							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

LOGBOG FOR TELTOVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDERE					
	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 2					
Gyllebeholder nr. 3					
Gyllebeholder nr. 4					
Gyllebeholder nr. 5					

Kan erstattes af eksisterende logbog over fast overdækning af gyllebeholdere.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Driftsjournal - del 2 / 2

VENTILATIONSANLÆG			
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol	Dato for rengøring
Kontrol, vedligeholdelse eller Rengøring			
...			
...			
...			

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.

Skal gennemføres minimum hvert 5. år.

Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	1. kvartal			2. kvartal			3. kvartal			4. kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												
..												
..												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 15 – Kommentarer i høringsperiode - del 1/3

Kommentar fra naboer på Bjørnkjærvej 12, 7830 Vinderup:

Teknik og Miljø
Natur og Miljø
Nupark 51
7500 Holstebro

Bjørnkjær d.25.04.2011
INDGÅET
26 APR. 2011
Natur og Miljø

Vedr. høring af miljøgodkendelse på Bjørnkjærvej 13 sagsnr. 010418-2010

Selve udvidelsen og beliggenheden har vi ingen indvendinger imod. Men med hensyn til transport foreslår vi at der etableres en ny tilkørselsvej evt. 300m nord for den ekst. Vej og at den gamle helt sløjfes.

Vejen ligger med meget dårlig udsyn og for en traktor er det næsten umuligt at komme ud på Bjørnkjærvej på forsvarlig vis.

En anden løsning er at fjerne beplætning + jordvold ved den ekst. Udkørsel, så den bliver forsvarlig.

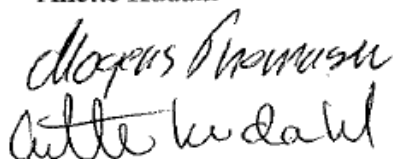
Der er i forkendelse med etablering af kølehus til kartofler på Bjørnkjærvej 12A anlagt en vej nord om bygningen, i den forbindelse blev det aftalt at det skulle være den nye primær vej. Vejen bliver pt. Ikke brugt af ukendte årsager. Der henstilles til at vejen bliver brugt ikke pga. sikkerhed men pga. af støj fra traktorer.

Vi forventer at det også må være i Toftegårds interesse at have en forsvarlig udkørsel.

Mvh

Beborer på Bjørnkjærvej 12 7830 Vinderup
97452605

Mogens Thomasen
Anette Kudahl

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 15 – Kommentarer i høringsperiode - del 2/3

Holstebro kommune

Att. Allan Clausen

Viborg, den

Afdeling

Initialer

Direkte tlf.

Mobil

Mail

5. maj 2011

Miljø

JBL

8728 2220

2099 8154

jbl@lmo.dk

Vedr. Kaj Jensen og indsigelse fra nabo i nr. 12

Hej Allan

Som foreslået i indsigelse fra Bjørnkjærvej nr. 12 gøres indkørslen til Bjørnkjærvej 13 bredere både mod nord og syd. Det gøres ved at en del af træerne på hvert hjørne fjernes.

Når indkørslen gøres bredere forbedres trafiksikkerheden og udsigtsforholdene markant og ind- og udkørsel fra ejendommen bliver lettere.

Med venlig hilsen

Jesper Blaabjerg
Miljøkonsulent

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 15 – Kommentarer i høringsperiode - del 3/3

Holstebro Kommunes bemærkninger til indsendte kommentar.

Kaj Jensen vil gøre udsynet bedre ved at fjerne noget af beplantningen. Denne mulighed henviser Mogens Thomassen og Anette Kudahl selv til i de indsendte kommentarer. I miljøgodkendelsen er der indsat et fastholdelsesvilkår, der skal sikre at udsynet bliver bedre.

Ang. kommentarer vedrørende transport omkring kartoffelhus på Bjørnkjærvej 12 A, opfordrer Holstebro Kommune til, at den etablerede vej nord om bygningen benyttes.

Allan E. Clausen
Biolog